SHIRLEY JACKSON

Am trăit întotdeauna la castel

„Cea mai bună carte a lui Shirley Jackson."
DONNA TARTT

„O scriitoare senzațională!"
NEIL GAIMAN

virtual-project.eu

LITERA

folio

SHIRLEY JACKSON

AM TRĂIT ÎNTOTDEAUNA LA CASTEL

Original: *We Have Always Lived in the Castle* (1962)

Traducere din limba engleză:
OANA-CELIA GHEORGHIU

virtual-project.eu

— 2023 —

Pentru Pascal Covici

1

Mă numesc Mary Katherine Blackwood. Am optsprezece ani şi locuiesc cu sora mea, Constance. M-am gândit adesea că, dacă aveam măcar puţin noroc, aş fi putut să mă nasc vârcolac, pentru că degetele mijlocii de la mâini au aceeaşi lungime, dar a trebuit să mă mulţumesc cu ce am. Nu-mi place să mă spăl, nu-mi plac câinii, nici zgomotul. Îmi plac sora mea, Constance, Richard Plantagenet şi *Amanita phalloides,* buretele viperei. Ceilalţi membri ai familiei mele sunt morţi.

Ultima oară când am aruncat o privire spre cărţile împrumutate de la bibliotecă de pe raftul din bucătărie, depăşisem termenul cu mai bine de cinci luni, şi m-am întrebat dacă aş fi ales altele ştiind că aveau să fie ultimele cărţi, cele care aveau să rămână pe vecie pe raftul nostru din bucătărie. Nu mutăm prea des lucrurile; familia Blackwood nu a fost niciodată una neliniştită şi agitată. Ne descurcam cu lucrurile mărunte şi trecătoare, de suprafaţă, cu cărţile, cu florile şi cu lingurile, dar în profunzime am avut dintotdeauna o bază solidă de proprietăţi stabile. Puneam mereu lucrurile înapoi, la locul lor. Ştergeam praful şi măturam pe sub mese, şi scaune, şi paturi, şi tablouri, şi covoare, şi lămpi, dar le lăsam acolo unde erau; setul de toaletă din baga de pe măsuţa mamei nu era niciodată mutat cu mai mult de un centimetru. Familia Blackwood a locuit mereu în casa noastră şi şi-a ţinut lucrurile în ordine; imediat ce se muta o nouă soţie Blackwood, se găsea un loc pentru lucrurile ei şi astfel casa noastră s-a clădit pe straturi de proprietăţi Blackwood, care i-au conferit greutate şi au întărit-o în faţa lumii.

Era într-o vineri de sfârşit de aprilie când am adus acasă cărţile de la bibliotecă. Vinerea şi marţea erau zile îngrozitoare, pentru că trebuia să mă duc în sat. Cineva trebuia să meargă la bibliotecă şi la cumpărături; Constance nu ieşea niciodată din grădina ei, iar unchiul Julian nu putea. Aşadar, nu mândria mă ducea în sat de două ori pe săptămână, nici măcar încăpăţânarea, ci doar simpla nevoie de cărţi şi mâncare. S-ar putea ca mândria să mă fi făcut să intru la Stella pentru o ceaşcă de cafea înainte de a mă îndrepta spre casă; mi-am spus că era vorba de mândrie şi că n-aş fi evitat să merg la Stella, indiferent cât de mult îmi doream să ajung acasă, dar ştiam şi că Stella avea să mă vadă trecând şi, dacă nu intram, probabil avea să creadă că mă tem, iar acest gând era insuportabil.

— Bună dimineaţa, Mary Katherine, îmi spunea Stella de fiecare dată, întinzându-se să şteargă tejgheaua cu o cârpă umedă, ce mai faci tu astăzi?

— Foarte bine, mulţumesc.

— Şi Constance Blackwood e bine?

— Foarte bine, mulţumesc.

— Şi *el ce* face?

— Cât de bine te-ai putea aştepta. O cafea neagră, te rog.

Dacă intra cineva şi se aşeza la tejghea, îmi lăsam cafeaua fără a părea că mă grăbesc şi plecam, făcându-i un semn de salut din cap Stellei.

— Ai grijă de tine, îmi spunea ea în mod automat în timp ce ieşeam.

Am ales cu grijă cărţile de la bibliotecă. Aveam cărţi şi acasă, desigur; biroul tatălui meu avea doi pereţi plini cu cărţi, dar mie îmi plăceau basmele şi cărţile de istorie, iar lui Constance îi plăceau cărţile despre mâncare. Chiar dacă unchiul Julian nu punea niciodată mâna pe o carte, îi plăcea să o vadă pe Constance citind seara, în timp ce el se ocupa de hârtiile lui, şi uneori se întorcea să se uite la ea şi să dea din cap aprobator.

— Ce citeşti, draga mea? O doamnă cu o carte e o imagine plăcută.

— Citesc ceva care se numeşte *Arta gătitului,* unchiule Julian.

— Admirabil.

Nu rămâneam niciodată tăcuţi pentru mult timp, firește, cu unchiul Julian în încăpere, dar nu-mi amintesc ca eu şi Constance să fi deschis vreodată cărţile de la bibliotecă aflate încă pe raftul din bucătărie. Era o dimineaţă frumoasă de aprilie când am ieşit din bibliotecă; soarele strălucea şi se zăreau peste tot falsele promisiuni glorioase ale primăverii, ciudat de evidente în mizeria satului. Îmi amintesc că am stat preţ de un minut pe scările bibliotecii, cu cărţile în mână, şi m-am uitat la verdele subtil al crengilor, pe fundalul cerului, şi mi-am dorit, cum îmi doream mereu, să pot merge spre casă prin cer şi nu prin sat. De pe treptele bibliotecii puteam traversa strada direct, ca să merg pe partea cealaltă până la băcănie, dar asta însemna să trec pe lângă magazinul universal şi pe lângă bărbaţii din faţa acestuia. În acest sat, bărbaţii rămâneau tineri şi se ocupau cu bârfa, iar femeile îmbătrâneau cu o epuizare rea şi cenuşie şi stăteau tăcute în picioare, aşteptând ca bărbaţii să se ridice şi să vină acasă. Puteam să plec de la bibliotecă şi să merg pe aceeaşi parte a străzii până în dreptul băcăniei şi abia apoi să traversez; preferam aşa, cu toate că trebuia să trec pe lângă poştă şi pe lângă casa familiei Rochester, cu grămezile de tinichea ruginită, şi automobilele stricate, şi canistrele de benzină goale, şi saltelele vechi, şi

garniturile, şi căzile pe care familia Harler le căra acasă şi – cred cu sinceritate – le iubea.

Casa Rochester era cea mai încântătoare din localitate şi avusese pe vremuri o bibliotecă ai cărei pereţi erau îmbrăcaţi în lambriuri de nuc şi o sală de bal la etaj, şi o mulţime de trandafiri de-a lungul verandei. Mama noastră se născuse acolo şi casa ar fi trebuit să-i revină, de drept, lui Constance. Am hotărât, ca de obicei, că ar fi mai sigur să trec pe lângă poştă şi pe lângă casa Rochester, cu toate că îmi displăcea să văd casa în care se născuse mama. Partea aceasta a străzii era în general goală dimineaţa, pentru că era umbroasă, şi, după ce mergeam la băcănie, trebuia, în orice caz, să trec pe lângă magazinul universal ca să ajung acasă, iar să trec şi la venire, şi la plecare era mai mult decât puteam îndura.

În afara satului, pe Hill Road, şi River Road, şi Old Mountain, oameni ca aceia din familiile Clarke şi Carrington îşi construiseră case noi, încântătoare. Trebuia să treacă prin sat ca să ajungă pe Hill Road şi River Road, pentru că strada principală a satului era şi principala autostradă care traversa statul, dar copiii familiei Clarke şi băieţii familiei Carrington mergeau la şcoli particulare, iar mâncarea din bucătăriile de pe Hill Road provenea din orăşele şi din marele oraş; corespondenţa era dusă cu maşina de la oficiul poştal din sat, pe River Road, până sus, la Old Mountain, dar oamenii de la Mountain îşi expediau scrisorile din oraşe şi cei de pe River Road mergeau la frizer în oraşul cel mare.

Mereu mă lăsa tablou faptul că oamenii din sat, care trăiau în căsuţele lor mizere de pe autostradă sau mai departe, pe Creek Road, zâmbeau şi salutau din cap când treceau cu maşina cei din familiile Clarke şi Carrington; dacă Helen Clarke intra în băcănia lui Elbert să ia o cutie de sos de roşii sau o jumătate de kilogram de cafea de care uitase bucătăreasa ei, toată lumea îi dădea bună dimineaţa şi îi spunea ce vreme frumoasă era în ziua aceea. Casa familiei Clarke este mai nouă, dar nu şi mai elegantă decât casa Blackwood. Tatăl meu a adus în casă primul pian văzut vreodată în sat. Familia Carrington deţine fabrica de hârtie, dar familia Blackwood deţine tot terenul dintre autostradă şi râu. Familia Shepherd din Old Mountain a donat satului clădirea primăriei, care este albă şi cu turlă şi e aşezată pe un gazon verde, cu un tun în faţă. S-a discutat la un moment dat de împărţirea pe zone a oraşului şi de demolarea cocioabelor de pe Creek Road şi reconstruirea întregului sat ca să semene cu primăria, dar nimeni nu a ridicat vreodată măcar un deget; poate că s-au gândit că familia Blackwood s-ar putea să se

apuce să vină la şedinţele consiliului local. Localnicii îşi ridică permisele de vânătoare şi pescuit de la primărie şi, o dată pe an, cei din familiile Clarke şi Carrington şi Shepherd asistă la şedinţa consiliului şi votează cu solemnitate să scoată gunoaiele din curtea lui Harler de pe strada principală şi să înlăture băncile din faţa magazinului universal şi, în fiecare an, ţăranii votează cu voioşie împotriva lor. Dincolo de primărie, cum mergi spre stânga, este Blackwood Road, care e drumul spre casă. Blackwood Road ocoleşte într-un cerc larg proprietatea Blackwood şi are, pe fiecare centimetru de drum, un gard de sârmă ridicat de tatăl nostru. Nu departe de primărie este şi stânca mare şi neagră care marchează intrarea pe aleea unde descui poarta şi o încui după mine şi merg prin pădure şi ajung acasă.

Oamenii din sat ne-au urât dintotdeauna.

Am jucat un joc cât am făcut cumpărăturile. M-am gândit la jocul pentru copii în care tabla e marcată cu mici pătrăţele pe care fiecare jucător avansează în funcţie de zaruri; existau mereu pericole, cum ar fi „stai o tură” sau „mergi înapoi patru pătrăţele” şi „întoarce-te la Start” şi mici ajutoare, cum ar fi „avansează trei poziţii” şi „mai dă o dată cu zarul”. Biblioteca era punctul de plecare, iar stânca neagră era punctul terminus. Trebuia să avansez de-a lungul străzii principale, să traversez şi apoi să avansez pe partea cealaltă până când ajungeam la stânca neagră, unde aş fi câştigat jocul. Am început bine, cu o tură în siguranţă de-a lungul părţii goale a străzii şi poate că această tură avea să se dovedească a fi una dintre zilele foarte bune; aşa se întâmpla uneori, dar nu prea des, în dimineţile de primăvară. Dacă avea să fie o zi foarte bună, aveam să depun mai târziu o ofrandă în bijuterii, din recunoştinţă.

Am mers repede când am pornit, inspirând adânc ca să pot continua şi să nu mă uit în jur; aveam de cărat cărţile de la bibliotecă şi sacoşa pentru cumpărături şi îmi urmăream picioarele mişcându-se unul după altul; două picioare în pantofii vechi, maro, ai mamei. Am simţit pe cineva privindu-mă din oficiul poştal. Noi nu acceptam corespondenţă şi nu aveam telefon; amândouă deveniseră insuportabile cu şase ani în urmă, dar puteam suporta o privire rapidă din oficiu; era bătrâna domnişoară Dutton, care nu se holba niciodată făţiş ca restul oamenilor, ci doar privea afară printre jaluzele sau de după draperii. Nu m-am uitat nicio clipă la casa Rochester. Nu suportam să mă gândesc că mama noastră s-a născut acolo. Mă întrebam adesea dacă oamenii aceia, Harler, ştiau că locuiesc într-o casă care ar fi trebuit să-i

aparţină lui Constance; era mereu atâta zgomot de tinichele în curtea lor că nu aveau cum să mă audă trecând. Poate că familia Harler credea că zgomotul nesfârşit alunga demonii sau poate că aveau ureche muzicală şi îl considerau agreabil; poate că cei din familia Harler locuiau şi în interior la fel ca afară, aşezaţi în căzi şi luând cina de pe farfurii ciobite puse pe scheletul unui Ford vechi, zăngănind cutiile în timp ce mâncau şi vorbind prin zbierete. Trotuarul din faţa casei în care locuia familia Harler era întotdeauna împroşcat de mizerie.

Urma traversarea (stai o tură) pentru a ajunge la băcănia aflată exact peste drum. Ezitam întotdeauna, vulnerabilă şi expusă, la marginea drumului, în timp ce traficul continua. Cea mai mare parte a traficului era doar în tranzit, maşinile şi camioanele treceau prin sat doar pentru că era traversat de autostradă, aşa că şoferii abia dacă îmi aruncau o privire; îmi puteam da seama care maşină este din partea locului după căutătura urâtă a şoferului şi mă întrebam de fiecare dată ce s-ar întâmpla dacă aş păşi de pe trotuar pe carosabil; ar urma, oare, un viraj rapid, aproape neintenţionat, spre mine? Doar ca să mă sperie, poate, doar ca să mă facă să sar? Şi apoi râsetele, venind din toate părţile, de după jaluzelele din oficiul poştal, de la bărbaţii din faţa magazinului universal, de la femeile care se uită din uşa băcăniei, toţi privind şi jubilând că o văd pe Mary Katherine Blackwood fugind în faţa maşinii. Uneori pierdeam două sau chiar trei ture pentru că aşteptam cu atâta grijă să nu vină maşini din nicio direcţie înainte de a traversa.

În mijlocul străzii, am ieşit din umbră şi am ajuns sub soarele strălucitor, înşelător, de aprilie; până în iulie, suprafaţa drumului avea să se înmoaie de la căldură şi picioarele aveau să mi se lipească de asfalt, făcând traversarea mai riscantă (Mary Katherine Blackwood, cu piciorul prins în gudron, trăgându-se înapoi în timp ce o maşină se îndrepta spre ea; du-te înapoi, înapoi de tot, şi ia-o de la capăt), iar clădirile aveau să fie mai urâte. Tot satul era la fel, din aceeaşi perioadă şi în acelaşi stil; era ca şi cum oamenii aveau nevoie de urâţenia satului şi se hrăneau cu ea. Casele şi magazinele păreau să fi fost ridicate cu o grabă plină de dispreţ ca să ofere adăpost mohorelii şi neplăcutului, iar casa Rochester şi casa Blackwood şi chiar şi primăria fuseseră aduse aici, poate din greşeală, dintr-un ţinut minunat îndepărtat, unde oamenii trăiau cu eleganţă. Poate că locuinţele cele frumoase fuseseră capturate – drept pedeapsă pentru familiile Rochester şi Blackwood şi pentru inimile lor în secret afurisite? – şi erau ţinute prizoniere în sat; poate că degradarea lor lentă era un semn al urâţeniei

sătenilor. Şirul de magazine de-a lungul străzii principale era de un cenuşiu constant. Oamenii care deţineau magazinele locuiau deasupra lor, într-un şir de apartamente la etaj, iar draperiile din şirul ordonat de ferestre de la etaj erau decolorate şi lipsite de viaţă; orice ar fi avut de gând să fie colorat îşi pierdea iute curajul în sat. Năpasta abătută asupra satului nu a venit niciodată de la familia Blackwood; sătenii aparţineau acestui loc şi satul era singurul loc care li se potrivea. Mă gândeam de fiecare dată la putreziciune când ajungeam lângă şirul de magazine; mă gândeam la putregaiul negru şi dureros care mânca din interior şi care durea îngrozitor. I-l doream satului.

Aveam o listă de cumpărături pentru băcănie; Constance îmi făcea una în fiecare marţi şi vineri înainte să plec de acasă. Oamenilor din sat nu le plăcea faptul că aveam întotdeauna suficienţi bani să plătim orice ne-am fi dorit; ne retrăseserăm banii de la bancă, desigur, şi ştiu că vorbeau de banii ascunşi în casa noastră, ca şi cum ar fi fost vorba de grămezi imense de monede din aur, iar Constance, unchiul Julian şi cu mine am fi stat serile, lăsând la o parte cărţile de la bibliotecă, şi ne-am fi jucat cu ei, trecându-ne mâinile prin ei şi numărându-i, şi adunându-i în fişicuri şi apoi dărâmându-le, rânjind şi batjocorindu-i din spatele uşilor încuiate. Îmi imaginez că erau destule suflete putrede în sat care să râvnească la grămezile noastre de monede din aur, dar erau laşi şi se temeau de familia Blackwood. Când am scos lista de cumpărături din sacoşă, am scos şi portofelul, ca Elbert de la băcănie să ştie că am bani destui şi să nu poată să refuze să-mi vândă.

Nu conta niciodată cine mai era în băcănie, eram întotdeauna servită imediat. Domnul Elbert sau soţia lui lacomă şi palidă veneau imediat de oriunde s-ar fi aflat în magazin să-mi ofere ceea ce doream. Uneori, dacă băiatul lor cel mare îi ajuta, în timpul vacanţelor, se grăbeau să se asigure că nu mă servea el şi, odată, când o fetiţă – un copil străin de sat, desigur – s-a apropriat de mine în băcănie, doamna Elbert a smucit-o atât de violent şi apoi a urmat un minut lung de tăcere, în care toată lumea aştepta, înainte ca doamna Elbert să tragă aer în piept şi să întrebe: „Mai doreşti ceva?” Stăteam mereu dreaptă şi ţeapănă când se apropiau copiii, pentru că mi-era frică de ei. Mă temeam că m-ar putea atinge şi că mamele s-ar repezi la mine ca un cârd de ulii cu ghearele ascuţite; aceasta era imaginea pe care o aveam mereu în minte: păsări coborând, atacând, spintecând cu gheare ca lama. Astăzi aveam o mulţime de lucruri de cumpărat pentru Constance şi a fost o uşurare să văd că nu erau copii în magazin şi nici prea multe femei; mai dă o dată cu zarul, m-am gândit, şi i-am dat bună dimineaţa domnului Elbert.

El a dat din cap spre mine; n-ar fi putut să scape fără să mă salute deloc şi totuşi, femeile din magazin se uitau la noi. Le-am întors spatele, dar le simţeam stând acolo, cu o conservă sau o pungă pe jumătate plină cu fursecuri, sau o salată, nedorind să se mişte până când nu aveam să ies pe uşă şi nu avea să înceapă iar valul de discuţii care să le întoarcă la vieţile lor. Uneori era acolo doamna Donell; o văzusem intrând şi mă întrebam, ca şi în alte dăţi, dacă venea intenţionat când ştia că vin eu, pentru că încerca de fiecare dată să spună ceva; era una dintre puţinii care îmi vorbeau.

— Un pui de făcut în cuptor, i-am spus domnului Elbert şi, în partea cealaltă a magazinului, soţia lui cea lacomă a deschis lada frigorifică şi a scos un pui pe care a început să-l ambaleze. O pulpă mică de miel, am continuat, unchiului Julian îi place mereu să mănânce friptură de miel în primele zile ale primăverii. N-ar fi trebuit să spun acest lucru, ştiam asta, şi un mic icnit trecu prin tot magazinul ca un ţipăt. Aş putea să le fac să alerge ca iepurii, m-am gândit, dacă le-aş spune ceea ce doresc cu adevărat, dar n-ar face decât să se adune din nou afară şi să mă urmărească de acolo. Ceapă, i-am spus politicos domnului Elbert, cafea, pâine, făină. Nuci, am adăugat, şi zahăr; mai avem foarte puţin zahăr. Undeva în spatele meu se auzi un chicotit înspăimântat, iar domnul Elbert aruncă o privire scurtă în acea direcţie şi apoi la produsele pe care le aranja pe tejghea. Într-un minut, doamna Elbert avea să-mi aducă puiul şi carnea, ambalate, şi să le aşeze lângă celelalte produse; nu trebuie să mă întorc până când nu sunt gata să plec. Doi litri de lapte, am spus. O jumătate de kilogram de smântână şi una de unt. Familia Harris încetase să ne mai livreze lactate cu şase ani în urmă şi acum cumpăram lapte şi unt de la băcănie. Şi douăsprezece ouă. Constance uitase să treacă ouăle pe listă, dar nu mai aveam decât două acasă. O cutie de alune glazurate, am mai spus. Unchiul Julian avea să le molfăie şi să le ronţăie seara, aplecat asupra hârtiilor lui, şi avea să se ducă la culcare lipicios.

— Familia Blackwood mereu a avut mese elegante. Doamna Donell a fost aceasta, vorbind răspicat de undeva din spatele meu, iar cineva chicoti şi altcineva scoase un şşşt. Nu m-am întors; mi-era de ajuns să simt că erau toate în spatele meu fără să mă uit la feţele lor plate şi cenuşii cu ochi plină de ură. Constance spunea „să nu-i laşi niciodată să vadă că-ţi pasă” şi „dacă le dai vreun pic de atenţie, vor fi şi mai răi” şi probabil era adevărat, dar îmi doream să fie morţi. Mi-ar fi plăcut să intru în băcănie într-o dimineaţă şi să-i văd pe toţi, chiar şi pe cei doi Elbert şi pe copiii lor, zăcând acolo, ţipând de durere şi murind. Atunci mi-aş fi servit singură produsele, mă

gândeam, păşind peste cadavrele lor, luând orice mi-aş fi dorit de pe rafturi şi, probabil, trăgându-i un şut doamnei Donell, care ar fi zăcut întinsă. Nu-mi părea niciodată rău când aveam asemenea gânduri; doar îmi doream să se îndeplinească. „E greşit să-i urăşti", spunea Constance, „nu face decât să te slăbească *pe tine",* dar îi uram oricum şi mă întrebam de ce meritaseră să fi fost creaţi, în primul rând.

Domnul Elbert mi-a aşezat toate cumpărăturile pe tejghea şi a aşteptat, privind în zare, dincolo de mine.

— Atât pentru azi, i-am spus şi, fără să se uite la mine, a scris preţurile pe o bucăţică de hârtie şi le-a adunat, apoi mi-a întins hârtiuţa ca să mă asigur că nu mă înşelase. Îi verificam demonstrativ de fiecare dată calculele cu atenţie, cu toate că nu a făcut niciodată vreo greşeală; nu prea aveam ce să fac ca să mă răzbun pe ei, dar mă străduiam. Am umplut sacoşa de cumpărături şi încă una, dar nu aveam cum să le duc acasă decât cărându-le. Nimeni nu s-ar oferi vreodată să mă ajute, bineînţeles, nici dacă le-aş permite eu.

Stai două ture. Cu cărţile de la bibliotecă şi cumpărăturile, încet-încet, trebuia să trec pe lângă magazinul general pe trotuar şi să intru la Stella. M-am oprit în uşa băcăniei, căutând în minte vreun gând care să mă facă să fiu în siguranţă. În urma mea, au început foiala şi tuşitul. Se pregăteau să înceapă iarăşi să vorbească, şi în partea cealaltă a magazinului, cei doi Elbert probabil îşi dădeau ochii peste cap cu uşurare. Mi-am împietrit expresia. Astăzi aveam să mă gândesc că vom lua prânzul în grădină şi, ţinându-mi ochii deschişi doar cât să văd pe unde calc – cu pantofii maro ai mamei ridicându-se şi coborând –, în gând aşezam masa cu o faţă de masă verde şi scoteam veselă galbenă şi căpşune într-un castron alb. Veselă galbenă, mă gândeam, simţind ochii bărbaţilor privindu-mă trecând, iar unchiul Julian va primi un ouşor fiert moale cu pâine prăjită mărunţită în el, şi nu voi uita să o rog pe Constance să-i pună un şal pe umeri, pentru că primăvara este abia la început. Fără să mă uit, simţeam rânjetele şi gesticularea; îmi doream să fie morţi cu toţii, iar eu să calc peste cadavrele lor. Nu-mi vorbeau decât foarte rar; vorbeau doar între ei. „Uite-o pe una dintre fetele Blackwood", l-am auzit pe unul rostind cu o voce stridentă, batjocoritoare, „una dintre fetele Blackwood de la ferma Blackwood." „Păcat de familia Blackwood", a adăugat altcineva, suficient de tare, „păcat de fetele astea amărâte". „Au o fermă bună acolo", spuneau ei, „pământ bun de lucrat. Te-ai putea îmbogăţi lucrând pământul familiei Blackwood. Dacă

ai un milion de ani şi trei capete şi nu te interesează ce cultivi, te-ai putea îmbogăţi. Îşi ţin pământul bine ferecat, asta fac Blackwood ăştia." „Te-ai putea îmbogăţi." „Păcat de fetele Blackwood." „N-ai de unde şti ce creşte pe pământul familiei Blackwood."

Păşesc peste cadavrele lor, mă gândeam eu, luăm prânzul în grădină şi unchiul Julian poartă şal. Îmi ţineam mereu cumpărăturile cu grijă pe aici, pentru că, într-o dimineaţă oribilă, am scăpat sacoşa şi s-au spart ouăle şi s-a vărsat laptele şi eu am adunat ce am putut în timp ce ei strigau, spunându-mi că orice ar fi, nu trebuie să fug, îngrămădind de-a valma înapoi în sacoşă cutii, borcane şi zahăr vărsat, spunându-mi să nu fug.

În faţă la Stella era o crăpătură în asfalt care arăta ca un deget întins acuzator; crăpătura fusese acolo dintotdeauna. Alte repere, ca urma mâinii lăsată de Johnny Harris pe fundaţia de beton a primăriei şi iniţialele băiatului lui Mueller pe veranda bibliotecii erau din vremuri de care îmi aminteam; eram în clasa a treia primară când s-a construit primăria. Dar crăpătura de pe trotuarul din faţa cafenelei Stellei fusese acolo dintotdeauna, aşa cum fusese şi Stella. Îmi amintesc că mă dădeam cu rolele peste crăpătură, atentă să nu calc pe ea şi să-mi atrag nenorocirea, sau mergând pe bicicletă cu părul în vânt; sătenii nu ne urau făţiş pe vremea aceea, chiar dacă tatăl meu îi făcea sărăntoci. Mama mi-a spus odată că acea crăpătură era acolo şi pe când era ea o fetiţă în casa Rochester, deci trebuie să fi fost aici şi când s-a căsătorit ea cu tatăl nostru şi s-a mutat la ferma Blackwood, şi bănuiesc că era aici, ca un deget acuzator, încă de când s-a ridicat pentru prima oară satul din bătrâna pădure cenuşie şi au fost aduşi de cine ştie unde şi aşezaţi în case oamenii cei urâţi cu feţele lor afurisite.

Stella a cumpărat cafetiera şi a pus o tejghea din marmură din banii de pe asigurare când a murit soţul ei, dar, altfel, nu îmi amintesc de vreo altă schimbare acolo; Constance şi cu mine veneam aici să ne cheltuim mărunţişul după şcoală şi, în fiecare după-amiază, luam ziarul ca să-l citească tata seara acasă; noi nu mai cumpăram ziare, dar Stella încă le vindea, alături de reviste, şi bomboane, şi vederi terne înfăţişând primăria.

— Bună dimineaţa, Mary Katherine, îmi spuse Stella când m-am aşezat la tejghea şi mi-am lăsat cumpărăturile pe podea; uneori mă gândeam, când le doream moartea tuturor sătenilor, că poate aş putea să o las pe Stella să trăiască, pentru că era cea mai de treabă din cât puteau ei să fie şi singura care reuşea să aibă totuşi o culoare. Era rotunjoară şi rozalie, şi când purta o rochie în imprimeuri strălucitoare, reuşea să rămână o vreme luminoasă,

înainte să se amestece în cenuşiul murdar al celorlalţi. Ce mai faci tu azi? mă întrebă ea.

— Foarte bine, mulţumesc.

— Şi Constance Blackwood e bine?

— Foarte bine, mulţumesc.

— Şi *el* ce face?

— Cum te-ai putea aştepta. O cafea neagră, te rog.

De fapt, preferam cafeaua cu zahăr şi frişcă în locul acesteia atât de amare, dar din moment ce veneam aici numai din mândrie, trebuia să accept numai minimul necesar.

Dacă intra cineva în cafenea cât timp eram eu acolo, mă ridicam şi plecam încetişor, dar uneori aveam şi ghinion. În dimineaţa aceasta, abia îmi lăsase cafeaua pe tejghea că a apărut o umbră în uşă, iar Stella a ridicat ochii şi a spus:

— Bună dimineaţa, Jim.

S-a dus în capătul celălalt al tejghelei, aşteptându-se ca el să se aşeze acolo pentru ca eu să pot pleca neobservată, dar era Jim Donell şi am ştiut de îndată că astăzi aveam ghinion. Unii dintre săteni aveau chipuri pe care le cunoşteam şi le puteam urî individual; Jim Donell şi soţia lui erau printre aceştia, întrucât ei urau cu intenţie, nu doar din plictis şi obişnuinţă, ca toţi ceilalţi. Majoritatea oamenilor s-ar fi aşezat la capătul tejghelei unde aştepta Stella, dar Jim a venit direct unde eram eu şi s-a aşezat pe scăunelul de lângă mine, cât a putut de aproape pentru că, ştiam bine, voia ca dimineaţa aceasta să-mi fie de rău augur.

— Zice-se, îmi spuse el, întorcându-se pe scaun ca să se uite direct la mine, zice-se că vă mutaţi de aici. Îmi doream să nu fi stat atât de aproape de mine. Stella se apropie de noi pe partea cealaltă a tejghelei şi mi-am dorit să-l roage să se mute ca să mă pot ridica şi pleca fără să mă chinui pe lângă el. Zice-se că vă mutaţi, repetă el solemn.

— Nu, i-am răspuns, pentru că aştepta.

— Ciudat, spuse el, uitându-se la Stella şi apoi iar la mine. Puteam să jur că mi-a zis cineva că plecaţi în curând.

— Nu, i-am răspuns.

— Jim, vrei cafea? îl întrebă Stella.

— Cine crezi c-o fi scornit o asemenea istorie, Stella? Cine crezi că ar vrea să-mi spună că se mută când ei nu fac aşa ceva?

Stella clătină din cap spre el, dar se chinui să nu zâmbească. Mi-am văzut mâinile rupând şerveţelul de hârtie din poală, rupând un colţişor din el, şi mi-am silit mâinile să stea nemişcate şi am inventat o regulă: ori de câte ori aveam să văd o bucăţică de hârtie, trebuia să-mi amintesc să fiu mai drăguţă cu unchiul Julian.

— Nu poţi şti niciodată cum se insinuează bârfa, spuse Jim Donell. Poate că Jim Donell avea să moară curând; poate că deja creştea în el o putreziciune care avea să-l ucidă. Ai auzit vreodată bârfe mai mari decât în orăşelul acesta? o întrebă el pe Stella.

— Las-o în pace, Jim, îi spuse Stella.

Unchiul Julian era bătrân şi era pe moarte, din păcate, mai degrabă decât Jim Donell şi Stella şi toţi ceilalţi. Bietul, bătrânul unchi Julian era pe moarte, iar eu mi-am stabilit regula clară să fiu mai drăguţă cu el. Aveam să luăm prânzul pe gazon. Constance avea să îi aducă şalul şi să i-l aşeze pe umeri, iar eu aveam să mă întind în iarbă.

— Da' nu deranjez pe nimeni, Stella. Deranjez pe cineva? Doar o întreb pe domnişoara Mary Katherine Blackwood, aici de faţă, cum se face că tot satul spune că ea şi sora ei mai mare o să ne părăsească în curând. Că o să se mute. Că o să plece să locuiască în altă parte.

Îşi amesteca zahărul în cafea; vedeam cu coada ochiului linguriţa învârtindu-se şi îmi venea să râd. Era ceva atât de stupid şi simplist în linguriţa aceea care se învârtea în timp ce Jim Donell vorbea; mă întrebam dacă ar tăcea dacă aş întinde mâna şi aş apuca linguriţa. Probabil, mi-am spus cu înţelepciune, probabil că mi-ar arunca în faţă cafeaua.

— O să plece în altă parte, adăugă el cu tristeţe.

— Termină, îi spuse Stella.

Aveam să ascult mai atent poveştile unchiului Julian. Deja îi aduceam alune glazurate, asta era bine.

— Şi uite, sunt mâhnit, continuă Jim Donell, la gândul că satul îşi va pierde una dintre vechile sale familii distinse. Chiar ar fi păcat. Se răsuci pe scaun pentru că intra cineva pe uşă; eu îmi priveam mâinile din poală şi bineînţeles că nu aveam de gând să mă întorc să văd cine era, dar Jim Donell a spus „Joe" şi am ştiut că era Dunham, tâmplarul. Joe, tu ai auzit vreodată aşa ceva? Tot satul vorbeşte că familia Blackwood se mută de-aici şi acum domnişoara Mary Katherine Blackwood stă chiar aici şi îmi spune că nu-i adevărat.

Se lăsă liniştea. Ştiam că Dunham se încrunta, uitându-se la Jim Donell, şi

la Stella, şi la mine, gândindu-se la ce a auzit, separând cuvintele şi decizând ce însemna fiecare dintre ele.

— Chiar aşa? întrebă el într-un târziu.

— Ia ascultaţi, voi doi, spuse Stella, dar Jim Donell continuă să vorbească, întors cu spatele la mine şi cu picioarele întinse ca să nu pot să trec pe lângă el şi să ies.

— Chiar dimineaţă spuneam cuiva că e de rău când pleacă familiile vechi. Deşi ai putea foarte bine să spui că o bună parte din familia Blackwood s-a dus deja. Hohoti, izbind tejgheaua cu palma. S-au dus deja, repetă el. Linguriţa din ceaşcă se oprise, dar el continua să vorbească. Un sat îşi pierde mult din stil când pleacă oamenii vechi şi distinşi. Oricine ar putea crede, spuse el încet, că nu-s doriţi.

— Chiar aşa, spuse Dunham râzând.

— Felul în care trăiesc ei pe vechea şi eleganta lor proprietate privată, cu gardurile lor şi cu aleea lor privată şi modul lor de viaţă stilat.

Mereu vorbea, şi vorbea până când obosea. Când Jim Donell se gândea să spună ceva, o spunea cât se putea de des şi în toate modurile posibile, probabil pentru că avea foarte puţine idei şi încerca să o epuizeze pe fiecare în parte. În plus, de fiecare dată când se repeta, i se părea mai amuzant; ştiam că putea să o ţină aşa până când se convingea pe deplin că nu-l mai asculta nimeni, şi mi-am mai stabilit o regulă: să nu te gândeşti niciodată la nimic mai mult de o dată, şi mi-am lăsat încet mâinile în poală. Trăiesc pe lună, îmi spuneam, am o căsuţă numai pentru mine pe lună.

— Ei bine, spuse Jim Donell; şi mai şi mirosea. Pot oricând să spun lumii că i-am cunoscut pe cei din familia Blackwood. Din câte-mi amintesc, *mie* nu mi-au făcut nimic, mereu au fost cât se poate de politicoşi cu *mine.* Nu că m-ar fi invitat vreodată să iau cina cu ei, adăugă el râzând, nimic de genul ăsta.

— Ajunge, spuse Stella cu voce aspră. Du-te şi leagă-te de altcineva, Jim Donell.

— M-am legat de cineva? Crezi că *voiam* să fiu invitat la cină? Crezi că-s *sonat?*

— Io, spuse Dunham, io pot să spun oamenilor oricând că le-am reparat odată o treaptă ruptă şi că n-am fost plătit. Era adevărat. Constance mă trimisese să îi spun că nu aveam de gând să plătim o lucrare de tâmplărie pentru o scândură bătută strâmb în cuie peste treapta pe care ar fi trebuit să o înlocuiască. Iar când m-am dus şi i-am spus că nu plătim, a rânjit la mine şi a

scuipat şi şi-a luat ciocanul şi a desprins scândura, aruncând-o pe jos. Faceţi-o singuri, mi-a spus, s-a urcat în camionetă şi a plecat. N-am fost plătit niciodată pentru asta, spunea el acum.

— Probabil că a fost o scăpare, Joe. Du-te şi vorbeşte cu Constance Blackwood şi ea o să aibă grijă să primeşti ce ţi se cuvine. Numai că, dacă te invită la cină, Joe, să ai grijă să-i spui nu, mulţumesc domnişoarei Blackwood.

Dunham izbucni în râs.

— Nu eu, spuse el. Eu le-am reparat treapta şi nu am fost plătit.

— Ciudat, spuse Jim Donell, să-şi repare casa şi toate alea şi să plănuiască să se mute în tot acest timp.

— Mary Katherine, îmi spuse Stella, venind în dreptul meu după tejghea, du-te acasă. Ridică-te de pe scaunul ăla şi du-te acasă. Nu va fi linişte pe aici până nu pleci.

— Ăsta-i adevărul, spuse Jim Donell. Stella se uită la el, iar el îşi mişcă picioarele ca să mă lase să trec. Doar o vorbă spune-ne, domnişoară Mary Katherine, şi o să venim cu toţii să vă ajutăm să strângeţi. Doar o vorbă să spui, Merricat.

— Şi poţi să-i spui soră-tii din partea mea… începu Dunham, dar m-am grăbit să ies şi, ajunsă afară, n-am mai auzit decât râsetele, ale lor şi al Stellei.

Îmi plăcea casa mea de pe lună şi i-am pus şi un şemineu şi o grădină afară (ce ar înflori sau creşte pe lună? Trebuie să o întreb pe Constance) şi aveam să iau prânzul afară, în grădina mea de pe lună. Lucrurile de pe lună erau foarte strălucitoare, în culori ciudate; căsuţa mea avea să fie albastră. Mi-am privit picioruşele cafenii mergând precipitat şi am lăsat sacoşa să se legene un pic pe lângă mine; fusesem la Stella şi acum nu mai aveam decât de trecut pe lângă primărie, care avea să fie goală, cu excepţia oamenilor care emit certificate de vaccinare pentru câini, şi a oamenilor care contabilizează amenzile de circulaţie ale şoferilor care au intrat în sat de pe autostradă, şi a oamenilor care trimit notificări despre apă şi canalizare şi gunoi şi le interzic altor oameni să ardă frunze sau să pescuiască; toţi aceştia vor fi fost îngropaţi undeva adânc în primărie, lucrând neostenit laolaltă; nu aveam de ce să mă tem de ei dacă nu pescuiam în afara sezonului. M-am gândit să pescuiesc peştişori stacojii din râurile de pe lună şi am văzut că băieţii Harris erau în curtea din faţa casei lor, vociferând şi certându-se cu vreo şase alţi băieţi. Nu-i putusem vedea înainte de a da colţul pe lângă

primărie, şi aş fi putut încă să mă întorc şi să o iau în direcţia cealaltă, pe autostradă, înspre pârâu, apoi să traversez pârâul şi să ajung acasă pe cealaltă jumătate a cărării spre casa noastră, dar era târziu şi aveam cumpărăturile, iar pârâul era neplăcut de traversat în pantofii maro ai mamei, aşa că m-am gândit că trăiesc pe lună şi am mers înainte repede. M-au văzut de îndată şi le-am urat să putrezească şi să se încovoaie de durere şi să urle; mi-i doream chirciţi şi plângând la pământ în faţa mea. Merricat, m-au strigat, Merricat, Merricat, şi s-au aliniat cu toţii în faţa gardului.

M-am întrebat dacă părinţii lor i-au învăţat, Jim Donell, şi Dunham, şi împuţitul de Harris, făcând regulat exerciţii cu copiii lor, învăţându-i cu grijă afectuoasă, având grijă să-şi moduleze vocile corect; cum altfel ar putea învăţa atât de mulţi copii atât de temeinic?

Merricat, zise Connie, un ceai tu nu doreşti?
O, nu, răspunse Merricat, o să mă otrăveşti.
Merricat, zise Connie, nu vrei tu să te culci?
În cimitir, adânc îngropată-între cruci?

Mă prefăceam că nu le vorbesc limba; pe lună vorbeam o limbă moale, lichidă şi cântam la lumina stelelor, privind în jos la lumea moartă şi secătuită; eram aproape la jumătatea gardului.

— Merricat, Merricat!

— Unde e bătrâna Connie – acasă, găteşte?

— Vrei un ceai?

Era ciudat să fiu înăuntrul meu, mergând cu hotărâre, rigidă, pe lângă gard, călcând cu hotărâre, dar fără grabă, pentru că ar fi observat, să fiu înăuntru şi să ştiu că ei se uită la mine; mă ascundeam foarte departe înăuntrul meu, dar continuam să îi aud şi să îi văd cu coada ochiului. Îmi doream să zacă toţi morţi la pământ.

— *În cimitir, adânc îngropată între cruci.*

— Merricat!

De îndată ce am trecut, mama băieţilor Harris a ieşit pe verandă, probabil ca să vadă de ce ţipau cu toţii. A rămas acolo o clipă, privind şi ascultând, iar eu m-am oprit şi m-am uitat la ea, privind-o în ochii ei goi şi ştiind că nu trebuie să vorbesc cu ea şi ştiind că aş vrea să o fac.

— N-aţi putea să-i faceţi să înceteze? am întrebat-o în ziua aceea, întrebându-mă dacă exista ceva în femeia aceea căruia să-i pot vorbi, dacă

alergase vreodată voioasă prin iarbă sau se uitase la flori sau cunoscuse încântarea şi iubirea. Nu puteţi să-i faceţi să tacă?

— Copii, spuse ea fără a-şi schimba tonul sau aerul de bucurie tâmpă, nu o jigniţi pe doamna.

— Da, mama, răspunse cuminte unul din băieţi.

— Nu vă duceţi lângă gard. Nu o jigniţi pe doamna.

Şi am mers mai departe, în timp ce ei ţipau şi zbierau şi femeia stătea pe verandă şi râdea.

Merricat, zise Connie, un ceai tu nu doreşti?
O, nu, răspunse Merricat, o să mă otrăveşti.

O să le ia foc limbile, mă gândeam, ca şi cum ar fi mâncat foc. Le vor arde gâtlejurile când le ies cuvintele pe gură şi în burtă vor simţi o suferinţă mai aprinsă decât o mie de focuri.

— Pa, pa, Merricat, strigară ei în timp ce eu treceam de capătul gardului, nu te grăbi să vii înapoi.

— Pa, Merricat, transmite-i lui Connie toată dragostea noastră.

— Pa, pa, Merricat, dar eu eram la stânca neagră şi aceea era poarta spre cărarea noastră.

2

Trebuia să las sacoşa jos ca să deschid încuietoarea de la poartă; era un lacăt simplu pe care îl putea desface şi un copil, dar pe poartă era un semn pe care scria PROPRIETATE PRIVATĂ – INTRAREA INTERZISĂ şi nimeni n-ar fi putut trece de el. Tatăl nostru pusese indicatoarele, şi porţile, şi încuietorile când închisese cărarea; înainte, toată lumea folosea cărarea drept scurtătură de la sat la intersecţia de pe autostradă unde oprea autobuzul; probabil că scuteau vreo cinci sute de metri dacă o luau pe cărarea noastră şi treceau prin faţa uşii noastre. Mamei îi displăcea vederea oricui ar fi trecut prin faţa uşii noastre, iar când tata a adus-o să locuiască în casa Blackwood, unul dintre primele lucruri pe care a trebuit să le facă a fost să închidă cărarea şi să îngrădească întreaga proprietate Blackwood, din autostradă până la pârâu. Mai era o poartă la celălalt capăt al cărării, deşi foarte rar o luam încolo, şi acea poartă avea şi ea un lacăt şi un indicator pe care scria PROPRIETATE PRIVATĂ – INTRAREA INTERZISĂ. „Autostrada este construită pentru oamenii obişnuiţi”, spunea mama, „iar uşa mea este proprietate privată.”

Oricine venea la noi în vizită, invitat cum se cuvine, o lua pe aleea principală, care ducea direct de la porţi la intrare. Când eram mică, aveam obiceiul să stau întinsă în dormitorul meu din spatele casei şi să-mi imaginez aleea şi cărarea ca pe o intersecţie în faţa uşii de la intrare, iar pe alee mergeau oamenii buni, curaţi şi bogaţi, îmbrăcaţi în satin şi dantelă, care aveau tot dreptul să vină în vizită, iar pe alee, înainte şi înapoi, strecurându-se şi croindu-şi drum şi păşind cu luare-aminte şi servilism, mergeau oamenii din sat. Nu pot să intre, îmi spuneam iar şi iar, stând culcată în camera mea întunecată, cu copacii profilaţi în umbre pe tavan, nu mai pot să intre; cărarea e închisă pentru totdeauna. Uneori stăteam dincolo de gard, ascunsă după tufişuri, şi mă uitam la oamenii care mergeau pe autostradă ca să ajungă din sat la intersecţie. Din câte ştiam eu, nimeni din sat nu încercase să mai intre pe cărare de când tatăl meu ferecase porţile.

După ce am mutat sacoşa înăuntru, am încuiat cu grijă poarta la loc şi am încercat lacătul ca să fiu sigură că s-a închis. Abia atunci mă simţeam în siguranţă. Cărarea era întunecoasă pentru că, odată ce tatăl meu renunţase la ideea de a folosi terenul într-un mod profitabil, lăsase copacii, şi tufişurile, şi floricelele să crească după bunul plac şi, cu excepţia unei poieni întinse şi

a grădinilor, pământul nostru era foarte împădurit şi nimeni în afară de mine nu-i cunoştea cărările secrete. Când mergeam pe cărare, păşind relaxată acum, pentru că eram acasă, cunoşteam fiecare pas şi fiecare cotitură. Constance dădea nume tuturor lucrurilor care creşteau, dar eu mă mulţumeam să le ştiu după felul şi locul în care creşteau şi după nesfârşita lor disponibilitate de a-mi oferi refugiu. Singurele urme de pe cărare erau ale mele, ducându-se şi venind din sat. După cotitură, puteam găsi o urmă a paşilor lui Constance, pentru că uneori se avânta până acolo ca să mă aştepte, dar majoritatea urmelor paşilor lui Constance erau în grădină şi în casă. Astăzi, venise până în capătul grădinii şi am văzut-o imediat ce am dat colţul; stătea în faţa casei, la soare, şi am alergat spre ea.

— Merricat, îmi spuse ea zâmbind, ia uite ce departe am ajuns azi.

— Prea departe, i-am răspuns. Parcă văd că o să mă urmăreşti până în sat.

— Poate o s-o fac, îmi spuse ea.

Chiar dacă ştiam că mă tachinează, m-am îngrozit, dar am râs.

— Nu ţi-ar plăcea prea tare, i-am spus. Hai, leneşo, ia şi tu din pachetele astea. Unde mi-e pisica?

— A plecat după fluturi pentru că ai întârziat. Ţi-ai adus aminte de ouă, da? Eu am uitat să-ţi spun.

— Sigur că mi-am adus aminte. Hai să luăm masa pe peluză.

Când eram mică, credeam despre Constance că e o prinţesă din poveşti. Încercam să-i fac portretul, cu părul lung, de aur, şi ochii cât de albaştri îi putea face un creion, şi un punct rozaliu strălucitor pe fiecare obraz; tablourile mă surprindeau mereu pentru că ea chiar aşa arăta: chiar şi în momentele cele mai rele era roz, şi albă, şi aurie şi nimic nu părea să-i întunece strălucirea. Era cea mai preţioasă făptură din lumea mea, întotdeauna. Am urmat-o pe gazonul moale, trecând pe lângă florile de care se îngrijea ea, iar Jonas, motanul meu, a ieşit dintre flori şi s-a luat după noi.

Constance m-a aşteptat dincolo de uşa cea înaltă de la intrare în timp ce eu urcam treptele în urma ei, apoi am lăsat pachetele pe masa mare din hol şi am încuiat uşa. Nu aveam să o mai folosim până la amiază, pentru că ne trăiam aproape toată viaţa în partea din spate a casei, pe peluză şi în grădina în care nu venea nimeni niciodată. Lăsam faţada casei întoarsă spre autostradă şi spre sat şi ne vedeam de treburi dincolo de faţa ei severă şi neprimitoare. Chiar dacă întreţineam bine casa, camerele pe care le foloseam împreună erau cele din spate, bucătăria şi dormitoarele din spate şi mica încăpere caldă de lângă bucătărie unde stătea unchiul Julian; afară se

aflau castanul lui Constance, şi întinderea încântătoare de gazon, şi florile lui Constance şi, mai în spate, grădina de legume de care avea grijă Constance şi, mai în spate, copacii care umbreau pârâul. Când stăteam pe peluza din spate, nu ne putea vedea nimeni de nicăieri.

Mi-am amintit că trebuia să fiu mai drăguţă cu unchiul Julian când l-am văzut aşezat la biroul lui imens şi vechi din bucătărie, jucându-se cu hârtiile lui.

— Îi dai voie unchiului Julian să mănânce alune caramelizate? am întrebat-o pe Constance.

— După prânz, mi-a răspuns ea. A scos cumpărăturile cu grijă din sacoşe; mâncarea de orice fel era valoroasă pentru Constance şi mereu atingea alimentele cu un respect tăcut. Nu aveam voie să o ajut, nu aveam voie să pregătesc masa şi nu aveam voie nici să adun ciuperci, deşi mai căram uneori legume din grădină sau mere din pomii cei bătrâni. O să mâncăm brioşe, spuse Constance, aproape cântat pentru că alegea şi punea la loc mâncarea. Unchiul Julian o să primească un ou moale şi untos, şi o brioşă, şi un pic de budincă.

— Fad, spuse unchiul Julian.

— Merricat va primi ceva slab, şi gustos, şi sărat.

— O să-mi prindă Jonas un şoarece, am spus eu, cu motanul pe genunchi.

— Mereu mă bucur când ajungi acasă din sat, spuse Constance. Se opri să se uite la mine zâmbind. În parte, pentru că aduci mâncare acasă, bineînţeles. Dar parţial şi pentru că mi-e dor de tine.

— Eu sunt mereu fericită să ajung acasă din sat, i-am spus eu.

— A fost foarte rău?

Îmi atinse uşor obrazul cu un deget.

— Nu vrei să ştii.

— Într-o zi am să mă duc eu.

Era a doua oară când vorbea de ieşit şi m-a trecut un fior.

— Constance, spuse unchiul Julian. Ridică o bucăţică de hârtie de pe birou şi o studie, încruntat. Nu par a avea nicio informaţie dacă tatăl tău şi-a fumat trabucul în grădină, ca de obicei, în dimineaţa aceea.

— Sunt sigură că da, îi răspunse ea. Motanul a pescuit din pârâu, îmi spuse mie. A venit plin de noroi.

Împături sacoşa de cumpărături şi o aşeză în sertar, lângă celelalte, apoi aşeză cărţile de la bibliotecă pe raft, unde aveau să rămână pentru totdeauna. Jonas şi cu mine trebuia să stăm în colţul nostru, să nu o încurcăm pe

Constance în timp ce gătea, şi era o bucurie să o urmăreşti, mişcându-se splendid în lumina soarelui, atingând atât de uşor mâncarea.

— E ziua lui Helen Clarke, am spus eu. Ţi-e frică?

Se întoarse spre mine cu un zâmbet.

— Deloc, îmi răspunse. Mi-e din ce în ce mai bine, cred. Şi astăzi am de gând să fac prăjiturele cu rom.

— Şi Helen Clarke o să ţipe şi o să le înfulece.

Chiar şi acum, Constance şi cu mine mai aveam un mic grup, cunoştinţe care veneau pe alee în vizită. Helen Clarke lua ceaiul cu noi vinerea, iar doamna Shepherd, sau doamna Rice, sau bătrâna doamnă Crowley treceau ocazional duminica, după slujbă, să ne spună că ne-ar fi plăcut predica. Veneau cu simţ de răspundere, cu toate că noi nu le întorceam niciodată vizitele, şi stăteau câteva minute, aşa cum se cădea, aducând uneori flori din grădinile lor sau cărţi, sau vreun cântec pe care poate că ar fi vrut Constance să-l încerce la harpă; vorbeau politicos şi cu mici accese de râs şi nu uitau să ne invite la ele, cu toate că ştiau că nu vom veni niciodată. Erau politicoase cu unchiul Julian şi răbdătoare cu felul lui de a vorbi, se ofereau să ne plimbe cu maşina, îşi spuneau prietenele noastre. Constance şi cu mine le vorbeam mereu de bine între noi, pentru că ele credeau că vizitele lor ne făceau plăcere. Nu călcau niciodată pe cărare. Dacă le oferea Constance un trandafir tăiat din tufă sau le invita să vadă un nou aranjament de culori, intrau în grădină, dar nu se avântau vreodată dincolo de zonele prestabilite; mergeau prin grădină şi se urcau în maşini şi se îndepărtau pe alee şi ieşeau pe porţile cele mari. De câteva ori veniseră şi domnul şi doamna Carrington să vadă cum ne descurcăm, pentru că domnul Carrington fusese prieten foarte bun cu tata. Nu intrau niciodată şi nu serveau nimic, dar veneau cu maşina până la scări, rămâneau în ea şi vorbeau cu noi câteva minute. „Cum vă descurcaţi?” ne întrebau de fiecare dată, uitându-se de la Constance la mine şi înapoi, „cum vă descurcaţi singure cu toate?” Constance îi invita de fiecare dată în casă, pentru că fuseserăm educate că era nepoliticos să ţii musafirii de vorbă afară, dar familia Carrington nu intra niciodată.

— Mă întreb, am spus eu, gândindu-mă la ei, dacă familia Carrington mi-ar aduce un cal dacă le-aş cere. Aş putea să-l călăresc pe pajiştea cea lungă.

Constance se întoarse şi mă privi un moment, uşor încruntată.

— N-ai să le ceri, spuse ea într-un târziu. Noi nu cerem nimic nimănui. Să nu uiţi asta.

— Te necăjeam, am spus şi ea a început din nou să zâmbească. Oricum, nu

vreau decât un cal înaripat. Am putea zbura până la lună şi înapoi eu şi căluţul meu.

— Îmi amintesc când îţi doreai un grifon, spuse ea. Acum, domnişoară Lene, du-te şi aşază masa.

— S-au certat oribil aseară, spuse unchiul Julian. Nu tolerez, spunea ea, n-am să suport asta, John Blackwood, iar el a spus: n-avem de ales. Am ascultat la uşă, bineînţeles, dar am ajuns prea târziu ca să aud de ce se certau; bănuiesc că din cauza banilor.

— Nu se certau des, spuse Constance.

— Erau invariabil politicoşi unul cu celălalt, nepoată, dacă asta vrei să spui prin nu se certau, un exemplu cât se poate de nesatisfăcător pentru noi, ceilalţi. Soţia mea şi cu mine preferam să strigăm.

— Uneori nici nu pare că au trecut şase ani, spuse Constance.

Am luat faţa de masă galbenă şi am ieşit afară, pe peluză, să aranjez masa. În urma mea, am auzit-o spunându-i unchiului Julian:

— Uneori simt că aş da orice să îi am înapoi.

Când eram copil, credeam că într-o zi aveam să cresc şi să fiu îndeajuns de înaltă încât să ating partea de sus a ferestrelor din salonul mamei. Erau ferestre de vară, pentru că de fapt casa fusese gândită ca o locuinţă de vară şi tatăl nostru montase un sistem de încălzire pentru că nu mai exista o altă casă în care familia noastră să se poată muta pe timpul iernii; ar fi trebuit să fi avut dreptul la casa Rochester din sat, dar o pierduserăm de mult. Ferestrele din salonul casei noastre porneau de la podea şi ajungeau până în tavan şi nu aveam nicicând cum să ajung în partea de sus; mama noastră le spunea musafirilor că draperiile din mătase albastru-deschis de la ferestre aveau patru metri. Erau două ferestre înalte în salon şi două ferestre înalte în sufrageria de pe cealaltă parte a holului, şi de afară păreau înguste şi subţiri şi dădeau casei un aer sărăcăcios. Înăuntru, însă, salonul era încântător. Mama noastră adusese scaune cu picioare aurite de la casa Rochester şi era şi harpa ei acolo, şi încăperea strălucea în reflexia oglinzilor şi a cristalelor.

Constance şi cu mine foloseam camera numai când venea Helen Clarke la ceai, dar o păstram în ordine perfectă. Constance se căţăra pe o scară să spele partea de sus a ferestrelor şi ştergeam de praf păpuşile de Dresda de pe poliţă şi, cu o cârpă înfăşurată pe o mătură, eu treceam peste finisajele ca de tort de nuntă din partea de sus a pereţilor, privind fructele şi frunzele albe, măturând mici cupidoni şi noduri de funde, mereu ameţită din cauza privitului în sus şi a mersului cu spatele şi râzând la Constance când mă

prindea. Lustruiam podelele şi reparam micile găuri din brocartul trandafiriu de pe sofale şi scaune. Deasupra fiecărei ferestre înalte era o draperie aurită şi ornamentaţii aurite de-a lungul şemineului şi portretul mamei noastre agăţat în salon. „Nu suport să-mi văd camera încântătoare neîngrijită”, spunea mama noastră, aşa că eu şi Constance nu aveam voie aici niciodată, dar acum o păstram strălucitoare şi impecabilă.

Mama noastră servea mereu ceaiul prietenelor ei la o măsuţă joasă, într-o parte a şemineului, aşa că tot acolo o aşeza şi Constance. Stătea pe sofaua trandafirie, cu portretul mamei privind-o de sus, iar eu stăteam pe scăunelul din colţ şi priveam. Aveam voie să duc ceştile şi farfurioarele şi să împart sendvişuri şi prăjiturele, dar nu şi să torn ceaiul. Nu-mi plăcea să mănânc atunci când se uita cineva la mine, aşa că îmi luam ceaiul în bucătărie, mai târziu. În ziua aceea, care a fost ultima în care Helen Clarke a venit vreodată la ceai, Constance aranjase masa ca de obicei, cu încântătoarele ceşcuţe trandafirii pe care mama le folosise mereu şi cu două platouri din argint, unul cu sendvişuri micuţe şi celălalt cu foarte specialele prăjiturele cu rom; mă aşteptau două în bucătărie, în cazul în care Helen Clarke le mânca pe toate. Constance stătea tăcută pe sofa; nu se agita niciodată şi îşi ţinea mâinile aşezate frumos în poală. Eu aşteptam la fereastră, uitându-mă după Helen Clarke, care nu întârzia niciodată.

— Ţi-e frică? am întrebat-o deodată pe Constance, iar ea mi-a răspuns:

— Nu, absolut deloc.

Fără să mă întorc, îmi dădeam seama după voce că era liniştită.

Am văzut maşina intrând pe alee şi apoi am văzut că erau două persoane în ea în loc de una singură.

— Constance, am spus, a mai adus pe cineva cu ea.

Constance rămase nemişcată un moment, apoi spuse destul de ferm:

— Cred că mă descurc.

M-am întors să mă uit la ea şi era tăcută.

— O să le gonesc, am spus. Ştia că nu trebuie să facă aşa ceva.

— Nu, îmi răspunse Constance. Chiar cred că mă descurc. Ai să vezi.

— Dar nu vreau să-ţi fie frică.

— Mai devreme sau mai târziu, spuse ea, mai devreme sau mai târziu va trebui să fac primul pas.

Eram îngrozită.

— Vreau să le spun să plece.

— Nu, spuse Constance. Sub nicio formă.

Maşina a oprit în faţa casei şi eu m-am dus în hol să deschid uşa de la intrare, pe care o descuiasem mai devreme, pentru că nu era politicos să descui uşa în faţa musafirului. Când am ieşit pe verandă, am văzut că nu era chiar atât de rău pe cât mă aşteptasem: Helen Clarke nu adusese cu ea o străină, ci pe micuţa doamnă Wright, care mai venise o dată aici şi fusese mai înspăimântată decât oricine altcineva. Nu avea să fie foarte mult pentru Constance, totuşi Helen Clarke n-ar fi trebuit să o aducă fără să-mi spună.

— Bună ziua, Mary Katherine, îmi spuse Helen Clarke ocolind maşina şi venind spre scări. Nu-i aşa că e o zi de primăvară minunată? Ce mai face draga de Constance? Am adus-o şi pe Lucille. Avea de gând să trateze chestiunea cu neobrăzare, ca şi cum oamenii ar fi adus zilnic persoane aproape necunoscute să o vadă pe Constance, şi nu-mi făcea plăcere să-i zâmbesc. O mai ţii minte pe Lucille Wright? mă întrebă ea, şi biata micuţă doamnă Wright spuse cu o voce scăzută că îşi dorise atât de mult să revină. Am ţinut uşa de la intrare deschisă şi au intrat în hol. Nu aveau paltoane, pentru că era o zi atât de frumoasă, dar Helen Clarke avu bunul-simţ să mai întârzie un minut. Spune-i dragii de Constance că am venit, îmi zise ea.

Am ştiut că îmi dădea timp să-i spun lui Constance cine venise, aşa că m-am strecurat în salon, unde aceasta stătea liniştită, şi i-am spus:

— E doamna Wright, cea speriată.

Constance zâmbi.

— Un prim pas cam prăpădit, spuse ea. O să fie bine, Merricat.

În hol, Helen Clarke îi arăta doamnei Wright scările, spunându-i povestea bine-cunoscută despre sculpturi şi despre lemnul adus din Italia. Când am ieşit din salon, îmi aruncă o privire şi îmi spuse:

— Scara aceasta este una dintre minunile ţinutului, Mary Katherine. E mare păcat să o ţineţi ascunsă de lume. Lucille?

Intrară în salon.

Constance era foarte calmă. Se ridică şi zâmbi şi le spuse că se bucură că le vede. Pentru că Helen Clarke era lipsită de graţie de la natură, reuşi să transforme simpla acţiune de a intra într-o încăpere şi a se aşeza într-un balet complicat pentru trei persoane; înainte să fi terminat Constance de vorbit, Helen Clarke o înghionti pe doamna Wright, trimiţând-o ca pe o minge de crichet în colţul cel mai îndepărtat al camerei, unde aceasta se aşeză brusc şi evident fără să vrea pe un scăunel mic şi incomod. Helen Clarke se îndreptă spre sofaua pe care stătea Constance, aproape dărâmând măsuţa de ceai şi, cu toate că erau suficiente scaune în cameră şi încă o sofa, luă loc

neconfortabil de aproape de Constance, care detesta să stea cineva lângă ea în afară de mine.

— Păi, spuse ea întinzându-se, mă bucur să vă revăd.

— Drăguţ din partea voastră că ne-aţi primit, spuse doamna Wright, aplecându-se în faţă. Ce scară încântătoare!

— Arăţi bine, Constance. Ai lucrat în grădină?

— N-am putut să mă abţin, într-o zi ca asta, râse Constance. Se descurca de minune. E atât de minunat, îi spuse doamnei Wright, în partea cealaltă. Vă ocupaţi şi dumneavoastră de grădinărit? Aceste prime zile luminoase sunt atât de grozave pentru un grădinar!

Vorbea un pic cam mult şi un pic cam repede, dar nimeni nu observă în afară de mine.

— Ador grădinile, spuse doamna Wright brusc. Chiar ador grădinile.

— Ce face Julian? întrebă Helen Clarke înainte ca doamna Wright să fi terminat bine de vorbit. Ce face bătrânul Julian?

— Foarte bine, mulţumim. Se aşteaptă să ni se alăture la ceai în după-amiaza aceasta.

— L-ai cunoscut pe Julian Blackwood? o întrebă Helen Clarke pe doamna Wright, iar aceasta, clătinând din cap că nu, începu:

— Mi-ar face plăcere să-l cunosc, bineînţeles, am auzit atât de multe… şi se opri.

— E un pic… excentric, spuse Helen Clarke, zâmbind spre Constance ca şi cum ar fi fost vreun secret până acum.

Mă gândeam că dacă excentric înseamnă, aşa cum spune în dicţionar, deviat de la normalitate, atunci Helen Clarke era mai excentrică decât unchiul Julian, cu mişcările ei stângace şi cu întrebările ei neaşteptate, şi cu adusul necunoscuţilor aici la ceai; unchiul Julian ducea o existenţă calmă, perfect planificată, completă şi lină. N-ar trebui să spună despre oameni lucruri neadevărate, m-am gândit eu, amintindu-mi că trebuia să fiu mai amabilă cu unchiul Julian.

— Constance, ai fost mereu una dintre prietenele mele cele mai apropiate, spunea ea acum, şi m-am mirat: chiar nu vedea cum se retrage Constance din faţa unor asemenea cuvinte. Am de gând să-ţi dau un sfat şi, nu uita, vine de la o prietenă.

Probabil că ştiam deja ce avea de gând să spună pentru că am îngheţat; întreaga zi se îndreptase înspre ceea ce avea să spună acum Helen Clarke. M-am făcut mică în scaun, uitându-mă fix la Constance, dorindu-mi să se

ridice şi să o ia la fugă, dorindu-mi să nu audă ceea ce urma să fie spus, dar Helen Clarke continuă:

— E primăvară, eşti tânără, eşti încântătoare, ai dreptul să fii fericită. Întoarce-te în lume!

Odinioară, chiar cu o lună în urmă, când era încă iarnă, asemenea cuvinte ar fi făcut-o pe Constance să se retragă şi să fugă; acum, am văzut că asculta zâmbind, chiar dacă dădea din cap că nu.

— Ai făcut destulă penitenţă, îi spuse Helen Clarke.

— Mi-aş dori atât de mult să vă ofer un prânz… începu doamna Wright.

— Ai uitat laptele, mă duc să-l aduc.

M-am ridicat şi i-am vorbit direct lui Constance, iar ea a întors privirea spre mine, aproape surprinsă.

— Mulţumesc, draga mea, mi-a spus.

Am ieşit din salon pe hol şi am pornit spre bucătărie; în dimineaţa aceasta, bucătăria fusese luminoasă şi fericită, dar acum, terifiată, o vedeam sumbră. Constance păruse ca şi cum deodată, după tot acest timp de refuz şi negare, ajunsese să vadă că ar fi posibil, până la urmă, să iasă din casă. Mi-am dat seama acum că era pentru a treia oară într-o singură zi când venea vorba de acest subiect, iar trei dăţi fac să fie real. Nu puteam să respir; eram legată cu sârmă şi aveam un cap imens, care avea să explodeze; am alergat la uşa din spate şi am deschis-o ca să pot lua aer. Îmi doream să fug; dacă aş fi putut alerga până la capătul domeniului nostru şi înapoi aş fi fost în regulă, dar Constance era singură cu ele în salon şi trebuia să mă grăbesc să mă întorc. A trebuit să mă mulţumesc să sparg urciorul de lapte care aştepta pe masă şi să las cioburile pe podea ca să le poată vedea Constance. Am luat celălalt urcior, care nu se potrivea cu ceştile; lapte aveam voie să torn, aşa că l-am umplut şi l-am dus în salon.

— …cu Mary Katherine? spunea Constance, apoi s-a întors şi mi-a zâmbit, văzându-mă în prag. Mulţumesc, draga mea, mi-a spus, aruncând o privire spre vasul cu lapte şi spre mine. Mulţumesc, mi-a spus din nou, iar eu am aşezat urciorul pe tavă.

— Nu prea mult la început, spuse Helen Clarke. Asta *chiar* va părea ciudat, sunt de acord cu tine. Dar o vizită la una, două prietene, poate chiar o zi în oraş la cumpărături – nu te va recunoaşte nimeni în oraş, să ştii.

— Poate un prânz? întrebă cu speranţă doamna Wright.

— Va trebui să mă gândesc.

Constance făcu un gest mic, mirat, râzând, iar Helen Clarke dădu din cap

aprobator.

— O să ai nevoie de nişte haine.

M-am ridicat din colţul meu să iau o ceaşcă cu ceai de la Constance şi să i-o duc doamnei Wright, căreia îi tremura mâna când a luat-o.

— Mulţumesc, draga mea, îmi spuse ea.

Vedeam ceaiul agitându-se în ceaşcă; în cele din urmă, era doar a doua ei vizită aici.

— Zahăr? am întrebat-o.

N-am putut să mă abţin şi, în plus, aşa era politicos.

— A, nu, mi-a răspuns ea. Nu, mulţumesc. Fără zahăr.

M-am gândit, uitându-mă la ea, că se îmbrăcase special ca să vină aici astăzi. Constance şi cu mine nu purtam niciodată negru, dar doamna Wright probabil considerase că aşa se cuvine şi era îmbrăcată cu o rochie neagră, simplă, şi avea un şirag de perle la gât. Mai purtase şi altă dată negru, mi-am amintit, mereu de bun-gust, mi-am spus, mai puţin în salonul mamei noastre. M-am întors la Constance şi am luat platoul cu prăjiturele cu rom şi i l-am dus doamnei Wright; nici asta nu era drăguţ din partea mea, ar fi trebuit să primească sendvişuri mai întâi, dar o voiam nefericită, îmbrăcată în negru în salonul mamei.

— Sora mea le-a gătit azi-dimineaţă, i-am spus.

— Mulţumesc, mi-a răspuns.

Mâna îi ezita deasupra platoului, apoi a luat o prăjitură şi a aşezat-o cu grijă pe marginea farfurioarei. M-am gândit că doamna Wright e aproape isteric de politicoasă şi i-am spus:

— Luaţi două. Tot ce găteşte sora mea este delicios.

— Nu, mi-a răspuns ea. O, nu. Mulţumesc.

Helen Clarke mânca sendvişuri, întinzându-se peste Constance să ia unul după altul. În altă parte nu s-ar comporta aşa, m-am gândit eu, doar aici. Nu-i pasă niciodată de ce gândeşte Constance sau ce crede despre manierele ei, doar presupune că suntem foarte bucuroase să o vedem. Pleacă, i-am spus în gând. Pleacă, pleacă. M-am întrebat dacă Helen Clarke păstra anumite ţinute special pentru vizitele ei la noi. „Pe asta”, mi-o închipuiam spunând, „n-are rost s-o arunc, pot să o păstrez pentru vizitele la draga mea Constance.” Am început să o îmbrac în minte pe Helen Clarke, aşezând-o în costum de baie pe un morman de zăpadă, căţărând-o sus, pe crengile unui copac, într-o rochie subţire, cu volănaşe roz, care se agăţa şi se rupea; ea era prinsă în copac şi ţipa, iar eu aproape că am pufnit în râs.

— De ce nu inviţi pe cineva aici? o întreba Helen Clarke pe Constance. Câţiva prieteni vechi – sunt mulţi oameni care au vrut să ţină legătura cu tine, Constance, draga mea –, câţiva prieteni vechi, în unele seri. La cină? Nu, spuse ea, poate că nu la cină. Poate că nu, nu de la început.

— Eu însămi… începu din nou doamna Wright.

Îşi aşezase cu grijă ceaşca de ceai şi prăjitura cu rom pe măsuţa de lângă ea.

— Deşi, de ce nu la cină? spuse Helen Clarke. Până la urmă, trebuie să începi de undeva.

Avea să fie nevoie să spun ceva. Constance nu se uita la mine, ci doar la Helen Clarke.

— De ce n-am invita câţiva oameni de treabă din sat? am întrebat eu tare.

— Doamne sfinte, Mary Katherine, îmi spuse Helen Clarke. Chiar m-ai speriat. Râse. Nu-mi aduc aminte ca membrii familiei Blackwood să se fi amestecat vreodată cu sătenii, spuse ea.

— Ne urăsc, i-am spus eu.

— *Eu* nu le ascult bârfele şi sper că nici tu. Şi, Mary Katherine, ştii la fel de bine ca mine că nouăzeci la sută din acel sentiment nu este decât în imaginaţia ta, şi dacă ai încerca şi tu să fii prietenoasă, nu s-ar scoate o vorbă împotriva ta. Doamne sfinte, sunt de acord cu tine că s-ar putea să fi fost un pic de ură pe vremuri, dar, în ceea ce te priveşte, ai exagerat mai mult decât e cazul.

— Oamenii *bârfesc mereu,* spuse doamna Wright pe un ton liniştitor.

— Am spus dintotdeauna că sunt o prietenă apropiată a familiei Blackwood şi că nu mi-e deloc ruşine de asta. Vrei să te apropii de oameni de condiţia ta, Constance. Ei nu vorbesc despre noi.

Mi-aş fi dorit să fi fost mai amuzante; acum Constance mi se părea un pic obosită. Dacă plecau în curând, aveam să-i pieptăn părul lui Constance până când adormea.

— Vine unchiul Julian, i-am spus lui Constance.

Am auzit zgomotul uşor al scaunului cu rotile în hol şi m-am ridicat să deschid uşa.

Helen Clarke spunea:

— Chiar crezi că oamenii s-ar teme să vină aici?

Unchiul Julian se opri în prag. Îşi pusese cravata ferchezuită pentru când aveam musafiri la ceai şi se spălase pe faţă până când ajunsese roz.

— Să se teamă? întrebă el. Să vină aici? făcu o plecăciune spre doamna

Wright din scaunul lui, apoi spre Helen Clarke. Doamnă, spuse el, şi doamnă.

Nu ştiam dacă nu-şi amintea numele nici uneia din ele, nici dacă le mai văzuse vreodată.

— Arăţi bine, Julian, îi spuse Helen Clarke.

— Să se teamă să vină aici? Vă cer scuze că vă repet cuvintele, doamnă, dar sunt uluit. Nepoata mea, până la urmă, a fost achitată de acuzaţia de crimă. Nu poate exista niciun pericol să ne viziteze cineva acum.

Doamna Wright făcu un mic gest convulsiv spre ceaşca de ceai, apoi îşi aşeză mâinile cu hotărâre în poală.

— Se poate spune că oriunde există pericole, continuă unchiul Julian. Pericol de otrăvire, cu siguranţă. Nepoata mea poate să vă povestească despre cele mai improbabile riscuri – plante de grădină mai mortale decât şerpii şi simple buruieni care vă taie ca nişte cuţite exact prin burtă, doamnă. Nepoata mea…

— Ce grădină încântătoare, îi spuse doamna Wright cu sinceritate lui Constance. Cu siguranţă eu nu mă pricep la asta.

Helen Clarke spuse ferm:

— Hai că totul s-a uitat de mult, Julian. Nu se mai gândeşte nimeni la asta acum.

— Din păcate, spuse unchiul Julian. Un caz cu adevărat fascinant, unul dintre puţinele mistere reale ale vremurilor noastre. Ale vremurilor mele, în special. Munca mea de-o viaţă, îi spuse el doamnei Wright.

— Julian! spuse repede Helen Clarke. Doamna Wright părea vrăjită. Există ceva ce se numeşte bun-gust, Julian.

— Gust, doamnă? Aţi gustat vreodată arsenic? Vă asigur că există un moment de neîncredere totală înainte ca mintea să poată accepta…

O clipă mai devreme, biata şi micuţa doamnă Wright probabil că şi-ar fi muşcat limba înainte de a deschide subiectul, însă acum întrebă, abia trăgându-şi suflarea:

— Vreţi să spuneţi că vă amintiţi?

— Dacă-mi amintesc. Unchiul Julian oftă, clătinând bucuros din cap. Probabil, spuse el cu înflăcărare, probabil că nu cunoaşteţi bine povestea? Poate că aş putea…

— Julian, îi spuse Helen Clarke. Lucille nu vrea să audă asta. Ar trebui să-ţi fie ruşine să o întrebi aşa ceva.

Mi s-a părut că doamna Wright chiar îşi dorea cu ardoare să audă şi m-am

uitat spre Constance tocmai când şi ea se uita pe furiş la mine; eram amândouă foarte sobre, ca să ne potrivim cu subiectul, dar ştiam că era la fel de bucuroasă ca şi mine; era bine să-l auzim pe unchiul Julian, care era atât de însingurat în cea mai mare parte a timpului.

Şi biata, biata doamnă Wright, tentată în cele din urmă dincolo de puterea ei de rezistenţă, nu se mai putu stăpâni. Roşi puternic şi şovăi, dar unchiul Julian era un ispititor şi disciplina omenească a doamnei Wright nu putea rezista la nesfârşit.

— S-a întâmplat chiar în această casă, spuse ea cu o voce ca de rugăciune.

Am rămas cu toţii tăcuţi, privind-o politicos, iar ea şopti:

— Chiar vă rog să mă iertaţi.

— Evident că în această casă, spuse Constance, în sufragerie. Luam cina.

— O reuniune de familie la masa de seară, spuse unchiul Julian, alegându-şi cu grijă cuvintele. Fără a bănui vreo clipă că avea să fie ultima.

— Arsenic în zahăr, spuse doamna Wright, transportată, uitând de orice urmă de decenţă.

— Am folosit zahărul acela. Unchiul Julian clătină din deget spre ea. Am folosit chiar eu zahărul acela, pentru murele mele. Din fericire, şi zâmbi afabil, a intervenit soarta. Pe unii dintre noi, în ziua aceea, i-a mânat inexorabil prin porţile morţii. Unii dintre noi, inocenţi şi fără să bănuiască nimic, au făcut, fără să vrea, acel ultim pas spre uitare. Unii dintre noi au folosit foarte puţin zahăr.

— Nu mă ating niciodată de fructele de pădure, spuse Constance; se uită direct la doamna Wright şi continuă cu seriozitate: Nu pun aproape niciodată zahăr pe nimic. Nici acum.

— A contat mult împotriva ei la tribunal, spuse unchiul Julian. Faptul că nu a folosit zahăr, vreau să zic. Dar nepoatei mele nu i-au plăcut niciodată fructele de pădure. Chiar şi când era copil avea obiceiul să le refuze.

— Te rog, spuse Helen Clarke tare. Este scandalos, chiar este; nu suport să aud discuţia asta. Constance, Julian, ce o să creadă Lucille despre voi?

— Nu, pe cuvânt, spuse doamna Wright, ridicând mâinile în aer.

— N-am să stau aici să ascult un cuvânt în plus, spuse Helen Clarke. Constance trebuie să înceapă să se gândească la viitor, a insista atât asupra trecutului nu este de ajutor, draga de ea a suferit destul.

— Ei, mi-e dor de ei toţi, cu siguranţă, spuse Constance. Lucrurile sunt foarte diferite de când nu mai sunt, dar sunt sigură că nu consider că aş

suferi.

— În unele privinţe, continuă unchiul Julian, o şansă extraordinară pentru mine. Sunt supravieţuitorul celei mai senzaţionale otrăviri din acest secol. Am toate tăieturile din ziare. Cunoşteam victimele, pe acuzată, intim, aşa cum doar o rudă care locuieşte în aceeaşi casă le poate cunoaşte. Am adnotări extinse despre tot ce s-a întâmplat. Nu m-am simţit bine niciodată de atunci.

— Am spus că nu vreau să vorbim despre asta, spuse Helen Clarke.

Unchiul Julian se opri. Se uită la Helen Clarke şi apoi la Constance.

— Chiar s-a întâmplat? întrebă el o clipă mai târziu, cu degetele la gură.

— Bineînţeles că s-a întâmplat.

Constance îi zâmbi.

— Am tăieturile din ziare, spuse el nesigur. Am notiţe, îi spuse lui Helen Clarke. Am scris totul.

— A fost ceva îngrozitor.

Doamna Wright se aplecă, plină de interes, iar unchiul Julian se întoarse spre ea.

— Groaznic, conveni el. Înspăimântător, doamnă. Manevră căruciorul astfel încât să se întoarcă cu spatele la Helen Clarke. Aţi dori să vedeţi sufrageria? întrebă el. Masa fatală? Nu am depus mărturie la proces, mă înţelegeţi, sănătatea mea nu era potrivită, nici atunci, nici acum, pentru întrebări nepoliticoase din partea unor străini. Clătină uşor din cap în direcţia lui Helen Clarke. Mi-am dorit mult să depun mărturie. Mă flatez cu gândul că n-aş fi dezavantajat-o. Dar, desigur, a fost achitată până la urmă.

— Sigur că a fost achitată, spuse Helen Clarke cu vehemenţă. Întinse mâna după geanta ei imensă, o luă în poală şi căută prin ea după mănuşi. Nimeni nu se mai gândeşte la asta acum.

Îi căută privirea doamnei Wright şi se pregăti să se ridice.

— Sufrageria…? întrebă timid doamna Wright. Doar o privire?

— Doamnă. Unchiul Julian simulă o plecăciune din scaunul său cu rotile, iar doamna Wright se grăbi să ajungă la uşă şi să o deschidă pentru el. Exact pe partea cealaltă a holului, spuse unchiul Julian, iar ea îl urmă. Admir o femeie de o curiozitate decentă, doamnă, am putut vedea pe dată că vă devora patima de a vedea scena tragediei; s-a întâmplat chiar în această cameră şi noi încă luăm cina aici în fiecare seară.

Îl auzeam clar; părea că se mişcă în jurul mesei din sufrageria noastră, în timp ce doamna Wright îl privea din prag.

— Veţi vedea că masa noastră este rotundă. Este exagerat de mare acum pentru bietele rămăşiţe ale familiei noastre, dar am ezitat să deranjăm ceea ce este, până la urmă, un fel de monument; la un moment dat, o fotografie din această cameră ar fi valorat o sumă mare din partea oricărui ziar. Eram o familie mare pe vremuri, vă amintiţi, o familie mare şi fericită. Aveam, desigur, micile noastre neînţelegeri, nu eram cu toţii binecuvântaţi cu răbdare; chiar aş putea să spun aproape că existau certuri. Nimic serios, soţ şi soţie, frate şi soră, nu erau mereu întru totul de acord.

— Atunci de ce ea…

— Da, răspunse unchiul Julian, e şocant, nu-i aşa? Fratele meu, în calitatea lui de cap al familiei, stătea, cum e şi normal, în capul mesei, aici, cu ferestrele în spate şi carafa în faţa lui. John Blackwood se mândrea cu masa lui, cu familia lui, cu poziţia lui în lume.

— Ea nici măcar nu l-a cunoscut, spuse Helen Clarke. Se uită furioasă la Constance. Eu mi-l amintesc bine pe tatăl vostru.

Figurile dispar din memorie, m-am gândit eu. Mă întrebam dacă aş recunoaşte-o pe doamna Wright dacă aş vedea-o prin sat. Mă întrebam dacă doamna Wright, în sat, n-ar trece pe lângă mine fără să mă vadă. Doamna Wright era atât de sfioasă că nu se uita niciodată direct la feţele oamenilor. Ceaşca de ceai şi prăjitura cu rom încă stăteau neatinse pe masă.

— Şi am fost o prietenă foarte bună a mamei tale, Constance. De aceea mă simt îndreptăţită să-ţi vorbesc deschis, pentru binele tău. Mama ta şi-ar fi dorit…

— …cumnata mea, care era, doamnă, o femeie delicată. Probabil că i-aţi remarcat portretul în salon, şi linia elegantă a oaselor feţei sub piele. O femeie născută pentru tragedie, probabil, deşi cu tendinţa de a fi un pic prostuţă. În dreapta ei la masă, eu, mai tânăr atunci şi nu invalid – sunt neajutorat doar din acea noapte. În faţa mea, băiatul Thomas – ştiaţi că am avut odată un nepot, că fratele meu avea un fiu? Avea zece ani şi deţinea multe dintre trăsăturile puternice de caracter ale tatălui său.

— El a folosit cel mai mult zahăr, spuse doamna Wright.

— Vai, spuse unchiul Julian. Apoi, de o parte şi de cealaltă a fratelui meu, fiica lui, Constance, şi soţia mea, Dorothy, care îmi făcuse onoarea de a-şi uni neamul cu al meu, cu toate că nu cred că anticipase ceva atât de grav ca arsenicul pe murele ei. Un alt copil, nepoata mea Mary Katherine, nu se afla la masă.

— Era în camera ei, spuse doamna Wright.

— Un copil minunat în vârstă de doisprezece ani, trimis la culcare nemâncat. Dar nu trebuie să ne preocupăm de ea.

Am râs, iar Constance i-a spus lui Helen Clarke:

— Merrycat era mereu căzută în dizgraţie. Eu urcam scările din spate cu o tavă cu mâncare pentru ea după ce pleca tata din sufragerie. Era un copil obraznic, neascultător, şi îmi zâmbi.

— Un mediu nesănătos, spuse Helen Clarke. Un copil trebuie pedepsit pentru obrăznicii, dar trebuie făcut să se simtă în continuare iubit. Eu nu aş fi tolerat sălbăticia copilului. Şi acum, chiar trebuie să…

Începu să-şi tragă din nou mănuşile.

— …miel de primăvară gătit în cuptor, cu jeleu de mentă din grădina lui Constance. Cartofi noi, mazăre nouă, o salată, tot din grădina lui Constance. Îmi amintesc perfect, doamnă. Continuă să fie una dintre mesele mele preferate. Desigur, mi-am luat şi notiţe foarte elaborate cu privire la tot ceea ce ţine de meniu şi, de fapt, de toată ziua aceea. Veţi vedea îndată cum cina se învârteşte în jurul nepoatei mele. Era început de vară, grădinii ei îi mergea de minune – vremea a fost încântătoare anul acela, îmi aduc aminte; nu am mai avut o asemenea vară de atunci – sau poate doar îmbătrânesc eu. Ne bazam pe Constance pentru diferite delicatese pe care doar ea ni le putea oferi şi, desigur, nu mă refer la arsenic.

— Păi, murele aveau un rol important.

Vocea doamnei Wright suna un pic răguşit.

— Ce minte aveţi, doamnă! Atât de precisă, atât de exactă! Văd că aveţi de gând să mă întrebaţi de ce s-a considerat că ar fi putut folosi ea arsenic. Nepoata mea nu este capabilă de asemenea subtilităţi şi, din fericire, avocatul ei a spus acest lucru la proces. Constance putea pune mâna pe o gamă şocant de largă de substanţe mortale fără ca măcar să iasă din casă; putea să-ţi dea să mănânci un sos cu otravă de cucută, o plantă din familia pătrunjelului care produce paralizie imediată şi moarte atunci când este mâncată. Putea să fi făcut o marmeladă din încântătoarea ciumăfaie sau din cârmâz, putea să fi asezonat salata cu *holcus lanatus,* numit şi iarbă de catifea, care e bogat în acid hidrocianic. Am notiţe despre toate acestea, doamnă. Mortala mătrăgună este ruda tomatelor; am fi avut vreunul dintre noi ştiinţa să o refuzăm dacă ne-o servea Constance, condimentată şi murată? Sau gândiţi-vă numai la familia de ciuperci, atât de bogată în tradiţie şi înşelătorie. Ne plăceau tuturor ciupercile – nepoata mea face o omletă cu ciuperci, trebuie să gustaţi ca să credeţi, doamnă – şi foarte comunul burete

al viperei…

— Nu trebuia să fi gătit ea, spuse doamna Wright cu tărie.

— Ei bine, cu siguranţă aici este rădăcina problemelor noastre. N-ar fi trebuit să gătească ea dacă avea intenţia să ne distrugă pe toţi cu otrava. Am fi fost de un altruism inconştient dacă am fi încurajat-o să facă asta în asemenea circumstanţe. Dar a fost achitată. Nu doar de faptă, ci şi de intenţie.

— Care era problema doamnei Blackwood de nu a gătit chiar ea?

— Vă rog! Vocea unchiului Julian avu un mic fior şi ştiam gestul pe care îl făcea în asemenea cazuri, chiar dacă nu-l vedeam. Ridica o mână, cu degetele răsfirate şi zâmbea pe deasupra degetelor; era un gest galant, marca unchiul Julian, îl văzusem făcându-l cu Constance. Personal, preferam să-mi încerc norocul cu arsenicul, spuse el.

— Trebuie să mergem acasă, spuse Helen Clarke. Nu ştiu ce a apucat-o pe Lucille. I-am spus înainte să venim să nu menţioneze acest subiect.

— Am să plantez căpşune sălbatice anul acesta, îmi spuse Constance. Am observat că avem un lot considerabil în capătul grădinii.

— Este îngrozitor de lipsit de tact din partea ei şi mă face *pe mine* să aştept.

— …zaharniţa de pe policioară, zaharniţa grea, din argint. Moştenire de familie, fratele meu o preţuia enorm. Vă întrebaţi ce e cu zaharniţa, îmi închipui. Mai este folosită? vă întrebaţi, a fost curăţată? Puteţi foarte bine să vă întrebaţi dacă a fost bine spălată. Pot să vă asigur pe dată de acest lucru. Nepoata mea, Constance, a spălat-o înainte să ajungă doctorul sau poliţia, şi veţi fi de acord că nu a fost cel mai fericit moment să spele o zaharniţă. Celelalte vase folosite la cină erau încă pe masă, dar nepoata mea a dus zaharniţa în bucătărie, a golit-o şi a frecat-o bine cu apă clocotită. A fost un gest ciudat.

— Era un păianjen în ea, spuse Constance uitându-se la ceainic.

Folosiserăm o zaharniţă mică, cu un capac cu trandafiri, pentru bucăţile de zahăr de la ceai.

— …era un păianjen în ea, a spus. Asta a declarat poliţiei. De asta a spălat-o.

— Ei bine, spuse doamna Wright, pare că putea să se fi gândit la un motiv mai bun. Chiar dacă *era* cu adevărat un păianjen – vreau să spun, nu speli, vreau să spun, doar scoţi păianjenul de acolo.

— *Dumneavoastră* ce motiv aţi fi oferit, doamnă?

— Păi, eu n-am ucis niciodată pe nimeni, deci nu ştiu… vreau să spun că nu ştiu ce aş spune. Primul lucru care mi-ar veni în minte, bănuiesc. Adică, cu siguranţă era foarte supărată.

— Vă asigur că spasmele au fost înfiorătoare; spuneaţi că n-aţi gustat niciodată arsenic? Nu e plăcut. Îmi pare extrem de rău de toţi. Eu însumi am avut dureri îngrozitoare câteva zile. Constance mi-ar fi arătat, sunt sigur, toată simpatia, dar deja era, desigur, în general indisponibilă. Au arestat-o pe dată.

Tonul doamnei Wright sună mai decis, aproape avid, fără să vrea:

— Mereu m-am gândit, încă de când ne-am mutat aici, că ar fi o ocazie extraordinară să vă cunosc şi să aflu *cu adevărat* ce s-a întâmplat, pentru că rămâne mereu acea întrebare, cea la care nu a fost nimeni în stare să răspundă; desigur, nu prea mă aşteptam să *discutăm* despre asta, dar iată. Se auzi sunetul unui scaun din sufragerie mutat; doamna Wright se hotărâse, în mod evident, să se aşeze. În primul rând, continuă, ea a cumpărat arsenicul.

— Ca să omor şobolanii, spuse Constance privind la ceainic, apoi se întoarse şi îmi zâmbi.

— Ca să omoare şobolanii, spuse unchiul Julian. Cealaltă utilizare pe scară largă a arsenicului este în taxidermie, iar nepoata mea n-ar putea pretinde că are cunoştinţe despre acest subiect.

— Ea a gătit cina, ea a aşezat masa.

— Mărturisesc că mă surprinde femeia asta, spuse Helen Clarke. Părea o persoană atât de liniştită!

— Constance este cea care i-a văzut murind în jurul ei ca muştele – mă iertaţi – şi nu a chemat doctorul decât atunci când a fost prea târziu. A spălat zaharniţa.

— Era un păianjen în ea, spuse Constance.

— A spus poliţiei că oamenii aceia meritau să moară.

— Era agitată, doamnă. Poate că remarca a fost interpretată greşit. Nepoata mea nu este lipsită de inimă. În plus, în acel moment credea că sunt şi eu printre ei şi, deşi eu merit să mor – meritǎm cu toţii, nu-i aşa? –, nu prea cred că nepoata mea este cea în măsură să afirme acest lucru.

— A spus poliţiei că a fost în întregime vina ei.

— Acum, în privinţa asta, spuse unchiul Julian, cred că a făcut o greşeală. Cu siguranţă e adevărat că a crezut la început că mâncarea ei cauzase totul, dar cred că exagerează asumându-şi toată vina. Aş fi sfătuit-o să evite o asemenea atitudine dacă aş fi fost consultat; miroase a autocompătimire.

— Dar marea întrebare fără răspuns este *de ce?* De ce a făcut-o? Adică, dacă nu convenim că era o maniacă ucigaşă…

— Aţi cunoscut-o, doamnă.

— Ce-am făcut? O, Doamne, da. Am uitat cu totul: nu par să-mi amintesc că tânăra aceea drăgălaşă este, de fapt… mă rog! Ucigaşul dumneavoastră în masă trebuie să aibă un motiv, domnule Blackwood, chiar dacă este numai unul pervers – of, Doamne! Este o fată atât de încântătoare nepoata dumneavoastră; nu-mi aduc aminte când mi-a mai plăcut cineva atât de mult cum mi-a plăcut ea. Dacă este o maniacă ucigaşă…

— Eu plec. Helen Clarke se ridică şi îşi aruncă demonstrativ geanta pe braţ. Lucille, spuse ea, eu plec. Am depăşit toate limitele bunului-simţ; e trecut de cinci.

Doamna Wright ieşi în goană din sufragerie, tulburată.

— Îmi pare atât de rău, spuse ea. Stăteam de vorbă şi am pierdut noţiunea timpului. O, Doamne!

Alergă la scaunul ei să-şi ia poşeta.

— Nici nu v-aţi atins de ceai, i-am spus eu, dorind să o văd roşind.

— Mulţumesc, spuse ea, uitându-se în jos la ceaşcă şi roşind. A fost delicios.

Unchiul Julian îşi opri scaunul cu rotile în mijlocul camerei şi îşi încrucişă bucuros braţele la piept. Se uită la Constance, apoi ridică privirea ca să se uite fix într-un colţ al tavanului, sobru şi modest.

— La revedere, Julian, spuse scurt Helen Clarke. Constance, îmi pare rău că am stat atât de mult, nu avem nicio scuză. Lucille?

Doamna Wright arăta ca un copil care ştie că va fi pedepsit, dar nu-şi uitase bunele maniere.

— Mulţumesc, îi spuse ea lui Constance, întinzând mâna şi apoi retrăgând-o iute. M-am simţit foarte bine. La revedere, îi spuse unchiului Julian.

Ieşiră în hol, iar eu după ele, ca să încui uşa după plecarea lor. Helen Clarke porni maşina înainte ca biata doamnă Wright să fi reuşit măcar să urce, iar ultimul lucru pe care l-am auzit de la ea a fost un mic ţipăt în timp ce maşina pornea pe alee. Râdeam când m-am întors în salon şi m-am dus şi am sărutat-o pe Constance.

— Un ceai foarte reuşit, am spus eu.

— Femeia aceea *imposibilă!* Constance îşi rezemă capul de canapea, râzând. Prost-crescută, snoabă, tâmpită. De ce tot vine, n-am să înţeleg

niciodată.

— Vrea să te reformeze. Am luat ceaşca de ceai a doamnei Wright şi prăjitura cu rom şi le-am pus pe tavă. Sărăcuţa doamnă Wright!

— Ai necăjit-o, Merricat.

— Poate, un pic. Nu pot să mă abţin când oamenii sunt înfricoşaţi; vreau mereu să îi sperii şi mai tare.

— Constance? Unchiul Julian îşi întoarse scaunul cu rotile ca să ajungă cu faţa la ea. Cum m-am descurcat?

— Superb, unchiule Julian. Constance se ridică şi se duse la el, atingându-i uşor capul bătrân. N-ai avut deloc nevoie de notiţe.

— Chiar am reuşit? o întrebă el.

— Sigur că ai reuşit. Pot să te duc în camera ta şi să te uiţi la tăieturile din ziare.

— Cred că nu chiar acum. A fost o după-amiază la superlativ, dar cred că sunt puţin obosit. Am să mă odihnesc până la cină.

Constance împinse scaunul cu rotile de-a lungul holului, în timp ce eu o urmam cu tava cu ceai. Aveam voie să duc vasele murdare, dar nu şi să le spăl, aşa că am lăsat tava pe masa din bucătărie şi m-am uitat cum Constance aşeza vasele unele peste altele lângă chiuvetă ca să le spele mai târziu, mătura urciorul de lapte spart de pe podea şi scotea cartofii ca să se apuce de cină. În final, a trebuit să o întreb; gândul îmi dăduse fiori întreaga după-amiază.

— Ai de gând să faci cum a spus ea? am întrebat-o. Cum a spus Helen Clarke?

Nu s-a prefăcut că nu înţelege. A rămas acolo, uitându-se în jos la mâinile care trebăluiau şi a zâmbit uşor.

— Nu ştiu, mi-a răspuns.

3

Se apropia o schimbare şi nimeni nu ştia în afară de mine. Constance s-ar putea să fi bănuit; am observat că stătea uneori în grădina ei şi nu se uita în jos, la plantele pe care le îngrijea, nici în spate, la casa noastră, ci în depărtare, înspre copacii care ne ascundeau gardul, şi uneori arunca priviri insistente şi pline de curiozitate în lungul aleii, ca şi cum s-ar fi întrebat cum ar fi să treacă de porţi. O urmăream. Sâmbătă dimineaţă, după ce Helen Clarke fusese la ceai, Constance s-a uitat la alee de trei ori. Unchiul Julian nu s-a simţit bine sâmbătă dimineaţă, după ce s-a extenuat la ceai, şi a rămas în patul din camera lui caldă de lângă bucătărie, privind pe fereastra de lângă pernă, strigând din când în când ca să o facă pe Constance să-l bage în seamă. Până şi Jonas era agitat – stârnea furtuna, cum spunea mama – şi nu putea dormi liniştit; tot timpul în acele zile când se apropia schimbarea, Jonas a rămas neliniştit. Ridica brusc capul dintr-un somn adânc, ca şi cum asculta, apoi sărea iute în picioare, alerga pe scări, peste paturi şi peste scaunul din sufragerie, în jurul mesei şi prin toată bucătăria, şi afară, în grădină, unde încetinea, hoinărind, apoi se oprea să-şi lângă o lăbuţă şi să ciulească o ureche şi să admire ziua. Noaptea îl auzeam alergând, îl simţeam trecând peste picioarele noastre când stăteam în pat, stârnind furtuna.

Toate semnele prevesteau schimbarea. M-am trezit sâmbătă dimineaţă şi mi s-a părut că îi aud strigându-mă; vor să mă trezesc, mi-am spus înainte de a mă fi deşteptat de-a binelea şi mi-am amintit că sunt morţi; Constance nu mă striga niciodată ca să mă trezească. Când m-am îmbrăcat şi am coborât în dimineaţa aceea, mă aştepta să-mi pregătească micul-dejun şi i-am spus:

— Mi s-a părut că i-am auzit strigându-mă în dimineaţa asta.

— Grăbeşte-te cu micul-dejun, mi-a zis ea. Este din nou o zi încântătoare.

După micul-dejun, în dimineţile bune în care nu trebuia să mă duc în sat, aveam treaba mea de făcut. În fiecare miercuri dimineaţa, ocoleam gardul. Aveam nevoie să verific constant, să mă asigur că sârma nu era ruptă şi că porţile erau bine încuiate. Puteam să fac singură reparaţiile, reînnodând sârma unde se rupsese, strângând firele dezlânate, şi era o plăcere să ştiu, în fiecare miercuri dimineaţa, că eram în siguranţă pentru încă o săptămână.

În dimineţile de duminică îmi examinam economiile, cutia cu dolari de argint pe care o ascunsesem lângă pârâu, păpuşa îngropată pe pajiştea cea lungă şi cartea bătută în cui de un copac din pădurea de pini; atât timp cât

erau unde le lăsasem eu, nu ni se putea întâmpla nimic rău. Îngropasem lucruri dintotdeauna, chiar şi când eram mică; îmi aduc aminte că odată am împărţit pajiştea în patru şi am îngropat în fiecare cadran ceva ca să fac iarba să crească mai înaltă pe măsură ce mă înălţăm şi eu, şi să mă pot ascunde acolo. Odată am îngropat în albia pârâului şase bile de marmură albastre ca să fac râul să sece. „Ia o comoară să o îngropi", îmi spunea Constance când eram mică, dându-mi o monedă de un penny sau o fundă strălucitoare; mi-am îngropat toţi dinţii de lapte când mi-au căzut, unul câte unul, şi poate că într-o zi aveau să crească din ei dragoni. Tot pământul nostru era îmbogăţit cu comorile mele îngropate în el, populat din greu chiar sub suprafaţă cu bilele mele de marmură, cu dinţii mei şi cu pietricelele mele colorate, probabil toate preschimbate deja în pietre preţioase, ţinute laolaltă sub pământ de o reţea puternică, una care nu slăbea niciodată, ci rămânea strânsă ca să ne păzească.

În zilele de marţi şi vineri mergeam în sat, iar joia, care era ziua mea cea mai puternică, mă urcam în podul cel mai mare şi mă îmbrăcam cu hainele lor.

Lunea făceam curat în casă, Constance şi cu mine, intrând în fiecare cameră cu pămătufuri şi cârpe de şters praful, aranjând cu atenţie lucruşoarele la loc după ce le ştergeam de praf, fără să stricăm niciodată alinierea perfectă a pieptenilor din baga ai mamei. În fiecare primăvară spălam şi lustruiam casa pentru un an întreg, dar în zilele de luni făceam ordine; în camerele lor se depunea foarte puţin praf, dar nici puţinului aceluia nu-i era permis să stea. Uneori, Constance încerca să cureţe şi camera unchiului Julian, dar lui nu-i plăcea să fie deranjat şi îşi ţinea lucrurile în locurile lor proprii, iar Constance trebuia să se mulţumească să-i spele paharele pentru medicamente şi să-i schimbe aşternuturile. Eu nu aveam voie să intru în camera unchiului Julian.

În dimineţile de sâmbătă o ajutam pe Constance. Nu aveam voie să pun mâna pe cuţite, dar când lucra în grădină, aveam grijă de uneltele ei, păstrându-le curate şi strălucitoare, şi căram coşuri întregi cu flori uneori, sau legume, pe care le culegea Constance ca să facă mâncare din ele. Toată pivniţa casei noastre era plină cu mâncare. Femeile Blackwood gătiseră şi se mândriseră adăugând la stocurile enorme de mâncare din pivniţă. Erau borcane cu gem făcut de stră-străbunici, cu etichete cu un scris subţire şi decolorat, aproape de necitit acum, şi murături făcute de mătuşi de demult, şi legume adunate de bunica noastră, şi chiar şi mama lăsase în urmă cele şase

borcane de jeleu de mere ale sale. Constance muncise toată viaţa la completarea mâncării din pivniţă, iar rândurile întregi de borcane adăugate de ea erau cu siguranţă cele mai frumoase şi străluceau printre celelalte. „Tu îngropi mâncarea aşa cum îngrop eu comori”, îi spuneam uneori, iar ea îmi răspundea pe dată: „Mâncarea vine din pământ şi nu putem permite să rămână acolo şi să putrezească; trebuie să facem ceva cu ea”. Toate femeile Blackwood luaseră mâncarea care venea din pământ şi o conservaseră, iar şirurile colorate aprins de jeleuri, şi murături, şi legume la borcan, şi fructe, maronii, şi de culoarea ambrei, şi de un verde închis, stăteau unele lângă altele în pivniţa noastră şi aveau să stea acolo pe vecie, ca un poem scris de femeile Blackwood. În fiecare an, Constance, unchiul Julian şi cu mine mâncam gem sau conserve, sau murături pregătite de Constance, dar niciodată nu ne atingeam de ale altora; Constance spunea că ne-ar ucide dacă le-am mânca.

În această dimineaţă de sâmbătă aveam gem de caise pe pâine prăjită şi mă gândeam cum l-a pregătit Constance şi l-a dat deoparte cu grijă ca să-l pot mânca eu în vreo dimineaţă însorită, fără a visa măcar la schimbarea care avea să vină înainte de a se fi terminat borcanul.

— Leneşă Merricat, îmi spuse Constance, nu mai visa cu pâinea prăjită în mână; te vreau în grădină în ziua aceasta minunată.

Pregătea tava pentru unchiul Julian, turnându-i lapte cald într-o cană pictată cu margarete galbene şi tăindu-i pâinea prăjită ca să rămână mică, şi caldă, şi pătrată; dacă mâncarea i se părea mare sau dificil de mâncat, unchiul Julian o lăsa pe farfurie. Constance îi ducea mereu tava unchiului Julian dimineaţa pentru că el avea un somn chinuit şi uneori zăcea treaz în beznă, aşteptând zorii şi alinarea lui Constance cu tava. În unele nopţi, când îl durea rău inima, putea să ia cu o pastilă mai mult decât de obicei, şi atunci stătea toată dimineaţa întins, moleşit şi posomorât, nedorind să soarbă din lapte, dar vrând să o ştie pe Constance ocupată în bucătăria de lângă dormitorul lui sau în grădină, unde o putea vedea de pe pernă. În dimineţile lui foarte bune, îl aducea în bucătărie să ia micul-dejun, iar el stătea la vechiul lui birou din colţ, împrăştiind firmituri peste notiţe, studiindu-şi hârtiile în timp ce mânca. „Dacă voi putea”, îi spunea mereu lui Constance, „voi scrie chiar eu cartea. Dacă nu, ai grijă ca notiţele mele să ajungă la vreun cinic demn de admiraţie care nu-şi va bate foarte tare capul cu adevărul.”

Îmi doream să fiu mai bună cu unchiul Julian, aşa că în dimineaţa aceasta

speram că se va bucura de micul-dejun şi că va ieşi mai târziu în grădină cu scaunul cu rotile ca să stea la soare.

— Poate că va fi vreo lalea înflorită astăzi, am spus privind prin uşa deschisă de la bucătărie afară, la soarele strălucitor.

— Până mâine, nu cred, mi-a răspuns Constance, care ştia mereu. Încalţă-te cu cizmele dacă hoinăreşti azi, încă mai e umezeală în pădure.

— Se apropie o schimbare, am spus eu.

— E primăvară, prostuţo, mi-a spus ea şi a luat tava unchiului Julian. Nu fugi cât sunt plecată, avem treabă de făcut.

A deschis uşa de la camera unchiului Julian şi am auzit-o spunându-i bună dimineaţa. Când i-a răspuns, avea o voce de bătrân şi am ştiut că nu se simţea bine. Constance avea să fie nevoită să stea lângă el toată ziua.

— A ajuns acasă tatăl tău, copilă? a întrebat-o el.

— Nu, azi nu, i-a răspuns Constance. Lasă-mă să-ţi aduc cealaltă pernă. E o zi minunată astăzi.

— E un om ocupat, a spus unchiul Julian. Adu-mi un stilou, draga mea, vreau să-mi notez asta. Este un om foarte ocupat.

— Bea nişte lapte cald, o să te încălzeşti.

— Nu eşti Dorothy. Eşti nepoata mea, Constance.

— Bea.

— Bună dimineaţa, Constance.

— Bună dimineaţa, unchiule Julian.

Am hotărât că aveam să aleg trei cuvinte puternice, cuvinte de protecţie, şi atât timp cât aceste cuvinte măreţe nu erau rostite cu voce tare, nu avea să se schimbe nimic. Am scris primul cuvânt – *melodie* – în gemul de caise de pe pâinea mea prăjită, cu coada unei linguri, apoi am băgat pâinea în gură şi am mâncat-o foarte repede. Eram pe o treime în siguranţă. Constance a ieşit din camera unchiului Julian ducând tava.

— Nu se simte bine în dimineaţa asta, mi-a spus ea. A lăsat cea mai mare parte a micului-dejun şi e foarte obosit.

— Dacă aş avea un cal înaripat, aş putea să zbor cu el până la lună; s-ar simţi mai bine acolo.

— Mai târziu, am să-l scot la soare şi poate am să-i pregătesc şi un pic de lapte de pasăre.

— Totul este sigur pe lună.

S-a uitat la mine distantă.

— Frunze de păpădie, a spus. Şi ridichi. Mă gândeam să lucrez în grădina

de legume astăzi, dar nu vreau să-l las singur pe unchiul Julian. Sper că morcovii… A bătut cu degetele în masă, gândindu-se la ceva. Rubarba, a mai spus.

Mi-am dus farfuriile la chiuvetă şi le-am lăsat acolo. Tocmai hotărâm asupra celui de-al doilea cuvânt magic, care m-am gândit că ar putea foarte bine să fie Gloucester. Era puternic şi m-am gândit că o să meargă, cu toate că unchiul Julian putea să-şi pună în minte să spună aproape orice şi niciun cuvânt nu era cu adevărat sigur atunci când vorbea unchiul Julian.

— Ce-ar fi să-i faci unchiului Julian o plăcintă?

Constance zâmbi.

— Vrei să spui ce-ar fi să-i faci lui Merricat o plăcintă? Vrei să fac o plăcintă cu rubarbă?

— Mie şi lui Jonas nu ne place rubarba.

— Dar are cele mai drăguţe culori; nimic nu e la fel de frumos pe rafturi ca gemul de rubarbă.

— Atunci fă-o pentru rafturi. Mie fă-mi o plăcintă cu frunze de păpădie.

— Prostuţă Merricat, spuse Constance.

Era îmbrăcată cu rochia ei albastră, lumina soarelui arunca umbre pe podeaua bucătăriei, iar culoarea începea să se arate în grădina de afară. Jonas stătea pe treaptă, spălându-se, iar Constance începu să cânte în timp ce se întorcea să spele vasele. Eram în siguranţă pe două treimi, nu mai aveam de găsit decât un singur cuvânt magic.

Mai târziu, unchiul Julian a continuat să doarmă, iar Constance s-a gândit să se ducă cinci minute în grădina de legume să culeagă ce se putea; eu am rămas la masa din bucătărie, ascultându-l pe unchiul Julian, ca să o pot striga pe Constance dacă se trezea, dar când s-a întors ea, el era tot tăcut. Am mâncat morcovi cruzi, mici şi dulci, în timp ce Constance spăla legumele şi le punea la păstrare.

— O să mâncăm o salată de primăvară, îmi spuse ea.

— Mâncăm anul. Mâncăm primăvara, şi vara, şi toamna. Aşteptăm să crească ceva şi apoi îl mâncăm.

— Prostuţă Merricat, îmi spuse Constance.

La 11 şi 20, conform ceasului din bucătărie, îşi scoase şorţul, aruncă o privire în camera unchiului Julian şi se duse, aşa cum făcea mereu, sus, în camera ei, aşteptând să o chem. M-am dus la uşa de la intrare şi am descuiat-o şi deschis-o exact când maşina doctorului intra pe alee. Era mereu grăbit; opri repede maşina, alergând pe scări. Îmi spuse bună dimineaţa,

domnişoară Blackwood din mers, în timp ce intra în hol şi, până când ajunse la bucătărie, îşi scosese pardesiul şi era gata să-l aşeze pe spătarul unuia dintre scaunele din bucătărie. Se duse direct în camera unchiului Julian, fără a arunca măcar o privire înspre mine sau înspre bucătărie, apoi, când deschise uşa unchiului Julian, se linişti şi deveni deodată blând.

— Bună dimineaţa, domnule Blackwood, spuse cu o voce relaxată, cum ne simţim astăzi?

— Unde-i nebunul bătrân? întrebă unchiul Julian, aşa cum făcea de fiecare dată. De ce nu a venit Jack Mason?

Doctorul Mason era cel pe care îl sunase Constance în noaptea în care au murit cu toţii.

— Doctorul Mason n-a putut ajunge astăzi, îi răspunse medicul, aşa cum făcea de fiecare dată. Eu sunt doctorul Levy şi am venit să vă văd în locul lui.

— L-aş prefera pe Jack Mason.

— Am să fac tot ce pot.

— Am spus mereu că am să trăiesc mai mult decât nebunul bătrân. Unchiul Julian râse încetişor. De ce vă prefaceţi cu mine? Jack Mason a murit acum trei ani.

— Domnule Blackwood, îi spuse medicul, e o plăcere să vă am ca pacient.

Închise uşa foarte încet. M-am gândit să folosesc *digital* ca al treilea cuvânt magic, dar era prea uşor să-l spună cineva şi, în sfârşit, m-am oprit la Pegas. Am luat din bufet un pahar şi am spus cuvântul foarte clar în el, apoi l-am umplut cu apă şi am băut-o. Uşa unchiului Julian se deschise, iar doctorul se opri în prag pentru o clipă.

— Ţine minte, acum, spuse. Şi ne vedem sâmbăta viitoare.

— Mac-mac, răspunse unchiul Julian.

Doctorul se întoarse, zâmbind, apoi zâmbetul îi dispăru şi începu din nou să se grăbească. Îşi luă pardesiul şi porni pe hol. L-am urmat şi, până când am ajuns eu la uşă, el deja cobora treptele.

— La revedere, domnişoară Blackwood, îmi spuse fără să se uite în jur, se urcă în maşină şi porni imediat, mergând din ce în ce mai repede, până când ajunse la porţi şi ieşi pe autostradă. Am încuiat uşa de la intrare şi m-am dus la baza scărilor.

— Constance? am strigat.

— Vin, mi-a răspuns ea de sus. Vin acum, Merricat.

Unchiul Julian s-a simţit mai bine mai târziu şi a stat afară, în soarele cald al amiezii, cu braţele încrucişate în poală. M-am întins lângă el pe bancheta din marmură pe care îi plăcea mamei să stea, iar Constance s-a lăsat în genunchi în ţărână, cu ambele mâini îngropate, ca şi cum sporea, şi frământa, şi întorcea pământul, atingând rădăcinile plantelor.

— Era o dimineaţă frumoasă, spunea unchiul Julian, vorbind încontinuu, o dimineaţă frumoasă şi senină şi niciunul dintre ei nu ştia că avea să fie ultima. Ea a coborât prima, nepoata mea, Constance. M-am trezit şi am auzit-o umblând prin bucătărie – atunci dormeam la etaj, puteam să urc scările, şi dormeam cu soţia mea în camera noastră – şi m-am gândit: e o dimineaţă frumoasă; nici nu visam atunci că avea să fie ultima pentru ei. Apoi l-am auzit pe nepotul meu – nu, pe fratele meu; fratele meu a coborât primul după Constance. L-am auzit fluierând. Constance?

— Da?

— Ce melodie fluiera mereu fratele meu, şi întotdeauna, fals?

Constance se gândi, cu mâinile în pământ, fredonă încetişor, iar pe mine mă trecu un fior.

— Desigur, eu nu am avut niciodată cap pentru muzică; îmi aminteam cum arată oamenii, ce spuneau şi ce făceau, dar n-am reuşit niciodată să-mi aduc aminte ce cântau. Fratele meu a coborât după Constance, fără a-i păsa vreo clipă, desigur, că trezea oamenii cu gălăgia lui şi cu fluieratul, fără a se gândi vreo clipă că poate încă dormeam, cu toate că se întâmplă că eram deja treaz. Unchiul Julian oftă şi ridică privirile să se uite plin de curiozitate, o singură dată, de jur-împrejurul grădinii. Nu ştia că avea să fie ultima lui dimineaţă pe pământ. Cred că ar fi fost mai tăcut dacă ar fi ştiut. L-am auzit în bucătărie cu Constance şi i-am spus soţiei mele – şi ea era trează, o trezise cu gălăgia lui –, i-am spus soţiei mele: ai face bine să te îmbraci; locuim aici cu fratele meu şi cu soţia lui, până la urmă, şi trebuie să le arătăm că suntem prietenoşi şi dispuşi să ajutăm ori de câte ori putem; îmbracă-te şi du-te jos, la Constance, în bucătărie. A făcut cum i s-a spus; soţiile noastre întotdeauna făceau cum li se spunea, deşi cumnata mea a stat în pat până mai târziu în dimineaţa aceea; poate că a avut o premoniţie şi a vrut să se bucure cât mai putea de odihna pământească. I-am auzit pe toţi. L-am auzit pe băiat coborând. M-am gândit să mă îmbrac. Constance?

— Da, unchiule Julian?

— Pe vremea aceea încă mai puteam să mă îmbrac singur, ştii, deşi aceea a fost ultima zi. Încă mai puteam să mă plimb de unul singur, şi să mă îmbrac,

şi să mă hrănesc şi nu simţeam nicio durere. Dormeam bine pe vremea aceea, ca orice bărbat în putere. Nu eram tânăr, dar eram în putere şi dormeam bine şi încă puteam să mă îmbrac singur.

— Vrei o pătură pe genunchi?

— Nu, draga mea, mulţumesc. Mi-ai fost o nepoată bună, cu toate că există ceva motive să fii considerată o fiică nedemnă. Cumnata mea a coborât înaintea mea. Am mâncat clătite la micul-dejun, clătite mici, subţiri şi fierbinţi, iar fratele meu a mâncat două ouă ochiuri şi soţia mea – cu toate că nu o încurajam să mănânce mult, de vreme ce locuiam cu fratele meu – s-a apucat serios de cârnaţi. Cârnaţi de casă, făcuţi de Constance. Constance?

— Da, unchiule Julian?

— Cred că dacă ştiam că avea să fie ultimul ei mic-dejun, i-aş fi dat voie să mănânce mai mulţi cârnaţi. Acum, când mă gândesc, sunt surprins că nimeni nu bănuia că era ultima lor dimineaţă – atunci s-ar putea să nu îi fi purtat pică soţiei mele pentru cârnaţi. Fratele meu făcea uneori comentarii cu privire la ce mâncam soţia mea şi cu mine; era un om drept şi nu făcea niciodată economie la mâncare, cu condiţia ca noi să nu fi luat prea multă. S-a uitat la soţia mea mâncând cârnaţi în dimineaţa aceea, Constance, l-am văzut cum se uita la ea. Luam destul de puţin de la el, Constance. El a mâncat clătite şi ouă ochiuri şi cârnaţi, dar am simţit că avea să îi spună ceva soţiei mele; băiatul mânca enorm. Sunt mulţumit că micul-dejun a fost deosebit de gustos în ziua aceea.

— Aş putea să-ţi fac cârnaţi săptămâna viitoare, unchiule Julian, cred că un cârnăcior de casă nu ţi-ar face rău, dacă ai mânca foarte puţin.

— Fratele meu nu ne purta pică pentru mâncare dacă nu mâncam prea mult. Soţia mea a ajutat la spălatul vaselor.

— I-am fost foarte recunoscătoare.

— Ar fi putut face mai mult, mă gândesc acum. Stătea cu cumnata noastră şi avea grijă de hainele noastre şi ajuta la spălatul vaselor dimineaţa, dar cred că fratele meu considera că ar fi putut să facă mai mult. El a plecat după micul-dejun ca să se vadă cu un om pentru o afacere.

— Voia să construiască o pergolă; avea în plan să ridice o pergolă cu viţă-de-vie.

— Îmi pare rău de asta, am fi putut acum să mâncăm gem făcut din strugurii noştri. Eram mereu mai vorbăreţ după ce pleca, îmi amintesc că am stat cu doamnele în dimineaţa aceea, am stat aici, în grădină. Am vorbit despre muzică; soţia mea era destul de talentată la muzică, deşi nu învăţase

niciodată să cânte la un instrument. Cumnata mea avea o mână fină; mereu se spunea despre ea că avea o mână fină, şi de obicei cânta seara. Nu şi în seara aceea, desigur. În seara aceea nu a fost în stare să cânte. Dimineaţă credeam că avea să cânte seara, ca de obicei. Îţi aduci aminte că am fost foarte amuzant în grădină în dimineaţa aceea, Constance?

— Eu pliveam buruienile în grădina de legume, spuse Constance. Vă auzeam pe toţi râzând.

— Am fost destul de amuzant; mă bucur pentru asta acum.

Tăcu o clipă, încrucişându-şi braţele şi apoi desfăcându-le.

Voiam să fiu mai bună cu el, dar nu puteam să-i încrucişez eu braţele şi nici nu aveam ce să-i aduc, aşa că am rămas întinsă, ascultându-l. Constance se uita fix la o frunză, încruntată, iar umbrele se mişcau încet de-a lungul peluzei.

— Băiatul era plecat pe undeva, spuse într-un târziu unchiul Julian cu vocea lui tristă, de om bătrân. Băiatul plecase pe undeva – era la pescuit, Constance?

— Se urca în castan.

— Îmi aduc aminte. Desigur. Îmi amintesc totul foarte clar, draga mea, şi mi-am notat totul. A fost ultima dimineaţă pentru toţi şi mi-ar plăcea să nu uit. S-a urcat în castan, strigând la noi de sus şi aruncând cu crenguţe în noi, până când cumnata mea l-a dojenit cu asprime. Nu-i plăcea să-i cadă crenguţele în păr şi nici soţiei mele nu-i plăcea, cu toate că ea n-ar fi spus-o prima niciodată. Cred că soţia mea era politicoasă cu mama ta, Constance. Nu mi-ar plăcea deloc să cred contrariul; locuiam în casa fratelui meu şi îi mâncam mâncarea. Ştiu că fratele meu s-a întors acasă la prânz.

— Am mâncat *rarebit*[1], spuse Constance. Lucrasem în grădina de legume toată dimineaţa şi a trebuit să pregătesc ceva rapid pentru prânz.

— Da, *rarebit* a fost. M-am întrebat adesea de ce arsenicul n-a fost pus în *rarebit*. Este o idee interesantă, una pe care am să o expun cu toată tăria în cartea mea. De ce nu a fost pus arsenicul în *rarebit?* Ar fi pierdut câteva ore din viaţă în acea ultimă zi, dar s-ar fi terminat totul mult mai repede. Constance, dacă există un fel de mâncare pregătit de tine pe care îl urăsc din toată inima, ăsta e. Nu mi-a plăcut niciodată.

— Ştiu, unchiule Julian, nu ţi-l servesc niciodată.

— Ar fi fost cel mai potrivit pentru arsenic. Eu am mâncat o salată, îmi aduc aminte. Era şi o budincă de mere la desert, rămasă din seara dinainte.

— Apune soarele. Constance se ridică şi îşi scutură pământul de pe mâini.

O să-ţi fie frig dacă nu te duc în casă.

— Arsenicul ar fi mers mult mai bine în *rarebit,* Constance. Ciudat că nu s-a pus niciodată problema la momentul respectiv. Arsenicul nu are niciun gust, după cum ştii, cu toate că jur că nici *rarebitul* n-are. Unde mă duc?

— Mergi în casă. Ai să te odihneşti la tine în cameră o oră înainte de cină, iar după cină, îţi cânt, dacă vrei.

— Nu-mi permit să pierd timpul, dragă. Am o mie de detalii pe care trebuie să mi le amintesc şi să le notez şi nu am niciun minut de pierdut. Nu mi-ar plăcea deloc să pierd vreun amănunt cât de mic din ultima lor zi; cartea mea trebuie terminată. Cred că, în mare, a fost o zi plăcută pentru toţi şi, bineînţeles, este mai bine că nu au bănuit nicio clipă că avea să fie ultima. Cred că mi-e frig, Constance.

— Vei fi în camera ta şi învelit într-o clipă.

Am pornit încet în urma lor, nedorind să-mi las grădina în amurg. Jonas a venit după mine, mişcându-se spre lumina din casă. Când am intrat eu şi Jonas, Constance tocmai închidea uşa de la camera unchiului Julian şi mi-a zâmbit.

— Aproape că a adormit deja, mi-a spus încetişor.

— Când o să fiu la fel de bătrână ca unchiul Julian, o să ai grijă de mine? am întrebat-o.

— Dacă mai sunt pe aici, mi-a răspuns, iar pe mine m-a trecut un fior.

Am rămas în colţul meu, cu Jonas în braţe, şi m-am uitat la ea cum se mişca repede, în tăcere, prin toată bucătăria luminată. În câteva minute avea să mă roage să aşez masa pentru noi trei în sufragerie, iar după cină avea să fie noapte şi aveam să stăm împreună, la căldură, în bucătărie, unde eram adăpostiţi de casă şi nimeni din afară nu putea vedea nici măcar o luminiţă.

4

Duminică dimineaţă schimbarea era mai aproape cu o zi. Eram hotărâtă să nu mă gândesc la cele trei cuvinte magice şi să nu le las să-mi pătrundă în minte, dar vântul schimbării era atât de puternic că nu aveam cum să evit; schimbarea se întindea peste scări, şi în grădină, şi în bucătărie ca o ceaţă. Nu aveam să-mi uit cuvintele magice; acestea erau MELODIE, GLOUCESTER, PEGAS, dar refuzam să le las să îmi pătrundă în minte. Vremea era neplăcută duminică dimineaţă şi m-am gândit că poate că Jonas reuşise, în cele din urmă, să stârnească o furtună; soarele strălucea în bucătărie, dar erau nori care se mişcau în viteză pe cer şi un vânticel aspru care intra şi ieşea din bucătărie cât am luat micul-dejun.

— Să te încalţi cu cizmele dacă te plimbi astăzi, îmi spuse Constance.

— Nu cred că unchiul Julian va sta afară azi; va fi mult prea frig pentru el.

— Vreme tipică de primăvară, spuse Constance şi zâmbi înspre grădină.

— Te iubesc, Constance, i-am spus eu.

— Şi eu te iubesc, prostuţă Merricat.

— Se simte mai bine unchiul Julian?

— Nu cred. I-am dus tava cât tu încă dormeai şi mi s-a părut foarte obosit. Mi-a spus că a luat o pastilă în plus azi-noapte. Mă gândesc că poate i se înrăutăţeşte starea.

— Îţi faci griji pentru el?

— Da, multe.

— O să moară?

— Ştii ce mi-a spus în dimineaţa asta? Constance se întoarse, sprijinită de chiuvetă, şi se uită la mine cu tristeţe. Credea că sunt mătuşa Dorothy şi m-a luat de mână şi mi-a spus: este îngrozitor să fii bătrân şi să zaci aici pur şi simplu, întrebându-te când o să se întâmple. Aproape că m-a înfricoşat.

— Ar trebui să mă laşi să-l iau cu mine pe lună, am spus eu.

— I-am dat lapte cald şi atunci şi-a adus aminte cine sunt.

M-am gândit că unchiul Julian era, probabil, foarte fericit, avându-le şi pe Constance şi pe mătuşa Dorothy care să-l îngrijească şi mi-am spus că lucrurile lungi şi subţiri aveau să-mi amintească să fiu mai bună cu unchiul Julian; aceasta avea să fie o zi cu lucruri lungi şi subţiri, de vreme ce avusesem deja un fir de păr pe periuţa de dinţi, o bucată de sfoară se agăţase de scaunul meu şi vedeam o aşchie sărită de pe treapta din spate.

— Fă-i nişte budincă, am spus.

— Poate că am să-i fac. Scoase cuţitul lung de feliat şi îl aşează pe chiuvetă. Sau o ceaşcă de cacao. Şi colţunaşi cu pui diseară.

— Ai nevoie de mine?

— Nu, Merricat. Fugi şi încalţă-te cu cizmele.

Afară, ziua îşi tot schimba lumina, iar Jonas dansa între umbre, luându-se după mine. Când alergam eu, alerga şi Jonas, iar când mă opream şi rămâneam nemişcată, se oprea şi el şi se uita scurt la mine, apoi pornea brusc în altă direcţie, ca şi cum nu ne cunoşteam, apoi se aşeza şi aştepta să încep din nou să alerg. Mergeam pe pajişte, care astăzi părea un ocean, cu toate că nu văzusem niciodată un ocean; iarba se mişca în bătaia vântului şi copacii se mişcau şi ei în depărtare. Jonas dispăru în iarbă, care era destul de înaltă cât să o ating cu mâinile în mers, şi făcu micile lui mişcări întortocheate; pentru o clipă, iarba avea să se aplece toată în bătaia vântului şi apoi avea să apară o urmă grăbită pe unde alerga Jonas. Am pornit dintr-un colţ şi am mers în diagonală pe toată pajiştea până în colţul opus, iar în mijloc am dat direct peste piatra care acoperea locul în care era îngropată păpuşa; puteam să o găsesc de fiecare dată, cu toate că bună parte din comoara mea îngropată era pierdută pe vecie. Piatra era la locul ei, deci păpuşa era în siguranţă. Merg pe deasupra unei comori îngropate, m-am gândit eu, cu iarba atingându-mi mâinile şi cu nimic în jur în afară de întinderea câmpiei, cu iarba bătută de vânt şi cu pădurea de pini în capăt; în spatele meu era casa şi departe, spre stânga, ascuns de copaci şi aproape invizibil, era gardul de sârmă pe care îl construise tatăl meu să-i ţină pe oameni la distanţă.

Când am părăsit pajiştea, am trecut printre cei patru meri pe care îi numeam livada noastră şi am apucat pe cărarea spre pârâu. Cutia mea cu dolari de argint îngropată lângă acesta era în siguranţă. Aici, bine ascuns, era unul dintre locurile mele de taină pe care îl făcusem cu băgare de seamă şi îl foloseam adesea. Smulsesem două, trei tufişuri mai mici şi nivelasem pământul; în jur erau mai multe tufe şi crengi de copaci şi intrarea era acoperită de o ramură care aproape că atingea pământul. Nu era chiar necesar să fie atât de secret întrucât nu venea nimeni să mă caute aici, dar îmi plăcea să stau întinsă înăuntru, împreună cu Jonas, şi să ştiu că nu voi putea fi găsită niciodată. Foloseam frunze şi ramuri drept pat, şi Constance îmi dăduse o pătură. Copacii din jur şi de deasupra mea erau atât de deşi încât înăuntru era mereu uscat, iar duminicile stăteam acolo cu Jonas,

ascultându-i poveştile. Toate poveştile pisicilor încep cu declaraţia: „Mama mea, care a fost prima pisică, mi-a spus asta”, iar eu stăteam culcată, cu capul aproape de Jonas, şi ascultam. Nu se apropia nicio schimbare, m-am gândit aici, doar primăvara; nu aveam dreptate să mă tem atât de tare. Zilele aveau să devină mai călduroase şi unchiul Julian avea să stea la soare, şi Constance avea să râdă în timp ce lucrează în grădină şi totul avea să fie mereu la fel. Jonas continua să povestească („Şi apoi am cântat! Şi apoi am cântat!”) şi frunzele se mişcau deasupra capului meu şi avea să fie mereu la fel.

Am găsit un cuib cu pui de şarpe lângă pârâu şi i-am omorât pe toţi. Nu-mi plăceau şerpii şi Constance nu-mi spusese niciodată să nu-i omor. Mă îndreptam spre casă când am descoperit un semn foarte rău, unul dintre cele mai rele. Cartea mea ţintuită de un copac din pădurea de conifere căzuse la pământ. Mi-am spus că ruginise cuiul şi cartea – era o mică agendă a tatălui meu, în care nota numele oamenilor care îi datorau bani şi al oamenilor care trebuia, după părerea lui, să îi facă favoruri. Acum era inutilă ca protecţie. O înfăşurasem foarte bine în hârtie groasă înainte de a o ţintui de copac, dar cuiul ruginise şi căzuse. M-am gândit că ar fi mai bine să o distrug, în cazul în care răul era acum activ, şi să aduc altceva la copac, poate o eşarfă a mamei, sau o mănuşă. Era cu adevărat prea târziu, chiar dacă nu ştiam acest lucru atunci; el era deja în drum spre casă. Când am găsit eu cartea, el probabil că-şi lăsase deja servieta la oficiul poştal şi cerea indicaţii de orientare. Eu şi Jonas nu ştiam decât că ne era foame, şi am alergat împreună acasă şi am intrat odată cu vântul în bucătărie.

— Chiar ţi-ai uitat cizmele? mă întrebă Constance. Încercă să se încrunte, apoi pufni în râs. Prostuţă Merricat.

— Nici Jonas nu a avut cizme. E o zi minunată.

— Poate că mâine mergem să adunăm ciuperci.

— Mie şi lui Jonas ne e foame *azi*.

El traversa deja satul spre stânca neagră, cu toţi privindu-l, şi punându-şi întrebări, şi şuşotind când trecea pe lângă ei.

A fost ultima dintre zilele noastre liniştite şi încântătoare, cu toate că, aşa cum ar fi precizat unchiul Julian, nici nu bănuiam atunci acest lucru. Constance şi cu mine am luat prânzul, chicotind şi neştiind că, în timp ce noi eram fericite, el încerca poarta încuiată şi privea în lungul cărării şi se plimba prin pădure, ţinut pentru o vreme afară de gardul tatălui nostru. Cât am stat în bucătărie, a început să plouă şi am lăsat uşa de la bucătărie

deschisă ca să putem vedea ploaia căzând dincolo de ea şi udând grădina. Constance era mulţumită, aşa cum orice grădinar e mulţumit când plouă.

— O să vedem culori acolo în curând, spuse ea.

— O să fim mereu aici, împreună, nu-i aşa, Constance?

— Nu vrei să pleci niciodată de aici, Merricat?

— Unde să mă duc? am întrebat-o eu. Ce loc ar fi mai bun pentru noi decât ăsta? Cine ne vrea pe noi afară? Lumea e plină de oameni îngrozitori.

— Mă întreb uneori. Rămase extrem de serioasă preţ de o clipă, apoi se întoarse şi îmi zâmbi. Nu-ţi face griji, Merricat. N-o să se întâmple nimic rău.

Cam acesta trebuie să fie momentul când el a descoperit intrarea şi a pornit pe alee, grăbindu-se în ploaie, pentru că nu a mai durat decât un minut sau două până să-l văd. Aş fi putut folosi acel minut sau două pentru atâtea lucruri: aş fi putut să o avertizez, cumva, pe Constance sau m-aş fi putut gândi la un nou cuvânt magic, mai sigur, sau aş fi putut împinge masa în uşa bucătăriei; de fapt, m-am jucat cu lingura şi m-am uitat la Jonas, iar când Constance a început să tremure, i-am spus: îţi aduc un pulover. Asta m-a făcut să fiu în hol când el urca treptele. L-am văzut prin fereastra sufrageriei şi, îngrozită, n-am putut să respir. Ştiam că uşa de la intrare era încuiată, la asta m-am gândit prima oară.

— Constance, am spus încet, fără să mă mişc, e cineva afară. Uşa de la bucătărie, repede.

Am crezut că m-a auzit, pentru că se mişca prin bucătărie, dar unchiul Julian o strigase chiar în clipa aceea, iar ea s-a dus la el, lăsând inima casei noastre nepăzită. Am alergat la uşa de la intrare şi m-am lipit de ea şi i-am auzit paşii afară. A bătut la uşă, mai întâi încet, apoi cu hotărâre, iar eu m-am sprijinit de uşă, simţind bătăile în mine, ştiind cât era de aproape. Ştiam deja că e unul dintre cei răi; îi văzusem chipul pentru o clipă şi era unul dintre cei răi, care dau încontinuu ocol casei, încercând să intre, uitându-se pe ferestre, trăgând şi băgându-şi nasul şi furând suvenire.

A bătut din nou, apoi a strigat:

— Constance! Constance!

Ei bine, mereu îi cunoşteau numele. Ştiau numele ei şi pe al unchiului Julian şi ştiau cum îşi poartă părul, şi culoarea celor trei rochii pe care a trebuit să le poarte la tribunal, şi câţi ani avea, şi cum vorbea şi se mişca, şi când se puteau uita fix la faţa ei să vadă dacă plânge.

— Vreau să vorbesc cu Constance, a spus el de afară, aşa cum făceau toţi.

Trecuse mult timp de când nu mai venise niciunul, dar nu uitasem cum m-au făcut să mă simt. La început, erau mereu acolo, aşteptând-o pe Constance, dorind doar să o vadă. „Uite-o”, spuneau, dându-şi coate unul altuia şi arătând cu degetul, „uite-o, aia e, aia de acolo, Constance.” „Nu arată ca o ucigaşă, nu-i aşa?” îşi spuneau unul altuia. „Auzi, vezi dacă poţi să-i faci o poză când apare din nou.” „Hai să luăm nişte flori de aici”, îşi spuneau cu relaxare. „Ia o piatră sau ceva de prin grădină, să ducem acasă, să le arătăm copiilor.”

— Constance! spuse el de afară. Constance! Bătu din nou. Vreau să vorbesc cu Constance, repetă el. Am ceva important să-i spun.

Mereu aveau ceva important să-i spună lui Constance, indiferent dacă se împingeau în uşă sau strigau de afară, sau dădeau telefoane, sau scriau scrisori îngrozitoare. Uneori îl voiau pe Julian Blackwood, dar de mine nu întrebau niciodată. Eu fusesem trimisă nemâncată la culcare, nu fusesem admisă în sala de judecată, nimeni nu-mi făcuse fotografii. În timp ce ei se uitau la Constance la tribunal, eu zăcusem într-un pătuţ la orfelinat, cu ochii în tavan, dorindu-mi să fi fost morţi cu toţii, aşteptând să vină Constance şi să mă ia acasă.

— Constance, mă auzi? strigă el de afară. Te rog să mă asculţi un minut.

Mă întrebam dacă îmi auzea respiraţia de dincolo de uşă; ştiam ce urma să facă. Mai întâi, avea să se îndepărteze de casă, apărându-şi ochii de ploaie, şi avea să se uite la ferestrele de la etaj, sperând să vadă o faţă acolo. Apoi avea să pornească spre lateralul casei, pe drumul pe care nu trebuia să mergem decât Constance şi cu mine. Când ajungea la uşa din lateral, pe care noi nu o deschideam niciodată, avea să bată şi acolo, strigând-o pe Constance. Uneori plecau când nu le deschidea nimeni nici la uşa din faţă, nici la cea din lateral; cei care erau uşor jenaţi că se aflau aici şi care îşi doreau să nu fi venit de la început, pentru că nu aveau ce vedea şi şi-ar fi putut folosi timpul să meargă în altă parte – aceştia se grăbeau să plece, de obicei când aflau că nu aveau să intre să o vadă pe Constance, dar cei încăpăţânaţi, cei cărora le doream să moară şi să zacă morţi pe alee, dădeau ocoluri încontinuu casei, încercând fiecare uşă şi bătând în ferestre. Avem *dreptul* să o vedem, strigau ei, ea i-a omorât pe toţi oamenii aceia, nu-i aşa? Veneau cu maşinile până în dreptul treptelor şi parcau acolo. Majoritatea îşi încuiau maşinile cu grijă, atenţi să aibă şi geamurile închise înainte de a veni să bată cu pumnii în casă şi să o strige pe Constance. Făceau picnicuri pe gazon şi se fotografiau unii pe alţii în faţa casei şi îşi

lăsau câinii să alerge prin grădină. Îşi scriau numele pe pereţi şi pe uşa de la intrare.

— Ascultă, spuse el de afară. *Trebuie* să mă laşi să intru.

L-am auzit coborând treptele şi am ştiut că se uita în sus. Toate ferestrele erau închise. Uşa din lateral era încuiată. Ştiam că nu trebuie să mă uit prin panourile înguste din sticlă aflate de o parte şi de cealaltă a uşii; observau de fiecare dată chiar şi cea mai mică mişcare, iar dacă aş fi atins cât de puţin draperiile de la sufragerie, ar fi alergat spre casă, strigând „uite-o, uite-o! M-am lipit de uşă şi m-am gândit cum ar fi să o deschid şi să-l găsesc mort pe alee. Se uita în sus la faţa inexpresivă a unei case care-l privea de sus, pentru că ţineam întotdeauna draperiile trase la ferestrele de la etaj; nu avea să găsească niciun răspuns acolo, iar eu trebuia să-i găsesc un pulover lui Constance ca să nu mai tremure. Puteam să mă duc sus în siguranţă, dar voiam să fiu lângă Constance cât era el afară, aşa că am luat-o la goană pe scări şi am înşfăcat un pulover de pe un scaun din camera lui Constance şi am alergat jos, apoi pe hol, până în bucătărie, iar el stătea la masă, pe scaunul meu.

— Am avut trei cuvinte magice, am spus, ţinând în mână puloverul. Acestea erau: MELODIE, GLOUCESTER şi PEGAS, şi am fost în siguranţă până când au fost rostite cu voce tare.

— Merricat, spuse Constance, întorcându-se şi uitându-se la mine, zâmbind. E vărul nostru, vărul nostru Charles Blackwood. L-am recunoscut imediat, seamănă cu tata.

— Ei bine, Mary, spuse el. Se ridică; era mai înalt acum, că era înăuntru, tot mai mare şi mai mare când se apropia de mine. Îi dai un pupic verişorului tău, Charles?

În spatele lui, uşa de la bucătărie era larg deschisă; era primul care intrase vreodată şi pe care îl lăsase Constance să intre. Constance se ridică; ştia că nu trebuia să mă atingă, dar îmi spuse cu blândeţe Merricat, Merricat şi îşi întinse braţele spre mine. Eram ţinută strâns, legată cu sârmă, nu puteam respira şi trebuia să fug. Am aruncat puloverul pe jos şi am ieşit pe uşă, pornind spre pârâu, aşa cum făceam întotdeauna. Jonas m-a găsit după o vreme şi am stat amândoi acolo, întinşi, protejaţi de ploaie de copacii de deasupra noastră, întunecoşi şi plini de modul acela ştiutor, posesiv, pe care îl au copacii de a veni mai aproape. M-am uitat iar la copaci şi am ascultat susurul liniştit al apei. Nu exista niciun văr, niciun Charles Blackwood, niciun nepoftit în casă. Era din cauza cărţii care căzuse de pe copac;

neglijasem să o înlocuiesc pe dată şi zidul nostru de siguranţă se crăpase. Mâine aveam să găsesc vreun obiect puternic şi să-l ţintuiesc de copac. Am adormit ascultându-l pe Jonas, în timp ce umbrele coborau tot mai jos. La un moment dat, pe timpul nopţii, Jonas m-a lăsat singură şi a plecat la vânătoare şi m-am trezit pentru scurtă vreme când s-a întors, lipindu-se de mine să se încălzească. „Jonas", i-am spus eu şi el a început să toarcă liniştitor. Când m-am trezit, ceaţa dimineţii trecea uşor pe deasupra pârâului, răsucindu-se în jurul feţei mele şi atingându-mă. Am stat acolo râzând, simţind atingerea aproape imaginară a ceţii pe faţa mea şi privind în sus, spre copaci.

5

Când am intrat în bucătărie, cu ceaţa de la pârâu încă în urma mea, Constance pregătea tava pentru micul-dejun al unchiului Julian. Era clar că acesta se simţea mai bine în dimineaţa asta, din moment ce Constance îi dădea ceai în loc de lapte cald; probabil că se trezise devreme şi ceruse ceai. M-am dus la ea şi am luat-o în braţe, iar ea s-a întors şi m-a îmbrăţişat, la rândul ei.

— Bună dimineaţa, Merricat a mea, îmi spuse ea.

— Bună dimineaţa, Constance a mea. Unchiul Julian se simte mai bine astăzi?

— Mult, mult mai bine. Şi soarele o să strălucească după ploaia de ieri. Şi am să-ţi fac un mousse de ciocolată la cină, Merricat a mea.

— Te iubesc, Constance.

— Şi eu te iubesc. Acum, ce doreşti la micul-dejun?

— Clătite. Din cele mici, mici, calde. Şi două ouă ochiuri. Astăzi vine căluţul meu înaripat şi te iau cu mine pe lună şi pe lună o să mâncăm petale de trandafir.

— Unele petale de trandafir sunt otrăvitoare.

— Nu şi pe lună. E adevărat că poţi planta o frunză?

— Unele frunze. Frunze păroase. Poţi să le pui în apă şi le dau rădăcini, apoi le plantezi şi se transformă în plantă. În planta care au fost de la început, evident, nu în orice plantă.

— Îmi pare rău de asta. Bună dimineaţa, Jonas. Cred că şi tu eşti o frunză păroasă.

— Prostuţă Merricat!

— Mi-ar plăcea o frunză care să se transforme într-o plantă diferită. Păroasă toată.

Constance râdea.

— Unchiul Julian n-o să primească niciodată micul-dejun dacă stau să te ascult, îmi spuse ea. Luă tava şi se duse în camera unchiului Julian. Vine ceaiul cald, spuse ea.

— Constance, draga mea! O dimineaţă minunată, cred. O zi de superbă de lucru.

— Şi de stat la soare.

Jonas stătea în uşa luminată de soare, spălându-se pe faţă. Mi-era foame;

poate că ar fi fost drăguţ faţă de unchiul Julian astăzi dacă puneam o pană pe gazon în punctul în care avea să fie scaunul lui; nu aveam voie să îngrop lucruri pe peluză. Pe lună purtam cu toţii pene în păr şi rubine pe mâini. Pe lună aveam linguri din aur.

— Poate că astăzi e o zi bună să încep un nou capitol. Constance!

— Da, unchiule Julian!

— Crezi că ar trebui să încep capitolul 44 azi?

— Sigur că da.

— Unele dintre paginile mai vechi mai trebuie aranjate. O asemenea operă nu se termină niciodată.

— Vrei să-ţi perii părul?

— Cred că mi-l perii singur azi, mulţumesc. Până la urmă, capul unui bărbat trebuie să fie responsabilitatea lui. N-am gem.

— Vrei să-ţi aduc?

— Nu, pentru că văd că mi-am mâncat cumva toată pâinea prăjită. Mi-ar plăcea nişte ficat la grătar azi la prânz, Constance.

— O să-ţi fac. Pot să iau tava?

— Da, mulţumesc. Şi am să-mi perii eu părul.

Constance se întoarse în bucătărie şi lăsă tava jos.

— Şi acum tu, Merricat, spuse ea.

— Şi Jonas.

— Jonas a mâncat de mult micul-dejun.

— O să-mi plantezi o frunză?

— Zilele astea. Întoarse capul, ascultând. Încă doarme, spuse ea.

— Cine doarme? O să o văd cum creşte?

— Vărul Charles doarme încă, spuse ea, iar ziua se dezintegră în jurul meu.

Îi vedeam pe Jonas în prag şi pe Constance lângă aragaz, dar nu aveau culoare. Nu puteam să respir. Eram legată strâns, totul era rece.

— Era o stafie, am spus eu.

Constance izbucni în râs, iar sunetul venea de foarte departe.

— Atunci, doarme o stafie în patul tatei, spuse ea. Şi a mâncat o cină copioasă aseară. Cât ai fost tu plecată, adăugă ea.

— Am visat că a venit. Am adormit pe pământ şi am visat că a venit, dar apoi l-am gonit din vis.

Eram ţinută strâns, când Constance avea să mă creadă, puteam respira din nou.

— Am vorbit mult azi-noapte.

— Du-te şi uită-te, am spus, fără suflare, du-te şi uită-te. Nu e acolo.

— Prostuţă Merricat! spuse ea.

Nu puteam să fug, trebuia să o ajut pe Constance. Mi-am luat paharul şi l-am făcut ţăndări pe podea.

— Acum o să plece, am spus.

Constance veni lângă masă şi se aşeză în faţa mea, cu o figură foarte serioasă. Voiam să ocolesc masa şi să o îmbrăţişez, dar tot nu avea culoare.

— Merricat, îmi spuse încet, vărul Charles este aici. *Este* vărul nostru. Cât a trăit tatăl lui – Arthur Blackwood, fratele tatei –, vărul Charles nu a putut veni la noi, nici nu a putut să încerce să ne ajute, pentru că nu-i dădea voie. Acesta, spuse ea, zâmbind uşor, avea o părere foarte proastă despre noi. A refuzat să aibă grijă de tine în timpul procesului, ştiai? Şi nu a permis niciodată ca numele noastre să fie rostite în casa lui.

— Atunci tu de ce-i rosteşti numele în casa noastră?

— Pentru că încerc să-ţi explic. Imediat după ce a murit tatăl lui, vărul Charles s-a grăbit să vină încoace să ne ajute.

— Cu ce poate să ne ajute? Suntem foarte fericiţi, nu-i aşa, Constance?

— Foarte fericiţi, Merricat. Dar, te rog, fii drăguţă cu vărul Charles.

Acum puteam să respir un pic; avea să fie bine. Vărul Charles era o stafie, dar stafiile puteau fi gonite.

— O să plece, am spus eu.

— Nu cred nici eu că are de gând să stea pentru totdeauna, spuse Constance. A venit doar în vizită, până la urmă.

Trebuia să găsesc ceva, un instrument, pe care să-l folosesc împotriva lui.

— Unchiul Julian l-a văzut?

— Unchiul Julian ştie că a venit, dar nu s-a simţit suficient de bine aseară să iasă din cameră. A primit cina pe tavă, doar puţină supă. M-am bucurat că a cerut ceai în dimineaţa asta.

— Astăzi facem curăţenie prin casă.

— Mai târziu, după ce se trezeşte vărul Charles. Şi aş face bine să mătur cioburile astea înainte să coboare.

Am urmărit-o cât a măturat cioburile. Astăzi avea să fie o zi luminoasă, plină de lucruri strălucitoare. Nu avea niciun rost să mă grăbesc cu micul-dejun pentru că astăzi nu puteam ieşi până nu terminam curăţenia în casă, aşa că am întârziat, bându-mi laptele încet şi uitându-mă la Jonas. Înainte să fi terminat, unchiul Julian a strigat-o pe Constance să vină să-l ajute să se aşeze

în scaun şi l-a adus în bucătărie şi l-a aşezat la masa lui, cu hârtiile lui.

— Chiar cred că ar trebui să încep capitolul 44, spuse el, împreunându-şi palmele. Am să încep, cred, cu o mică exagerare şi de acolo am să dezvolt într-o minciună în toată legea. Constance, draga mea?

— Da, unchiule Julian?

— Am de gând să spun că soţia mea era frumoasă.

Apoi am rămas cu toţii tăcuţi preţ de o clipă, uluiţi de sunetul de paşi de la etaj, acolo unde fusese mereu linişte până acum. Era neplăcut plimbatul acesta deasupra noastră. Constance păşea mereu uşor, iar unchiul Julian nu mergea niciodată; pasul acesta era apăsat, şi egal, şi rău.

— E vărul Charles, spuse Constance, uitându-se în sus.

— Într-adevăr, spuse unchiul Julian. Îşi aranjă cu atenţie o foaie de hârtie în faţă şi luă un stilou. Anticipez o plăcere considerabilă în compania fiului fratelui meu, adăugă el. Poate că îmi poate oferi câteva detalii cu privire la comportamentul familiei lui în timpul procesului. Cu toate că mărturisesc că am pe undeva nişte notiţe referitoare la o conversaţie pe care s-ar putea să o fi avut… Se întoarse spre agendele lui. Asta va amâna capitolul 44, bănuiesc.

L-am luat pe Jonas şi m-am dus în colţul meu, iar Constance a ieşit în hol să-l întâmpine pe Charles, care cobora scările.

— Bună dimineaţa, vere Charles, spuse ea.

— Bună dimineaţa, Connie.

Avea aceeaşi voce pe care o avusese şi cu o seară în urmă. M-am strâns mai tare în colţul meu când l-a adus în bucătărie, iar unchiul Julian şi-a atins hârtiile şi s-a întors cu faţa spre uşă.

— Unchiule Julian, sunt încântat să te cunosc, în sfârşit.

— Charles! Eşti fiul lui Arthur, dar semeni cu fratele meu, John, care a murit.

— Şi Arthur a murit. De aceea mă aflu aici.

— A murit bogat, sper. Eu am fost singurul dintre fraţi care nu se pricepea la bani.

— De fapt şi de drept, unchiule Julian, tatăl meu nu ne-a lăsat nimic.

— Păcat. Tatăl *lui* lăsase o avere considerabilă. S-a ajuns la o sumă considerabilă chiar şi împărţită între noi trei. Am ştiut mereu că partea mea se va topi, dar nu am bănuit asta şi în privinţa fratelui meu Arthur. Poate că mama ta era o femeie extravagantă? Nu mi-o amintesc foarte bine. Îmi amintesc că atunci când i-a scris Constance unchiului ei, în timpul

procesului, răspunsul l-a dat soţia lui, cerând ca legăturile de familie să fie rupte.

— Am vrut să vin mai de mult, unchiule Julian.

— Cred şi eu. Tinerii sunt mereu curioşi. Şi o femeie cu atâta notorietate ca verişoara ta, Constance, ar reprezenta o figură romantică pentru un tânăr. Constance?

— Da, unchiule Julian?

— Am luat micul-dejun?

— Da.

— Atunci, aş mai dori o ceaşcă de ceai. Tânărul acesta şi cu mine avem multe de discutat.

Nu-l vedeam foarte clar, poate pentru că era o stafie, poate pentru că era atât de imens. Faţa lui mare şi rotundă, atât de asemănătoare cu a tatălui nostru, se întorcea de la Constance la unchiul Julian, iar şi iar, zâmbind, iar gura se deschidea să vorbească. M-am dus în colţ, cât de departe am putut, dar, într-un târziu, faţa cea mare s-a întors spre mine.

— Vai, uite-o pe Mary, spuse faţa. Bună dimineaţa, Mary.

Mi-am lăsat ochii în jos spre Jonas.

— Timidă? o întrebă el pe Constance. Nu contează. Copiii mă plac mereu.

Constance începu să râdă.

— Nu vedem prea mulţi necunoscuţi, spuse ea.

Nu se simţea deloc stânjenită; era ca şi cum aşteptase toată viaţa să vină vărul Charles, ca şi cum pusese la cale exact ce să facă şi ce să spună, aproape ca şi cum în casa vieţii ei ar fi fost mereu o cameră păstrată pentru vărul Charles.

El se ridică şi veni mai aproape de mine.

— Ce pisică frumoasă, îmi spuse. Cum o cheamă?

Ne-am uitat la el şi eu, şi Jonas, apoi m-am gândit că numele lui Jonas ar putea fi cel mai sigur prim lucru pe care să i-l spun.

— Jonas, am răspuns.

— Jonas? E animăluţul tău special?

— Da, am răspuns.

L-am privit amândoi din nou, neîndrăznind să clipim sau să întoarcem privirea. Faţa cea mare şi albă era aproape, încă semănând cu a tatălui nostru, iar gura cea mare zâmbea.

— Tu, Jonas şi cu mine o să fim prieteni buni, îmi spuse el.

— Ce doreşti la micul-dejun? îl întrebă Constance, şi îmi zâmbi pentru că

îi spusesem numele lui Jonas.

— Orice ai pregătit, spuse el, îndepărtându-se în sfârşit de mine.

— Merricat a primit clătite.

— Ar fi excelent. Un mic-dejun bun, cu o companie fermecătoare, într-o zi minunată; ce-mi pot dori mai mult?

— Clătitele, remarcă unchiul Julian, reprezintă un fel de mâncare foarte apreciat în familia noastră, cu toate că eu mănânc rar; sănătatea nu-mi permite decât mâncărurile cele mai fine şi mai uşoare. În acea ultimă zi s-au servit clătite la micul…

— Unchiule Julian, îl întrerupse Constance, ţi se împrăştie hârtiile pe jos.

— Lăsaţi-mă să vi le dau eu, domnule.

Vărul Charles se lăsă în genunchi să adune hârtiile, iar Constance spuse:

— După micul-dejun, ai să-mi vezi grădina.

— Un tânăr galant, spuse unchiul Julian, primind hârtiile de la Charles. Mulţumesc; eu, unul, nu sunt în stare să sar dintr-o parte în alta a camerei şi să îngenunchez pe podea şi sunt mulţumit să văd că cineva poate. Cred că eşti cu vreun an mai mare decât nepoata mea?

— Am treizeci şi doi de ani.

— Iar Constance are cam douăzeci şi opt. Am renunţat cu mult timp în urmă la practica aniversării zilelor de naştere, dar cam douăzeci şi opt cred că e corect. Constance, n-ar trebui să vorbesc atât de mult pe stomacul gol. Unde mi-e micul-dejun?

— L-ai terminat acum o oră, unchiule Julian. Acum fac un ceai şi clătite pentru vărul Charles.

— Charles este îndrăzneţ. Gătitul tău, cu toate că este, într-adevăr, la standarde foarte înalte, are anumite dezavantaje.

— Nu mă tem să mănânc nimic din ce găteşte Constance, spuse Charles.

— Serios? întrebă unchiul Julian. Te felicit. Mă refeream la efectele unei mese grele, cum sunt clătitele, asupra unui stomac delicat. Bănuiesc că *tu* te refereai la arsenic.

— Haide să mănânci, spuse Constance.

Râdeam, cu toate că Jonas îmi ascundea faţa. Îi luă cam jumătate de minut lui Charles să ridice furculiţa, şi continuă să-i zâmbească lui Constance. Într-un târziu, ştiind că eu, Constance, unchiul Julian şi Jonas ne uitam la el, tăie o bucăţică mică de clătită şi o ridică, dar nu reuşi să o bage în gură. În cele din urmă, lăsă furculiţa cu bucata de clătită în ea pe farfurie şi se întoarse spre unchiul Julian.

— Ştiţi la ce mă gândeam? spuse el. Poate cât stau aici sunt lucruri pe care aş putea să le fac pentru voi – să sap grădina, eventual, sau să fac cumpărături. Mă descurc bine cu munca fizică.

— Ai cinat aici aseară şi te-ai trezit viu azi-dimineaţă, spuse Constance.

Râdeam, dar ea părea deodată aproape enervată.

— Poftim? întrebă Charles. O! Se uită în jos la furculiţă ca şi cum uitase de ea şi, în final, o ridică şi băgă repede în gură bucata de clătită, o mestecă şi o înghiţi, apoi ridică ochii spre Constance. Delicioase, spuse el, iar Constance zâmbi.

— Constance?

— Da, unchiule Julian?

— Până la urmă, cred că n-am să încep în dimineaţa asta capitolul 44. Cred că am să mă întorc la capitolul 17, unde îmi amintesc că am făcut câteva scurte referiri la vărul tău, şi la familia lui, şi la atitudinea lor în timpul procesului. Charles, eşti un tânăr inteligent, sunt nerăbdător să-ţi ascult povestea.

— A trecut atât de mult timp, spuse Charles.

— Ar fi trebuit să-ţi faci însemnări, spuse unchiul Julian.

— Vreau să spun, continuă Charles, n-am putea să uităm totul? Nu are niciun rost să ţinem vii acele amintiri.

— Să uităm? întrebă unchiul Julian. Să uităm?

— A fost o perioadă tristă şi oribilă şi nu-i face niciun bine lui Connie, aici de faţă, să continuăm să vorbim despre ea.

— Tinere, mi se pare că eşti lipsit de consideraţie faţă de munca mea. Un bărbat nu-şi tratează munca superficial. Un bărbat are o treabă de făcut şi o face. Ţine minte asta, Charles.

— Spun doar că nu vreau să vorbesc despre Connie şi despre perioada aceea grea.

— Voi fi silit să inventez, să ficţionalizez, să-mi imaginez.

— Refuz să mai discut pe tema asta.

— Constance?

— Da, unchiule Julian?

Constance părea foarte serioasă.

— *Chiar* s-a întâmplat? Eu îmi amintesc că s-a întâmplat, spuse unchiul Julian cu degetele la gură.

Constance ezită, apoi răspunse:

— Sigur că s-a întâmplat, unchiule Julian.

— Notiţele mele…

Vocea unchiului Julian deveni ezitantă şi făcu un gest spre hârtiile lui.

— Da, unchiule Julian. A fost real.

Eram furioasă pentru că s-ar fi cuvenit ca Charles să fie amabil cu unchiul Julian. Mi-am amintit că astăzi trebuia să fie o zi de strălucire şi lumină şi m-am gândit că aş putea găsi ceva drăguţ şi luminos să aşez lângă scaunul unchiului Julian.

— Constance!

— Da?

— Pot să ies afară? E destul de cald?

— Cred că da, unchiule Julian.

Şi lui Constance îi părea rău. Unchiul Julian clătina cu tristeţe din cap într-o parte şi în alta şi lăsase stiloul din mână. Constance se duse în camera lui şi îi aduse şalul, pe care i-l înfăşură cu blândeţe pe umeri. Charles îşi mânca acum clătitele cu vitejie şi nu se uita în sus; mă întrebam dacă îi păsa că nu a fost drăguţ cu unchiul Julian.

— Acum ai să mergi afară, îi spuse Constance încet unchiului Julian, şi soarele va fi călduţ, şi grădina va fi plină de lumină, şi vei primi ficat la grătar la prânz.

— Poate că nu, spuse unchiul Julian. Poate că ar fi mai bine să primesc doar un ou.

Constance îl conduse încet spre uşă şi trecu cu băgare de seamă scaunul cu rotile peste treaptă. Charles ridică privirea din farfuria cu clătite, dar când vru să se ridice să o ajute, ea clătină din cap că nu.

— Am să te duc în colţul tău special, îi spuse ea unchiului Julian, unde te pot vedea în orice moment, şi am să-ţi fac cu mâna de cinci ori pe oră.

Am auzit-o tot timpul cât a împins scaunul unchiului Julian în colţul lui. Jonas m-a părăsit şi s-a dus să se aşeze în prag şi să se uite la ei.

— Jonas? spuse Charles, şi Jonas se întoarse spre el. Verişoarei Mary nu-i place de mine, continuă el. Mă deranja felul în care vorbea cu Jonas şi mă deranja că Jonas părea să-l asculte. Cum pot s-o fac pe verişoara Mary să mă placă? întrebă Charles, iar Jonas se uită repede la mine, apoi din nou la Charles. Am venit să-mi vizitez două verişoare dragi, spuse el, cele două verişoare dragi pe care le am şi pe bătrânul meu unchi, pe care nu l-am mai văzut de ani de zile, iar verişoara mea Mary nu vrea să fie nici măcar politicoasă cu mine. Ce părere ai, Jonas?

Sclipiri la chiuvetă, acolo unde o picătură de apă se umfla să cadă. Poate

că dacă îmi ţineam respiraţia când cădea picătura, Charles avea să plece, dar ştiam că nu e adevărat: era prea uşor doar să-mi ţin respiraţia.

— Ei bine, îi spuse Charles lui Jonas. *Constance* mă place, şi cred că asta-i tot ce contează.

Constance apăru în prag, aşteptând ca Jonas să se dea la o parte, iar când el nu se dădu, păşi peste el.

— Mai vrei clătite? îl întrebă ea pe Charles.

— Nu, mulţumesc. Încerc să fac cunoştinţă cu mica mea verişoară.

— Nu va dura mult până când te va îndrăgi.

Constance se uita la mine. Jonas se apucase să se spele, iar eu mă gândeam în sfârşit ce să spun.

— Astăzi facem curăţenie în casă, am spus.

Unchiul Julian dormi toată dimineaţa în grădină. Constance se ducea adesea la fereastra dormitorului din spate să se uite la el în timp ce munceam şi stătea uneori, cu cârpa de şters praful în mână, ca şi cum uitase să se întoarcă şi să şteargă praful de pe cutia de bijuterii a mamei, în care erau perlele ei, şi inelul ei cu safir, şi broşa cu diamante. Eu m-am uitat o singură dată pe fereastră şi l-am văzut pe unchiul Julian cu ochii închişi şi pe Charles stând în picioare lângă el. Era urât să mă gândesc la Charles plimbându-se printre legume, şi pe sub meri, şi pe peluza unde dormea unchiul Julian.

— O să lăsăm aşa camera tatei în dimineaţa asta, spuse Constance, pentru că acolo stă Charles. Ceva mai târziu, adăugă, ca şi cum se gândise la asta: Mă întreb dacă ar fi în ordine să port perlele mamei. Nu am purtat niciodată perle.

— Au fost mereu în cutie, am spus eu. Ar trebui să le scoţi de acolo.

— Nu că ar interesa pe cineva, spuse Constance.

— M-ar interesa pe mine, dacă ai fi mai frumoasă.

Constance râse şi spuse:

— Mă prostesc acum. De ce aş vrea să port perle?

— Stau mai bine în cutie, la locul lor.

Charles închisese uşa de la camera tatei, aşa că nu am putut să mă uit înăuntru, dar m-am întrebat dacă mutase lucrurile tatei sau dacă pusese o batistă sau o mănuşă pe comodă, lângă periile de argint ale tatălui nostru. M-am întrebat dacă se uitase în şifonier sau în sertare. Camera tatălui nostru era în partea din faţă a casei şi m-am întrebat dacă Charles se uitase în jos de la fereastră, şi peste peluză, şi pe lunga alee până la drum şi îşi dorise să fie pe

drumul acela şi să plece acasă.

— Cât i-a luat lui Charles să ajungă aici? am întrebat-o pe Constance.

— Patru sau cinci ore, cred, mi-a răspuns ea. A venit cu autobuzul până în sat şi de acolo a trebuit să vină pe jos.

— Înseamnă că o să-i ia patru sau cinci ore şi să ajungă acasă?

— Bănuiesc că da. Când o să plece.

— Dar mai întâi va trebui să se întoarcă pe jos în sat?

— Dacă nu-l duci tu cu căluţul tău înaripat.

— N-am niciun căluţ înaripat, am spus eu.

— Of, Merricat, îmi spuse Constance. Charles nu este un om rău.

Se vedeau licăriri în oglinzi, iar în cutia cu bijuterii a mamei diamantele şi perlele străluceau în întuneric. Constance făcea umbre pe hol când mergea la fereastră să se uite la unchiul Julian şi afară frunzele noi se mişcau iute în lumina soarelui. Charles intrase numai pentru că se rupsese magia; dacă aş fi reuşit să resigilez protecţia din jurul lui Constance şi să-l închid afară pe Charles, el ar fi trebuit să plece. Fiecare atingere a casei pe care o face trebuie ştearsă.

— Charles e o stafie, am spus eu, şi Constance a oftat.

Am lustruit clanţa de la uşa tatei cu cârpa mea de praf şi a dispărut cel puţin una dintre atingerile lui Charles.

După ce am terminat de curăţat camerele de la etaj, am coborât împreună, cărând cârpele de şters praful, şi mătura, şi pământufurile, şi spălătorul de podele ca două vrăjitoare care se îndreptau spre casă. În salon, am şters praful de pe scaunele cu picioare aurite şi de pe harpă şi totul a strălucit pentru noi, chiar şi rochia albastră din portretul mamei. Am şters praful de pe ornamentele ca de tort de nuntă cu o cârpă la capătul unei mături, împleticindu-mă şi uitându-mă în sus şi prefăcându-mă că tavanul era podeaua şi că măturam, plutind cu hărnicie prin spaţiu, privind în jos la mătura mea, imponderabilă şi zburând, până când încăperea s-a răsucit ameţitor şi m-am trezit din nou pe podea, cu ochii în sus.

— Charles nu a văzut camera asta încă, spuse Constance. Mama era atât de mândră de ea; cred că trebuia să i-o fi arătat imediat.

— Pot să primesc sendvişuri la prânz? Vreau să mă duc la pârâu.

— Mai devreme sau mai târziu va trebui să stai cu el la masă, Merricat.

— Diseară, la cină. Promit.

Am şters praful din sufragerie, şi de pe serviciul de ceai din argint, şi de pe spătarele înalte, din lemn, ale scaunelor. Constance se ducea o dată la

câteva minute în bucătărie să se uite prin uşa din spate, să vadă ce făcea unchiul Julian şi o dată am auzit-o râzând şi strigând: ai grijă la noroiul ăla de acolo, şi am ştiut că vorbea cu Charles.

— Unde l-ai lăsat pe Charles să stea aseară la cină? am întrebat-o deodată.

— Pe scaunul tatei, mi-a răspuns. Şi apoi: Are tot dreptul să stea acolo. E musafir şi chiar seamănă cu tata.

— Şi tot acolo o să stea şi diseară?

— Da, Merricat.

Am şters cu multă atenţie scaunul tatei, cu toate că nu prea avea rost, dacă Charles avea să stea din nou pe el diseară. Avea să trebuiască să curăţ toată argintăria.

După ce am terminat curăţenia casei, ne-am întors în bucătărie. Charles stătea la masă, fumându-şi pipa şi uitându-se la Jonas, care îl privea şi el. Fumul de pipă era neplăcut la noi în bucătărie şi nu-mi plăcea că Jonas se uita la Charles. Constance ieşi pe uşa din spate să-l aducă pe unchiul Julian şi l-am auzit spunându-i: Dorothy? Nu dormeam, Dorothy.

— Verişoarei Mary nu-i place de mine, îi spuse din nou Charles lui Jonas. Mă întreb dacă verişoara Mary ştie cum mă răfuiesc cu oamenii care nu mă plac. Pot să te ajut cu scaunul ăla, Constance? Ai dormit bine, unchiule?

Constance a făcut sendvişuri pentru mine şi pentru Jonas şi le-am mâncat într-un copac; am stat pe o ramură mai joasă, iar Jonas s-a aşezat pe o creangă mai mică de lângă mine, uitându-se după păsări.

— Jonas, i-am spus, nu trebuie să-l mai asculţi pe vărul Charles, iar Jonas s-a uitat la mine cu ochii măriţi de uimire că încercam să iau decizii pentru el. Jonas, am spus, e o stafie, iar Jonas a închis ochii şi s-a întors cu spatele.

Era important să aleg instrumentul exact care să-l alunge pe Charles. O magie imperfectă sau una folosită greşit putea aduce un dezastru şi mai mare asupra casei noastre. M-am gândit la bijuteriile mamei, din moment ce era o zi a lucrurilor strălucitoare, dar s-ar putea ca ele să nu fi fost puternice într-o zi întunecoasă, iar Constance s-ar fi înfuriat dacă le-aş fi scos din cutia lor, când ea însăşi decisese să rămână acolo. M-am gândit la cărţi, care sunt mereu protecţii puternice, dar cartea tatălui meu căzuse de pe copac şi îl lăsase pe Charles să intre, deci probabil cărţile erau lipsite de putere în privinţa lui Charles. M-am sprijinit de trunchiul copacului şi m-am gândit la magie; dacă Charles nu era plecat în trei zile, aveam să sparg oglinda de pe hol.

A stat faţă în faţă cu mine la cină, pe scaunul tatălui nostru, cu faţa lui mare şi albă eclipsând argintăria de pe bufetul din spatele lui. S-a uitat la Constance cât i-a tăiat puiul unchiului Julian şi i l-a aşezat frumos pe farfurie şi s-a uitat şi când unchiul Julian a luat prima înghiţitură şi a mestecat-o îndelung.

— Ia un biscuit, unchiule Julian, spuse Constance. Mănâncă partea moale de la interior.

Constance uitase şi îmi turnase sos peste salată, dar n-aş fi mâncat oricum cu faţa aceea mare şi albă uitându-se la mine. Jonas, care nu avea voie pui, stătea pe podea lângă scaunul meu.

— Mănâncă întotdeauna cu voi? întrebă Charles, făcând un gest din cap spre unchiul Julian.

— Când se simte suficient de bine, răspunse Constance.

— Mă întreb cum rezişti, spuse Charles.

— Îţi spun eu, John, i se adresă unchiul Julian lui Charles deodată, investiţiile nu mai sunt ce erau când şi-a făcut tatăl nostru averea. A fost un om şiret, dar nu a înţeles niciodată că timpurile se schimbă.

— Cu cine vorbeşte? o întrebă Charles pe Constance.

— Crede că eşti fratele lui, John.

Charles îl privi îndelung pe unchiul Julian, apoi clătină din cap şi se întoarse la puiul lui.

— În stânga ta era scaunul răposatei mele soţii, tinere, spuse unchiul Julian. Îmi amintesc bine ultima oară când a stat acolo, eram…

— Nu vreau să aud nimic, spuse Charles, clătinând din deget spre unchiul Julian; îşi ţinuse puiul cu mâna să-l mănânce şi degetul îi sclipea de grăsime. Nu mai discutăm despre asta, unchiule.

Constance era mulţumită de mine, că venisem la masă şi mi-a zâmbit când m-am uitat spre ea. Ştia că nu-mi plăcea să mănânc când se uita cineva la mine şi mi-ar fi pus farfuria deoparte şi mi-ar fi servit-o mai târziu în bucătărie; nu mai ţinea minte, mi-am dat seama, că îmi pusese sos în salată.

— Am observat dimineaţă, spuse Charles ridicând platoul cu pui şi uitându-se la el cu luare-aminte, că e o treaptă ruptă în spate. Ce-ar fi să o repar într-una din zile? Aş putea să-mi plătesc traiul.

— Ar fi foarte drăguţ din partea ta, îi spuse Constance. Treapta aceea ne supără de multă vreme.

— Şi vreau să dau o fugă în sat să-mi iau nişte tutun de pipă, aşa că pot

să-ţi iau de acolo ce ai nevoie.

— Dar eu mă duc în sat marţea, am spus eu, surprinsă.

— Da?

Îmi aruncă o privire peste masă, cu faţa mare şi albă întoarsă complet spre mine.

Am tăcut; mi-am adus aminte că drumul prin sat a fost primul pas al lui Charles către casă.

— Merricat, draga mea, eu cred că dacă pe Charles nu-l deranjează, ar putea fi o idee bună. Niciodată nu mă simt prea bine când eşti plecată în sat, râse Constance. Am să-ţi dau o listă, Charles, şi bani, şi tu ai să fii băiatul care face cumpărăturile.

— Ţii bani în casă?

— Bineînţeles.

— Nu mi se pare foarte înţelept.

— Sunt în seiful tatei.

— Chiar şi aşa.

— Vă asigur, domnule, spuse unchiul Julian, că am avut mare grijă să studiez registrele cu atenţie înainte de a mă angaja. Nu aveam cum să fiu înşelat.

— Aşadar, îi fur slujba micuţei verişoare Mary, spuse Charles, uitându-se din nou la mine. Va trebui să-i găseşti altceva de făcut, Connie.

Mă asigurasem de ceea ce voiam să-i spun înainte de a veni la masă.

— *Amanita phalloides,* i-am spus, conţine trei otrăvuri diferite. Avem amanitina, care lucrează lent şi este cea mai puternică. Avem faloidina, care acţionează imediat, şi mai este şi phallina, care dizolvă globulele roşii, chiar dacă este cea mai slabă. Primele simptome apar abia la şapte până la douăsprezece ore după masă, în unele cazuri, chiar după douăzeci şi patru sau patruzeci de ore. Simptomele debutează cu dureri violente de stomac, transpiraţii reci, vomă…

— Ascultă, îmi spuse Charles. Lăsă jos puiul, încetează cu asta.

Constance râdea.

— O, Merricat, îmi spuse ea, râzând în acelaşi timp, chiar eşti prostuţă. Eu am învăţat-o, îi spuse lui Charles, sunt ciuperci lângă pârâu şi am obligat-o să le înveţe pe cele otrăvitoare. Of, Merricat!

— Moartea survine între cinci şi zece zile de la îngurgitare, am continuat eu.

— Nu mi se pare foarte amuzant, a spus Charles.

— Prostuţă Merricat, spuse Constance.

6

Casa nu era în siguranţă doar pentru că Charles ieşise din ea şi se dusese în sat; în primul rând, Constance îi dăduse o cheie de la poartă. Iniţial, existase câte o cheie pentru fiecare dintre noi: tatăl nostru avea o cheie, şi mama noastră, şi cheile erau ţinute pe o poliţă de lângă uşa de la bucătărie. Când Charles a pornit spre sat, Constance i-a dat o cheie, poate cheia tatei, şi banii cu care să plătească ceea ce cumpăra.

— N-ar trebui să ţii banii în casă aşa, îi spuse el, ţinându-i o clipă în mână înainte de a umbla într-un buzunar de la spate ca să scoată un portofel. Femeile singure, cum eşti tu, n-ar trebui să ţină bani în casă.

Mă uitam la el din colţul meu din bucătărie, dar n-am vrut să-l las pe Jonas să vină la mine cât era Charles în casă.

— Eşti sigură că ai trecut totul pe listă? o întrebă el pe Constance. Urăsc să fac două drumuri.

Am aşteptat până când Charles se îndepărtase bine, probabil că se apropia deja de stânca neagră, apoi am spus:

— A uitat de cărţile de la bibliotecă.

Constance mă privi o clipă.

— Domnişoara Răutate, îmi spuse ea. Ai vrut să uite.

— Cum ar putea să ştie el de cărţile de la bibliotecă? Nu e locul lui în casa asta, nu are nimic de-a face cu cărţile noastre.

— Ştii ceva? îmi spuse Constance uitându-se în oala de pe aragaz. Cred că în curând vom culege salata, vremea a rămas atât de caldă!

— Pe lună, am spus eu, apoi m-am oprit.

— Pe lună, spuse Constance întorcându-se spre mine cu un zâmbet, aveţi salată tot anul, probabil.

— Pe lună avem de toate. Salată, şi plăcintă de dovleac, şi *Amanita phalloides*. Avem plante cu blană de pisică şi cai care dansează cu aripile. Toate încuietorile sunt solide şi bine închise şi nu există stafii. Pe lună, unchiul Julian s-ar simţi bine şi soarele ar străluci în fiecare zi. Tu ai purta perlele mamei şi ai cânta, şi soarele ar străluci tot timpul.

— Mi-aş dori să pot ajunge pe luna ta. Mă întreb dacă ar trebui să mă apuc deja de turta dulce; se va răci dacă întârzie Charles.

— Sunt eu aici ca s-o mănânc, am spus eu.

— Dar Charles a spus că îi place la nebunie turta dulce.

Făceam o căsuţă din cărţile de la bibliotecă pe masă, aşezând una peste alte două puse pe muchie.

— Bătrână vrăjitoare, am spus eu, tu ai o căsuţă din turtă dulce.

— Ba nu am, spuse Constance. Am o casă încântătoare în care locuiesc cu sora mea, Merricat.

Am râs de ea. Se agita pe lângă oala de pe aragaz şi avea făină pe faţă.

— Poate că nu se mai întoarce, am spus eu.

— Trebuie să se întoarcă: îi fac turtă dulce.

De vreme ce Charles îmi luase activitatea de marţi dimineaţă, nu aveam nimic de făcut. M-am gândit să mă duc până la pârâu, dar nu aveam niciun motiv să cred că pârâul era măcar acolo, de vreme ce nu îl vizitasem niciodată marţi dimineaţa; oare oamenii din sat mă aşteptau, trăgând cu coada ochiului să vadă dacă vin, dându-şi coate unii altora şi apoi rămânând uluiţi la vederea lui Charles? Poate că tot satul avea să şovăie şi să-şi încetinească ritmul, uimit de absenţa domnişoarei Mary Katherine Blackwood? Am chicotit, gândindu-mă la Jim Donell şi la băieţii Harris uitându-se nerăbdători în lungul drumului să vadă dacă vin.

— Ce-i aşa amuzant? mă întrebă Constance întorcându-se să se uite.

— Mă gândeam că ai putea să faci un omuleţ din turtă dulce şi l-aş putea boteza Charles şi apoi l-aş mânca.

— Of, Merricat, *te* rog!

Îmi dădeam seama că avea să fie nervoasă, parţial din cauza mea, parţial din cauza turtei dulci, aşa că mi s-a părut mai înţelept să o zbughesc. Din moment ce era o dimineaţă liberă şi ezitam să ies pe uşă, putea fi un moment bun să caut un instrument pe care să-l folosesc împotriva lui Charles, aşa că am pornit de la etaj; mirosul de turtă dulce în cuptor m-a urmărit aproape până la jumătatea drumului. Charles îşi lăsase uşa deschisă, nu larg, dar suficient cât să pot băga o mână prin deschizătură.

Când am împins un pic, uşa s-a deschis larg şi m-am uitat în camera tatei, care îi aparţinea acum lui Charles. Am observat că îşi făcuse patul, bănuiesc că îl învăţase mama lui. Valiza lui era pe un scaun, dar era închisă, erau lucruri care îi aparţineau lui Charles pe comoda unde fuseseră ţinute dintotdeauna obiectele tatei; am văzut pipa lui Charles şi o batistă, lucruri pe care le atinsese şi folosise Charles, murdărind camera tatălui nostru. Un sertar al comodei era întredeschis şi m-am gândit din nou la Charles cotrobăind prin hainele tatei. Am traversat foarte încet camera pentru că nu voiam să mă audă Constance de jos, şi m-am uitat în sertarul deschis. Mă

gândeam că Charles nu se va bucura să afle că l-am prins uitându-se la lucrurile tatălui nostru şi că vreun obiect din sertar putea fi extraordinar de puternic din moment ce avea forţa să poarte vinovăţia lui Charles. Nu m-am mirat să aflu că se uitase la bijuteriile tatei: în sertar era o cutie din piele în care se aflau, ştiam deja, un ceas, şi un lanţ din aur, şi butoni, şi un inel cu sigiliu. Nu m-aş fi atins de bijuteriile mamei, dar Constance nu spusese nimic de ale tatei, nici măcar nu intrase în această cameră să facă ordine, aşa că m-am gândit că aş putea să deschid cutia şi să scot ceva. Ceasul era înăuntru, într-o cutiuţă specială, aşezat pe o căptuşeală din satin şi nefuncţional, iar lanţul ceasului era alături. Nu m-aş fi atins de inel – gândul la un inel pe deget mă făcea mereu să mă simt legată strâns, pentru că inelele nu au deschideri prin care să ieşi, dar îmi plăcea lanţul de la ceas, care s-a răsucit şi s-a încolăcit pe mâna mea când l-am ridicat. Am pus cu grijă cutia de bijuterii înapoi în sertar, pe care l-am închis, apoi am ieşit din cameră, trăgând uşa după mine. Am dus lanţul de la ceas în camera mea, unde s-a încolăcit din nou într-un morman adormit de aur pe pernă.

Avusesem de gând să-l îngrop, dar mi-a părut rău când m-am gândit cât timp stătuse acolo, în întuneric, în cutia din sertarul tatălui nostru, şi m-am gândit că-şi câştigase un loc undeva sus, unde putea străluci în lumina soarelui, şi m-am hotărât să-l ţintuiesc de copacul de pe care căzuse cartea. În timp ce Constance făcea turtă dulce în bucătărie şi unchiul Julian dormea în camera lui şi Charles intra şi ieşea din magazinele din sat, m-am întins în pat şi m-am jucat cu lanţul meu de aur.

— Acela este lanţul de la ceasul din aur al fratelui meu, spuse unchiul Julian aplecându-se curios în faţă. Am crezut că l-au îngropat cu el.

Lui Charles îi tremura mâna întinsă: o vedeam tremurând pe fondul galben al peretelui din spatele lui.

— De un copac, spuse el, şi îi tremura şi vocea. L-am găsit ţintuit de un copac, pentru numele lui Dumnezeu! Ce fel de casă este asta?

— N-are importanţă, spuse Constance. Serios, Charles, n-are importanţă.

— N-are importanţă? Connie, lucrul ăsta e din aur.

— Dar nu-l vrea nimeni.

— Una dintre zale e distrusă, spuse Charles, bocind lanţul. Puteam să-l port eu; ce metodă a naibii de a trata un obiect de valoare! Puteam să-l vindem, îi spuse el lui Constance.

— Dar de ce?

— Eu chiar credeam că a fost îngropat cu el, spuse unchiul Julian. N-a fost niciodată genul de om care să renunţe cu uşurinţă la lucruri. Bănuiesc că n-a ştiut niciodată că l-au păstrat.

— Valorează bani, spuse Charles, explicându-i cu grijă lui Constance. Este un lanţ de la un ceas din aur, probabil unul care valorează o grămadă de bani. Oamenii raţionali nu se apucă să ţintuiască asemenea lucruri valoroase de copaci.

— Se răceşte prânzul dacă mai stai mult acolo să-ţi faci griji.

— Am să-l iau sus şi am să-l pun la loc în cutia lui, spuse Charles. Nimeni în afară de mine nu observă că ştia unde fusese ţinut. Mai târziu, spuse el, uitându-se la mine, o să aflăm cum a ajuns pe copac.

— Merricat l-a pus acolo, spuse Constance. Te rog, hai la masă.

— De unde ştii? De Mary?

— Face asta mereu. Constance îmi zâmbi. Prostuţă de Merricat!

— Chiar aşa? întrebă Charles.

Veni încet la masă, cu ochii la mine.

— Era un bărbat foarte ataşat de propria persoană, spuse unchiul Julian. Îi plăcea să se împodobească şi nu era extrem de curat.

În bucătărie era linişte. Constance era în camera unchiului Julian, băgându-l în pat pentru somnul de după-amiază.

— Unde s-ar duce sărmana verişoară Mary dacă ar da-o afară sora ei, îl întrebă Charles pe Jonas, care asculta în tăcere. Ce-ar face sărmana verişoară Mary dacă n-ar iubi-o Constance şi Charles?

Nu-mi dau seama de ce mi s-a părut că aş putea pur şi simplu să-i spun lui Charles să plece. Poate că m-am gândit că trebuia rugat politicos o singură dată; poate că ideea de a pleca nu-i venise încă în minte şi era necesar să o formulez. M-am hotărât că următorul lucru pe care îl aveam de făcut era să-i cer lui Charles să plece, înainte de a fi fost peste tot în casă, fără a mai putea fi eradicat. Deja casa avea mirosul lui, al pipei lui şi al loţiunii lui de bărbierit, iar zgomotul lui răsuna toată ziua în camere; pipa lui era uneori pe masa din bucătărie, iar mănuşile, sau punga de tutun, sau eternele lui cutii de chibrituri erau împrăştiate prin camerele noastre. Mergea în sat în fiecare după-amiază şi aducea acasă ziare, pe care le lăsa întinse peste tot, chiar şi în bucătărie, unde le putea vedea Constance. O scânteie din pipa lui lăsase o mică arsură pe brocartul trandafiriu de pe un scaun din salon; Constance nu observase încă şi m-am gândit să nu-i spun pentru că speram să-l respingă

casa însăşi, rănită.

— Constance, am întrebat-o într-o dimineaţă senină; Charles era în casa noastră de trei zile atunci, m-am gândit. Constance, n-a spus încă nimic de plecare?

Se enerva din ce în ce mai tare pe mine când voiam să plece Charles; înainte, Constance mă asculta mereu şi zâmbea şi nu se înfuria decât atunci când Jonas şi cu mine eram obraznici, dar acum se încrunta adesea la mine, de parcă aş fi fost cumva diferită pentru ea.

— Ţi-am mai zis, îmi spuse ea, ţi-am tot zis că nu vreau să mai aud prostii despre Charles. Este vărul nostru şi a fost invitat să ne viziteze şi probabil va pleca atunci când va fi pregătit.

— Îl face pe unchiul Julian să se simtă mai rău.

— Nu încearcă decât să-l facă pe unchiul Julian să nu se mai gândească tot timpul la lucruri triste. Şi sunt de acord cu el. Unchiul Julian ar trebui să fie voios.

— De ce să fie voios dacă e pe moarte?

— Nu mi-am făcut datoria, spuse Constance.

— Nu ştiu ce înseamnă asta.

— M-am ascuns aici, spuse Constance încet, ca şi cum n-ar fi fost deloc sigură de ordinea corectă a cuvintelor. Stătea în picioare lângă aragaz, cu lumina soarelui în păr şi în ochi şi nu zâmbea, şi adăugă încet: L-am lăsat pe unchiul Julian să-şi petreacă tot timpul trăind în trecut şi, în special, retrăind ziua aceea îngrozitoare. Te-am lăsat pe tine să alergi ca zănatica; ia spune, de când nu te-ai mai pieptănat?

Nu-mi puteam permite să fiu furioasă, şi, în special, să fiu furioasă pe Constance, dar îmi doream să-l văd pe Charles mort. Constance avea mai multă nevoie de pază ca oricând şi dacă mă înfuriam şi mă uitam în lături, puteam foarte uşor să o pierd. Am spus cu multă băgare de seamă:

— Pe lună…

— Pe lună, spuse Constance şi râse fără plăcere. E vina mea, continuă ea. Nu mi-am dat seama cât de mult am greşit, lăsând lucrurile să meargă aşa la nesfârşit pentru că voiam eu să mă ascund. N-a fost corect faţă de tine sau faţă de unchiul Julian.

— Şi Charles repară şi treapta ruptă?

— Unchiul Julian ar trebui să fie într-un spital, cu surori medicale care să-l îngrijească. Iar tu… Făcu deodată ochii mari, ca şi cum o vedea din nou pe Merricat ai ei de demult, şi apoi întinse braţele spre mine. Of, Merricat,

spuse ea, râzând un pic. Auzi la mine cum te cert, ce prostuţă sunt!

M-am dus la ea şi am îmbrăţişat-o.

— Te iubesc, Constance.

— Eşti un copil bun, Merricat, spuse ea.

În acest moment am lăsat-o singură şi am ieşit afară să vorbesc cu Charles. Ştiam că avea să-mi displacă să vorbesc cu el, dar era deja aproape prea târziu să-l rog politicos să plece şi m-am gândit că ar trebui să-l rog odată. Până şi grădina părea un peisaj straniu cu silueta lui Charles în ea; îl vedeam stând în picioare sub meri, iar pomii erau încovoiaţi şi micşoraţi pe lângă el. Am ieşit pe uşa de la bucătărie şi am mers încet spre el. Încercam să mă gândesc la el cu milă, de vreme ce nu aveam cum să-i vorbesc amabil altfel, dar orice aş fi crezut despre faţa asta mare şi albă zâmbindu-mi peste masă sau urmărindu-mă oriunde mă mişcăm, îmi doream să îl bat până pleca, îmi doream să-l calc în picioare până îl omoram şi să-l văd zăcând mort în iarbă. Aşa că m-am făcut în mintea mea miloasă faţă de Charles şi m-am dus încet spre el.

— Vere Charles? am spus, iar el s-a întors să se uite la mine. Mi l-am imaginat mort. Vere Charles?

— Ce-i?

— Am hotărât să te rog frumos să pleci.

— Bine, mi-a răspuns el. M-ai rugat.

— Vrei, te rog frumos, să pleci?

— Nu, a spus el.

Nu mă puteam gândi ce altceva să zic. Am văzut că purta lanţul de la ceasul din aur al tatălui nostru, chiar cu zaua îndoită, şi am ştiut fără să văd că ceasul tatei era în buzunarul lui. M-am gândit că mâine avea să poarte inelul cu sigiliu al tatălui nostru şi m-am întrebat dacă avea să o facă pe Constance să poarte perlele mamei.

— Să stai deoparte de Jonas, i-am spus.

— De fapt, mi-a răspuns el, mă întreb cine va mai fi aici cam într-o lună de acum încolo? Tu sau eu?

Am alergat înapoi în casă şi m-am dus drept în camera tatei, unde am lovit cu un pantof oglinda de deasupra comodei până când s-a crăpat dintr-o parte în alta. Apoi m-am dus în camera mea şi mi-am lăsat capul pe pervazul ferestrei şi am adormit.

Îmi aminteam în zilele acestea să fiu mai drăguţă cu unchiul Julian. Îmi

părea rău pentru că îşi petrecea din ce în ce mai mult timp în camera lui, primind atât micul-dejun, cât şi prânzul pe o tavă şi luând doar cina în sufragerie, sub ochii dispreţuitori ai lui Charles.

— Nu poţi să-l hrăneşti tu sau ceva? o întrebă Charles pe Constance. A dat toată mâncarea pe el.

— N-am vrut, spuse unchiul Julian, uitându-se la Constance.

— Ar trebui să porţi o baveţică pentru bebeluşi, îi spuse Charles râzând.

În timp ce Charles stătea în bucătărie în fiecare dimineaţă, mâncând cantităţi imense de şuncă, şi cartofi, şi ouă ochiuri şi biscuiţi calzi, şi gogoşi şi pâine prăjită, unchiul Julian moţăia în camera lui, cu laptele cald în mână şi, uneori, când o striga pe Constance, Charles îi zicea: „Spune-i că ai treabă, nu trebuie să alergi de fiecare dată când face în pat; doar îi place să fie servit".

Eu luam micul-dejun de fiecare dată mai devreme decât Charles în dimineţile acelea însorite, iar dacă el cobora înainte ca eu să fi terminat, îmi luam farfuria afară şi stăteam pe iarbă, sub castan. Odată i-am adus unchiului Julian o frunză nouă din castan şi i-am aşezat-o pe pervaz. Am stat afară, la soare şi m-am uitat la el cum zăcea nemişcat în încăperea întunecoasă şi am încercat să mă gândesc la moduri în care aş putea fi mai bună. M-am gândit la el zăcând acolo singur, visând vechi vise de unchi Julian, şi m-am dus în bucătărie şi i-am spus lui Constance:

— Vrei să-i faci unchiului Julian o prăjitură moale pentru prânz?

— E ocupată acum, mi-a spus Charles cu gura plină. Sora ta munceşte ca o sclavă.

— Îi faci? am întrebat-o pe Constance.

— Îmi pare rău, mi-a spus ea. Am atâtea de făcut.

— Dar unchiul Julian o să moară.

— Constance e prea ocupată, mi-a spus Charles. Du-te şi te joacă.

L-am urmărit pe Charles într-o după-amiază când s-a dus în sat. M-am oprit lângă stânca neagră pentru că nu era una dintre zilele mele de mers în sat, şi l-am privit coborând pe strada principală. S-a oprit şi a stat o clipă de vorbă cu Stella, care stătea la soare în faţa magazinului, şi a cumpărat un ziar; când l-am văzut aşezându-se pe bănci cu ceilalţi bărbaţi, m-am întors şi am intrat în casă. Dacă mă duceam din nou în sat pentru cumpărături, Charles avea să fie unul dintre bărbaţii care mă priveau trecând. Constance lucra în grădină şi unchiul Julian dormea la soare în scaunul lui, iar când m-am aşezat

în tăcere pe băncuţa mea, Constance m-a întrebat, fără să se uite la mine:

— Unde ai fost, Merricat?

— Am hoinărit. Unde mi-e motanul?

— Cred, spuse Constance, că o să fim nevoiţi să-ţi interzicem hoinăreala asta. E timpul să te linişteşti un pic.

— „Noi" înseamnă tu şi Charles?

— Merricat! Constance se întoarse spre mine, cu picioarele sub ea şi cu braţele încrucişate. Nu mi-am dat seama decât de curând cât de greşit a fost din partea mea să vă las pe tine şi pe unchiul Julian să vă ascundeţi cu mine aici. Ar fi trebuit să înfruntăm lumea şi să încercăm să ducem o viaţă normală; unchiul Julian ar fi trebuit să fie internat într-un spital în toţi aceşti ani, cu o îngrijire bună şi asistente care să-l urmărească. Ar fi trebuit să trăim ca toţi ceilalţi oameni. Tu ar trebui… Se opri şi flutură neajutorată din mână. Tu ar trebui să ai iubiţi, spuse ea într-un târziu, apoi izbucni în râs, pentru că suna amuzant chiar şi pentru ea.

— Îl am pe Jonas, am spus eu şi am început să râdem amândouă, iar unchiul Julian s-a trezit brusc şi a scos un chicotit slab, de om bătrân. Eşti cea mai prostuţă persoană pe care am văzut-o vreodată, i-am zis lui Constance şi am plecat să-l caut pe Jonas.

În timp ce colindam, Charles s-a întors în casa noastră; a adus un ziar şi o sticlă de vin pentru cină şi eşarfa tatălui nostru, pe care o folosisem să leg porţile, pentru că Charles avea cheie.

— Puteam să port eu eşarfa asta, spuse el cu enervare, şi l-am auzit din grădina de legume, unde îl găsisem pe Jonas dormind într-o încâlceală de salată abia ieşită. E un obiect scump şi îmi plac culorile.

— A fost a tatei, spuse Constance.

— Că veni vorba, spuse Charles. Într-una din zilele astea, aş vrea să mă uit la restul hainelor lui. Tăcu o clipă, m-am gândit că probabil se aşeza pe băncuţa mea. Apoi continuă, foarte liniştit: De asemenea, spuse el, cât sunt aici, ar trebui să mă uit prin hârtiile tatălui tău. Ar putea fi ceva important.

— În hârtiile *mele,* nu! spuse unchiul Julian. Tânărul acesta nu se va atinge nici cu un deget de hârtiile *mele.*

— Nici n-am văzut biroul tatălui tău, spuse Charles.

— Nu-l folosim. Nu atingem nimic de acolo, niciodată.

— În afară de seif, desigur, spuse Charles.

— Constance!

— Da, unchiule Julian!

— Vreau să ţii tu hârtiile mele după aceea. Nimeni altcineva nu trebuie să se atingă de ele, mă auzi?

— Da, unchiule Julian.

Eu nu aveam voie să deschid seiful în care Constance ţinea banii tatălui nostru. Aveam voie să intru în birou, dar nu îmi plăcea şi nu mă atingeam nici măcar de clanţă. Speram că ea nu va deschide biroul pentru Charles; deja avea dormitorul tatălui nostru, până la urmă, şi ceasul de aur, şi lanţul tatălui nostru, şi inelul lui cu sigiliu. Mă gândeam că trebuie să fie foarte dificil chiar şi pentru Charles să fie un diavol şi o stafie; dacă uita vreodată sau îşi lăsa masca să cadă o clipă, avea să fie recunoscut pe dată şi alungat; trebuie să fie extrem de atent să folosească de fiecare dată aceeaşi voce şi să se prezinte cu aceeaşi faţă şi acelaşi tip de comportament, fără nicio scăpare; trebuie să fie permanent în gardă ca să nu se dea de gol. M-am întrebat dacă avea să se întoarcă la adevărata lui formă după moarte. Când s-a mai răcorit şi am ştiut că unchiul Julian avea să fie băgat în casă de către Constance, l-am lăsat pe Jonas să doarmă pe salată şi m-am dus în casă. Când am intrat în bucătărie, unchiul Julian cerceta cu furie hârtiile de pe masă, încercând să le adune într-un mic teanc, iar Constance curăţa cartofi. Îl auzeam pe Charles mişcându-se încoace şi încolo la etaj şi, pentru o clipă, bucătăria a fost caldă, şi strălucitoare, şi luminoasă.

— Jonas doarme în salată, am spus eu.

— Nu-mi place nimic mai mult decât părul de pisică în salata mea, îmi răspunse cu amabilitate Constance.

— E timpul să primesc o cutie, anunţă unchiul Julian. Se rezemă, uitându-se cu asprime la hârtiile lui. Trebuie puse toate într-o cutie, în clipa asta. Constance!

— Da, unchiule Julian, pot să-ţi găsesc o cutie.

— Dacă pun toate hârtiile într-o cutie şi cutia în camera mea, atunci tânărul acela îngrozitor nu se va putea atinge de ele. Chiar *este* un tânăr îngrozitor, Constance.

— Serios, unchiule Julian. Charles este foarte amabil.

— E necinstit. Şi tatăl lui era necinstit. Amândoi fraţii mei erau necinstiţi. Dacă încearcă să-mi ia hârtiile, trebuie să-l opreşti; nu pot permite să se umble la ele şi nu voi tolera imixtiunea. Trebuie să-i spui acest lucru, Constance. E un bastard.

— Unchiule Julian…

— În sens pur metaforic, te asigur. Amândoi fraţii mei s-au însurat cu

femei cu o voinţă foarte puternică. E doar un cuvânt – pe care-l folosesc bărbaţii, draga mea; îmi pare rău că te-am expus unui asemenea cuvânt – pentru a caracteriza un tip indezirabil.

Constance se întoarse fără să-i răspundă şi deschise uşa care ducea la scările spre pivniţă şi la şirurile întregi de mâncare conservată din partea cea mai de jos a casei noastre. Coborî scările în tăcere şi îl puturăm auzi pe Charles mişcându-se sus şi pe Constance mişcându-se jos.

— Wilhelm de Orania a fost un bastard, îşi spuse unchiul Julian; luă o bucăţică de hârtie şi notă ceva. Constance se întoarse din pivniţă cu o cutie pe care i-o aduse unchiului Julian.

— Uite o cutie curată, spuse ea.

— Pentru ce? întrebă unchiul Julian.

— Să-ţi pui hârtiile în ea.

— Tânărul ăla nu trebuie să se atingă de hârtiile mele, Constance. N-am să-i permit tânărului ăluia să-mi umble prin hârtii.

— E numai vina mea, spuse Constance, întorcându-se spre mine. Ar trebui să fie în spital.

— Am să-mi pun hârtiile în cutia aceea, Constance, draga mea, dacă ai să fii atât de amabilă să mi-o dai.

— Are o viaţă bună, i-am spus eu lui Constance.

— Trebuia să fac altfel lucrurile.

— Cu siguranţă n-ar fi amabil să-l internezi pe unchiul Julian într-un spital.

— Dar trebuie, dacă va fi să… şi Constance se opri brusc şi se întoarse spre chiuvetă şi cartofi. Să pun nuci în sosul de mere? întrebă ea.

Am rămas tăcută, ascultând ceea ce aproape că spusese. Expira timpul, se strângea în jurul casei noastre, zdrobindu-mă. M-am gândit că ar fi momentul să sparg oglinda cea mare de pe hol, dar chiar atunci picioarele lui Charles coborau greoaie scările, traversau holul şi intrau în bucătărie.

— Ei, ei, e toată lumea prezentă, spuse el. Ce avem la cină?

În seara aceea, Constance ne-a cântat în salon, curbura înaltă a harpei ei făcând umbre pe portretul mamei noastre şi notele line plutind în aer ca nişte petale. A cântat „Over the Sea to Skye” şi „Flow Gently, Sweet Afton” şi „I Saw a Lady” şi alte cântece pe care cânta mama, dar nu-mi amintesc ca degetele mamei să fi atins corzile atât de fin, cu aşa o forţă a melodiei. Unchiul Julian s-a ţinut treaz, ascultând şi visând, şi nici măcar Charles nu a

îndrăznit să-şi întindă picioarele pe mobila din salon, cu toate că fumul din pipa lui a urcat spre tavanul ca un tort de nuntă şi s-a fâţâit nerăbdător cât timp a cântat Constance.

— O atingere delicată, spuse unchiul Julian deodată. Toate femeile Blackwood aveau o mână talentată.

Charles se opri lângă şemineu să-şi scuture pipa de grilaj.

— Drăguţe, spuse el, luând una dintre figurinele de Dresda. Constance se opri din cântat şi el se întoarse să se uite la ea. Sunt valoroase?

— Nu în mod special, spuse Constance. Îi plăceau mamei.

Unchiul Julian spuse:

— Preferata mea în mod special a fost întotdeauna „Bluebells of Scotland"; Constance, draga mea, ai vrea să…

— Nu acum, spuse Charles. Acum Constance şi cu mine vrem să stăm de vorbă, unchiule. Avem planuri de făcut.

7

Joia era ziua mea cea mai puternică. Era ziua potrivită să pun lucrurile la punct cu Charles. De dimineaţă, Constance se hotărâse să facă prăjiturele picante pentru cină; foarte rău, pentru că dacă am fi ştiut vreunul dintre noi, i-am fi putut spune să nu se deranjeze, că joia aceea avea să fie ultima zi. Nici măcar unchiul Julian nu a bănuit, totuşi; s-a simţit un pic mai în putere joi dimineaţă, şi, ceva mai târziu, Constance l-a adus în bucătărie, unde mirosea puternic a prăjiturele picante, iar el a continuat să-şi aranjeze hârtiile în cutie. Charles luase un ciocan şi găsise cuie şi o scândură şi bătea fără milă în treapta ruptă; vedeam pe fereastra bucătăriei că nu se descurca deloc bine şi eram mulţumită; îmi doream să-şi dea cu ciocanul peste degete. Am rămas în bucătărie până când m-am convins că toţi aveau să stea o vreme unde erau, apoi am urcat scările şi m-am dus în camera tatălui nostru, păşind încetişor, ca să nu ştie Constance că eram acolo. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să opresc ceasul tatei, pe care îl pornise Charles. Ştiam că nu-l poartă cât repară treapta pentru că nu purta lanţul, şi am găsit ceasul, şi lanţul, şi inelul cu sigiliu al tatălui nostru pe comoda sa, alături de punga cu tutun a lui Charles şi patru cutii de chibrituri. Nu aveam voie să mă ating de chibrituri, dar, în orice caz, nu aş fi pus mâna pe chibriturile lui Charles. Am luat ceasul şi i-am ascultat ticăitul, pentru că Charles îl făcuse să meargă; nu puteam să-l întorc complet unde fusese înainte pentru că îl lăsase să meargă două sau trei zile, dar am răsucit butonul până când s-a auzit o mică pocnitură nemulţumită dinspre ceas şi ticăitul s-a oprit. Când m-am convins că nu avea să-l mai pornească niciodată, l-am pus cu grijă la loc, unde îl găsisem; un obiect, cel puţin, fusese smuls de sub vraja lui Charles şi m-am gândit că i-am străpuns, în sfârşit, învelişul gros de invulnerabilitate. Nu mi-am bătut capul cu lanţul, care era stricat, iar inelul nu-mi plăcea. Era aproape imposibil să-l elimin pe Charles din tot ceea ce atinsese, dar mi se părea că dacă modificam camera tatălui nostru şi, poate mai târziu, bucătăria, şi salonul, şi biroul şi, la sfârşit, grădina, Charles avea să fie pierdut, înstrăinat de ceea ce recunoştea, şi avea să trebuiască să accepte că aceasta nu era casa pe care venise să o viziteze şi ar fi plecat. Am modificat camera tatei foarte repede, aproape fără niciun zgomot.

În timpul nopţii ieşisem afară, în beznă, şi adusesem în casă un coş mare plin cu bucăţi de lemn, şi beţe rupte, şi frunze, şi cioburi, şi bucăţi de metal

de pe pajişte şi din pădure. Jonas a mers cu mine încoace şi încolo, amuzat de plimbarea noastră tăcută în timp ce toată lumea dormea. Când am modificat camera tatei, am luat cărţile de pe birou şi păturile de pe pat şi am aşezat cioburile, şi bucăţile de metal, şi beţele, şi frunzele în locurile rămase goale. Nu puteam duce în camera mea lucrurile care aparţinuseră tatei, aşa că le-am dus încetişor în pod, unde erau păstrate toate celelalte lucruri ale lor. Am vărsat un urcior cu apă pe patul tatălui nostru, ca să nu mai poată dormi acolo Charles. Oglinda de deasupra comodei era deja spartă; nu avea să-l mai reflecte pe Charles. Nu mai putea găsi cărţile sau hainele şi avea să fie pierdut într-o cameră cu frunze şi beţe rupte. Am smuls draperiile şi le-am aruncat pe podea; acum Charles avea să fie nevoit să se uite afară şi să vadă aleea şi drumul de dincolo de ea.

M-am uitat la cameră cu mare plăcere. Un diavol-stafie nu avea să se regăsească aici prea uşor. Mă întorsesem în camera mea şi stăteam întinsă pe pat şi mă jucam cu Jonas când l-am auzit pe Charles de jos, în grădină, ţipând la Constance.

— E prea mult, spuse el, pur şi simplu prea mult!

— Ce s-a mai întâmplat? întrebă Constance.

Ieşise în prag şi l-am auzit pe unchiul Julian de undeva de jos zicând:

— Spune-i prostului ăluia tânăr să nu mai zbiere.

M-am uitat repede afară; treapta ruptă fusese în mod evident prea mult pentru Charles pentru că placa şi ciocanul erau pe jos şi treapta era tot ruptă; Charles venea pe cărarea dinspre pârâu, cărând ceva; m-am întrebat ce mai găsise acum.

— Ai mai auzit una ca asta? întrebă el. Chiar dacă acum era aproape, continua să ţipe. Uită-te la asta, Constance, numai *uită-te!*

— Bănuiesc că sunt ai lui Merricat, spuse Constance.

— Nu sunt ai lui Merricat sau nimic de genul ăsta. Ăştia sunt *bani!*

— Îmi amintesc, spuse Constance. Dolari din argint. Îmi amintesc când i-a îngropat.

— Cred că sunt douăzeci sau treizeci de dolari aici; e revoltător!

— Îi place să îngroape lucruri.

Charles continua să ţipe, zgâlţâind cutia mea cu dolari de argint cu violenţă. M-am întrebat dacă o să o scape; mi-ar fi plăcut să-l văd pe Charles pe pământ, bâjbâind după dolarii mei de argint.

— Nu sunt banii ei, striga el, nu are niciun drept să-i ascundă!

Mă întrebam cum se întâmplase să găsească el cutia acolo unde o

îngropasem; poate că Charles şi banii se găseau unii pe alţii oricât de departe ar fi fost, sau poate că Charles se apucase să sape pământul nostru centimetru cu centimetru.

— E îngrozitor, striga el, îngrozitor, nu are niciun drept!

— Nu s-a întâmplat nimic rău, spuse Constance.

Vedeam că e uluită şi, de undeva din bucătărie, unchiul Julian bătea cu pumnii în masă şi o striga.

— De unde ştii că nu sunt mai mulţi? Charles întinse cutia acuzator. De unde ştii că nebuna asta de copilă nu a îngropat mii de dolari peste tot, unde nu-i vom mai găsi niciodată?

— Îi place să îngroape lucruri, repetă Constance. Vin acum, unchiule Julian.

Charles o urmă în casă, continuând să ţină cutia cu grijă. Bănuiesc că puteam să îngrop cutia la loc după plecarea lui, dar nu eram încântată. Am ajuns în capul scărilor şi l-am văzut pe Charles pornind pe hol spre birou; cu siguranţă avea de gând să pună dolarii mei de argint în seiful tatei. Am coborât în fugă scările, fără zgomot, şi am ieşit afară prin bucătărie.

— Prostuţă Merricat, îmi spuse Constance când am trecut pe lângă ea.

Aşeza prăjiturelele picante în şiruri lungi, să se răcească.

Mă gândeam la Charles. Puteam să-l transform într-o muscă şi să-l arunc într-o pânză de păianjen şi să-l privesc încâlcit şi neajutorat şi luptându-se să scape, închis în trupul unei muşte bâzâitoare muribunde; puteam să-i doresc moartea până când avea să moară. Puteam să-l leg strâns de un copac şi să-l ţin acolo până când se făcea una cu trunchiul şi îi creştea scoarţă peste gură. Puteam să-l bag în groapa în care cutia mea cu dolari din argint fusese atât de în siguranţă până să vină el; dacă era sub pământ, puteam să merg tropăind peste el.

Nici nu se deranjase să astupe groapa. Mi-l imaginam plimbându-se pe aici şi observând locul în care pământul era deranjat, oprindu-se să scormonească şi apoi săpând ca un apucat cu ambele mâini, înjurând, şi apoi lacom, şi şocat, şi fără suflu când îmi găsea cutia cu dolari din argint.

— Nu da vina pe mine, i-am spus gropii.

Aveam să fiu nevoită să găsesc altceva de îngropat aici şi mi-am dorit să poată fi Charles.

Groapa i-ar acoperi frumos capul. Am izbucnit în râs când am găsit o piatră rotundă de dimensiuni potrivite şi am zgâriat o faţă pe ea şi am pus-o în groapă.

— Adio, Charles! i-am spus. Data viitoare să nu te mai apuci să iei lucrurile oamenilor!

Am rămas cam o oră lângă pârâu; eram acolo când Charles s-a dus în sfârşit sus şi a intrat în camera care nu mai era a lui şi nu mai era a tatălui nostru. M-am gândit o clipă că Charles fusese în adăpostul meu, dar nu era nimic deranjat, aşa cum ar fi fost dacă Charles ar fi venit să scurme pe aici. Fusese destul de aproape să mă deranjeze, totuşi, aşa că am curăţat iarba şi frunzele pe care dormeam de obicei şi mi-am scuturat pătura şi am pus la loc frunze noi. Am spălat piatra netedă pe care luam uneori masa şi am aşezat o creangă mai bună de-a latul intrării. M-am întrebat dacă Charles avea să vină să mai caute şi alţi dolari din argint şi m-am întrebat dacă i-ar plăcea şi cele şase bile din marmură albastră. Într-un târziu mi s-a făcut foame şi m-am întors în casă, şi acolo, în bucătărie, era Charles, încă ţipând.

— Nu-mi vine *să cred,* spunea el, cu voce stridentă deja. Pur şi simplu nu-mi vine să cred!

M-am întrebat cât avea de gând Charles să mai ţipe. Făcea un zgomot crunt în casa noastră şi vocea lui devenea din ce în ce mai subţire şi mai înaltă; poate că dacă ţipa suficient de mult, avea să înceapă să schelălăie. M-am aşezat pe treapta de la bucătărie lângă Jonas şi m-am gândit că poate Constance ar râde în hohote dacă Charles ar schelălăi la ea. Totuşi, nu s-a întâmplat aşa, pentru că, de cum m-a văzut stând pe treaptă, a tăcut o clipă, apoi, când a început din nou să vorbească, îşi coborâse vocea şi vorbea lent.

— Deci te-ai întors, îmi spuse el. Nu făcu nicio mişcare spre mine, dar i-am simţit vocea ca şi cum se apropia. Nu m-am uitat la el; m-am uitat la Jonas, care se uita la el. Nu m-am hotărât încă exact ce-o să fac cu tine, îmi spuse. Dar orice voi face, ai să ţii minte!

— Nu o brusca, Charles, îi spuse Constance. Nu mi-a plăcut nici vocea ei, pentru că suna ciudat şi ştiam că e nesigură. E vina mea, oricum.

Era noul ei mod de gândire.

M-am gândit să o ajut pe Constance, poate chiar să o fac să râdă.

— *Amanita pantherina,* am spus, extrem de otrăvitoare. *Amanita rubescens,* comestibilă şi bună. *Cicuta maculata* este cucuta de apă, una dintre cele mai otrăvitoare plante sălbatice, dacă e înghiţită. *Apocynum cannabium* nu e o plantă otrăvitoare de primă mână, dar *Clintonia borealis…*

— Încetează, îmi spuse Charles încet.

— Constance, am spus eu, am venit la masă, Jonas şi cu mine.

— Mai întâi va trebui să-i dai explicaţii unchiului Charles, îmi spuse Constance, iar eu m-am îngrozit.

Charles stătea aşezat la masa din bucătărie, cu scaunul lăsat pe spate şi întors un pic spre mine. Constance stătea în picioare în spatele lui, rezemată de chiuvetă. Unchiul Julian stătea la masa lui, foind hârtiile. Erau şiruri întregi de prăjiturele aromate puse la răcit şi bucătăria încă mirosea a scorţişoară şi nucşoară. Mă întrebam dacă i-ar da Constance şi lui Jonas o prăjiturică odată cu mâncarea lui, dar evident că nu i-a dat pentru că aceasta a fost ultima zi.

— Acum ascultă-mă, îmi spuse Charles. Adusese jos cu el o mână de beţe şi pământ, probabil ca să-i dovedească lui Constance că fuseseră cu adevărat în camera lui, sau poate pentru că avea de gând să le cureţe bucată cu bucată; beţele şi pământul păreau nelalocul lor pe masa din bucătărie şi m-am gândit că poate unul dintre motivele tristeţii lui Constance era mizeria de pe masa ei cea curată. Ascultă-mă bine, repetă Charles.

— Nu pot să lucrez aici dacă tânărul ăsta are de gând să vorbească întruna, spuse unchiul Julian. Constance, spune-i că trebui să tacă puţin.

— Şi tu, spuse Charles cu vocea aceea moale. Am îndurat destule din partea amândurora. Unul dintre voi îmi murdăreşte camera şi îngroapă bani pe unde apucă, iar celălalt nici măcar nu-mi ţine minte numele.

— Charles, i-am spus eu lui Jonas. Eu eram cea care îngropa bani, cu siguranţă, aşadar nu eram cea care nu-i putea ţine minte numele; bietul unchi Julian nu putea îngropa nimic şi nu-şi putea aminti numele lui Charles. Mi-am amintit să fiu mai drăguţă cu unchiul Julian. Ai să-i dai şi unchiului Julian o prăjiturică la cină? am întrebat-o pe Constance. Şi lui Jonas una?

— Mary Katherine, spuse Charles. Am să-ţi dau o singură şansă să-mi explici. De ce ai făcut mizeria aia în camera mea?

Nu aveam niciun motiv să-i răspund. Nu era Constance, şi orice îi spuneam putea eventual să îl ajute să-şi recupereze puţina strânsoare pe care o avea asupra casei noastre. Am rămas pe treaptă, jucându-mă cu urechile lui Jonas, care tresăreau când le gâdilam.

— Răspunde-mi, spuse Charles.

— De câte ori să-ţi spun, John, când nu ştiu absolut nimic despre asta? Unchiul Julian izbi hârtiile cu mâna, împrăştiindu-le. E o ceartă între femei şi nu mă priveşte. Nu mă amestec în păruielile meschine ale soţiei mele şi te sfătuiesc cu tărie să faci la fel. Nu este potrivit ca nişte bărbaţi cu demnitate să ameninţe şi să facă reproşuri pentru că s-au certat femeile. Îţi pierzi

statutul, John, îţi pierzi statutul.

— Taci! spuse Charles. Ţipa din nou şi eram mulţumită. Constance, spuse el, coborând un pic vocea, e îngrozitor. Cu cât scapi mai repede, cu atât mai bine.

— …nu-mi va spune să tac propriul meu frate. O să plecăm din casa ta, John, dacă îţi doreşti asta cu adevărat. Totuşi, îţi cer să reflectezi. Soţia mea şi cu mine…

— E numai vina mea, spuse Constance.

Mi s-a părut că era gata să plângă. Era de neimaginat să plângă Constance după toţi aceşti ani, dar eu eram legată strâns, eram îngrozită şi nu puteam să mă mişc ca să mă duc la ea.

— Eşti malefic, i-am spus lui Charles. Eşti un diavol şi o stafie.

— Ce mama dracului? spuse Charles.

— Nu-i da atenţie, îi spuse Constance. Nu asculta aiurelile lui Merricat.

— Eşti un om foarte egoist, John, poate chiar un nemernic, şi exagerat de ataşat de bunurile lumeşti. Mă întreb uneori, John, dacă eşti măcar cât de cât un adevărat domn.

— E o casă de nebuni, spuse Charles plin de siguranţă. Constance, asta e o casă de nebuni.

— Am să-ţi fac curat în cameră imediat. Charles, te rog să nu fii furios.

Constance se uita la mine disperată, dar eu eram legată strâns şi nu o puteam vedea.

— Unchiule Julian!

Charles se ridică şi se duse lângă masa unchiului Julian.

— Să nu pui mâna pe hârtiile mele, spuse unchiul Julian, încercând să le acopere cu mâinile. Pleacă de lângă hârtiile mele, bastardule!

— Poftim? întrebă Charles.

— Îţi cer scuze, îi spuse unchiul Julian lui Constance. Nu e un limbaj potrivit pentru urechile tale, draga mea. Dar spune-i tânărului bastard să nu se apropie de hârtiile mele.

— Ascultă, îi spuse Charles unchiului Julian, îţi spun că m-am săturat de toate astea. Nu am de gând să mă ating de hârtiile tale tâmpite şi nu sunt fratele tău, John.

— Sigur că nu eşti fratele meu, John; nu eşti suficient de înalt, mai ai nevoie de un centimetru. Eşti un tânăr bastard şi îmi doresc să te întorci la tatăl tău, care, spre ruşinea mea, este fratele meu, Arthur, şi să-i spui că am zis asta. În prezenţa mamei tale, dacă pofteşti; ea e o femeie hotărâtă, dar îi

lipsesc sentimentele familiale. A dorit să rupă legăturile familiale. În consecinţă, nu am nicio obiecţie ca tu să repeţi cuvintele mele alese în prezenţa ei.

— Toate acestea au rămas în urmă, unchiule Julian. Constance şi cu mine…

— Cred că ţi-ai uitat locul, tinere, de ai un asemenea ton cu mine. Sunt încântat că ai remuşcări, dar mi-ai răpit deja mult prea mult timp. Te rog să fii extrem de tăcut acum.

— Nu până nu termin cu nepoata ta, Mary Katherine.

— Nepoata mea Mary Katherine e moartă de mult, tinere. Nu a supravieţuit pierderii familiei ei. Credeam că ştii.

— Ce?

Charles se întoarse furios spre Constance.

— Nepoata mea Mary Katherine a murit într-un orfelinat din cauza neglijenţei, în timpul procesului de crimă al surorii ei. Dar este foarte puţin importantă pentru cartea mea, aşa că am terminat cu ea.

— Stă chiar acolo.

Charles flutură din mână, roşu la faţă.

— Tinere! Unchiul Julian îşi lăsă jos stiloul şi se întoarse pe jumătate ca să se uite la Charles. Cred că ţi-am explicat importanţa muncii mele. Alegi să mă întrerupi în mod constant. M-am săturat. Trebuie fie să taci, fie să părăseşti această cameră.

Râdeam de Charles şi până şi Constance zâmbea. Charles stătea şi se holba la unchiul Julian, iar unchiul Julian, umblând prin hârtii, mormăia: „Al naibii căţeluş obraznic”. Apoi:

— Constance!

— Da, unchiule Julian!

— De ce sunt hârtiile mele în cutia asta? Va trebui să le scot pe toate şi să le rearanjez. A umblat tânărul ăsta cu hârtiile mele? A umblat?

— Nu, unchiule Julian.

— Mi se pare că ia cam multe iniţiative. Când pleacă?

— Nu plec, spuse Charles. Am de gând să rămân aici.

— Imposibil, spuse unchiul Julian. Nu avem loc. Constance!

— Da, unchiule Julian!

— Aş dori un cotlet la prânz. Un cotleţel, bine făcut pe grătar. Poate şi o ciupercă.

— Da, spuse Constance cu uşurare. Ar trebui să mă apuc de masa de

prânz.

Părând bucuroasă să facă, în sfârşit, acest lucru, se duse la masă să cureţe pământul şi frunzele pe care le lăsase acolo Charles. Le mătură într-o pungă de hârtie, pe care o aruncă la coşul de gunoi, apoi se întoarse cu o cârpă şi şterse masa. Charles se uita la ea, şi la mine, şi la unchiul Julian. Era în mod evident consternat, incapabil să cuprindă cu mintea ceea ce auzea şi vedea; era o privelişte plăcută, să vezi primele zbuciumări ale diavolului prins şi eram foarte mândră de unchiul Julian. Constance îi zâmbi lui Charles, bucuroasă că nu mai ţipa nimeni; nu avea să mai plângă acum şi poate că şi ea începea să-şi dea seama vag de chinurile demonului, pentru că îi spuse:

— Arăţi obosit, Charles. Du-te şi odihneşte-te până la prânz.

— Unde să mă duc să mă odihnesc? o întrebă el, încă furios. N-am de gând s-o tai de aici până nu faci ceva în privinţa fetei ăleia.

— Merricat? De ce trebuie făcut ceva? Am spus că am să-ţi fac curăţenie în cameră.

— N-ai de gând nici măcar să o pedepseşti?

— Să mă pedepsească? Eram deja în picioare, tremurând în pragul uşii. Să mă pedepsească? Vrei să spui, să mă trimită la culcare nemâncată?

Şi am fugit. Am fugit până în câmpul cu iarbă, chiar în mijloc, unde eram în siguranţă, şi am stat acolo, cu iarba trecându-mi de cap şi ascunzându-mă. Jonas m-a găsit şi am stat împreună acolo unde nu ne putea vedea nimeni niciodată.

După foarte mult timp, m-am ridicat pentru că ştiam unde mă duc. Mă duceam la casa de vară. Nu mă apropiasem de ea de şase ani, dar Charles întunecase lumea şi nu ar fi mers decât casa de vară. Jonas nu avea să mă urmeze; lui nu-i plăcea casa de vară şi, când mă văzu apucând pe cărarea plină de buruieni care ducea la ea, o luă în altă direcţie, ca şi cum ar fi avut ceva important de făcut şi avea să se întâlnească mai târziu cu mine pe undeva. Nimănui nu prea îi plăcea casa de vară, mi-am amintit. Tatăl nostru o proiectase şi avusese de gând să aducă pârâul mai aproape de ea şi să construiască şi o cascadă micuţă, dar intrase ceva în lemn, şi în piatră, şi în vopsea atunci când fusese construită şi o făcuse rea. Mama văzuse odată un şobolan în prag, uitându-se înăuntru, şi nimic nu o mai putuse convinge vreodată să meargă acolo, iar unde nu mergea mama, nu mergea nimeni altcineva.

Nu îngropasem niciodată nimic aici. Pământul era negru şi umed şi nimic

îngropat nu s-ar fi simţit prea confortabil. Copacii erau prea aproape de laturile casei de vară şi respirau prea puternic pe acoperişul ei, iar bietele flori plantate aici odinioară fie muriseră, fie se transformaseră în nişte buruieni imense, lipsite de bun-gust. Când m-am oprit lângă casa de vară şi m-am uitat la ea, mi s-a părut cel mai urât loc pe care îl văzusem vreodată; mi-am adus aminte că mama ceruse pe un ton destul de serios să i se dea foc.

Înăuntru totul era jilav şi întunecos. Nu-mi făcea plăcere să mă aşez pe podeaua din piatră, dar nu aveam unde altundeva; pe vremuri, mi-am amintit, fuseseră scaune aici, şi poate chiar şi o măsuţă joasă, dar acum dispăruseră, mutate sau putrezite. M-am aşezat pe jos şi i-am aranjat pe toţi în mod corect în minte, într-un cerc în jurul mesei din sufragerie. Tata stătea în capul mesei. Mama stătea de partea cealaltă. Unchiul Julian stătea de o parte a mamei, iar fratele nostru, Thomas, de cealaltă parte; lângă tata stăteau mătuşa Dorothy şi Constance. Eu stăteam între Constance şi unchiul Julian, pe locul meu de drept la masă. Încet, am început să îi ascult vorbind.

— …să-i cumpărăm o carte lui Mary Katherine. Lucy, n-ar trebui ca Mary Katherine să aibă o carte nouă?

— Mary Katherine ar trebui să aibă tot ce-şi doreşte, dragul meu. Fiica noastră cea mai iubită trebuie să aibă tot ce vrea. Constance, sora ta nu are unt. Dă-i-l imediat, te rog.

— Mary Katherine, te iubim.

— Nu trebuie să fii pedepsită niciodată. Lucy, trebuie să ai grijă ca fiica noastră cea mai iubită, Mary Katherine, să nu fie pedepsită niciodată.

— Mary Katherine nu şi-ar permite nicicând să facă vreo greşeală; nu avem nevoie să o pedepsim vreodată.

— Am auzit, Lucy, de copii neascultători trimişi la culcare nemâncaţi, drept pedeapsă. Nu trebuie să permitem una ca asta cu Mary Katherine a noastră.

— Sunt de acord, dragul meu. Mary Katherine nu trebuie pedepsită niciodată. Nu trebuie niciodată trimisă la culcare nemâncată. Mary Katherine nu-şi va îngădui niciodată să facă un lucru pentru care să trebuiască pedepsită.

— Iubita, scumpa noastră Mary Katherine trebuie păzită şi adorată. Thomas, dă-i mâncarea ta surorii tale; vrea să mai mănânce.

— Dorothy, Julian. Ridicaţi-vă când se ridică fiica noastră preaiubită. Plecaţi-vă capetele cu toţii în faţa adoratei noastre Mary Katherine.

8

A trebuit să mă întorc la cină; era vital să stau la masă cu Constance, şi cu unchiul Julian, şi cu Charles. Era inimaginabil ca ei să stea acolo, mâncându-şi cina, şi vorbind, şi dându-şi unul altuia mâncarea şi să-mi vadă locul gol. Când Jonas şi cu mine am pornit pe cărare şi prin grădină, în întunericul care se lăsa, m-am uitat la casă cu toată bogăţia de iubire pe care o aveam în mine; era o casă bună şi curând avea să fie din nou curăţată şi frumoasă. M-am oprit o clipă să mă uit, iar Jonas s-a frecat de piciorul meu şi mi-a vorbit încet, plin de curiozitate.

— Mă uit la casa noastră, i-am spus, iar el a rămas alături tăcut, privind împreună cu mine.

Acoperişul ţintea hotărât spre cer, iar zidurile se împreunau compacte şi ferestrele străluceau întunecat; era o casă bună şi aproape curată. Se vedea lumină la fereastra bucătăriei şi la aceea a sufrageriei; era vremea cinei şi trebuia să fiu acolo. Voiam să fiu în casă, cu uşa închisă în urma mea.

Când am deschis uşa de la bucătărie să intru, am simţit de îndată că mai era încă furie în casă şi m-am întrebat cum putea cineva să aibă o singură emoţie atât de mult timp. Îi auzeam vocea din bucătărie, vorbind încontinuu.

— …trebuie făcut ceva în privinţa ei, spunea el, lucrurile pur şi simplu nu mai pot continua aşa.

Biata Constance, m-am gândit eu, să trebuiască să asculte şi iar să asculte şi să vadă cum se răceşte mâncarea. Jonas o luă la goană înaintea mea, intrând în sufragerie, iar Constance spuse:

— Uite-o.

Am stat în pragul uşii şi m-am uitat cu atenţie preţ de o clipă. Constance era îmbrăcată în roz şi avea părul frumos pieptănat pe spate; îmi zâmbi când m-am uitat la ea şi am ştiut că era sătulă de ascultat. Scaunul cu rotile al unchiului Julian era lipit de masă şi mi-a părut rău să văd că avea sub bărbie un şerveţel pus de Constance; era foarte rău că unchiului Julian nu i se dădea voie să mănânce liber. Mânca chiftele şi mazăre pe care o pusese Constance la conservare într-o zi înmiresmată de vară; Constance îi tăiase chiftelele în bucăţele mici şi unchiul Julian zdrobea cu lingura şi chiftelele, şi mazărea, şi le amesteca înainte de a încerca să le bage în gură. Nu asculta, dar vocea vorbea încontinuu.

— Aşadar, te-ai hotărât să vii înapoi, nu-i aşa? Era şi timpul, tânără

domnişoară; sora ta şi cu mine încercăm să ne hotărâm cum să-ţi dăm o lecţie.

— Spală-te pe faţă, Merricat, îmi spuse Constance cu blândeţe. Şi piaptănă-te; nu vrem să fii murdară la masă, iar vărul Charles este deja supărat pe tine.

Charles întinse furculiţa spre mine.

— Aş putea foarte bine să-ţi spun, Mary, că s-a terminat cu scamatoriile tale. Sora ta şi cu mine am hotărât că ne-au ajuns ascunzişul şi distrugerile şi toanele.

Nu-mi plăcea să am o furculiţă îndreptată spre mine şi nu-mi plăcea nici sunetul vocii care nu se mai oprea. Îmi doream să pună mâncare în furculiţă şi să o bage în gură şi să se sufoce.

— Hai odată, Merricat, spuse Constance, ţi se răceşte mâncarea.

Ştia că nu aveam să mănânc la masa aceea şi avea să-mi aducă mai târziu cina la bucătărie, dar m-am gândit că nu voia să-i amintească acest lucru lui Charles şi să-i mai dea, astfel, încă un motiv de vorbă. I-am zâmbit şi am ieşit pe hol, cu vocea lui încă vorbind în urma mea. Nu răsunaseră atâtea cuvinte în casa noastră de multă vreme şi avea să dureze o vreme să le curăţăm. Am urcat cu zgomot scările, ca să ştie sigur că mă duceam sus, dar, când am ajuns în capul scărilor, am mers la fel de uşor cum mergea şi Jonas după mine.

Constance făcuse curăţenie în camera în care locuia el. Părea foarte goală, pentru că tot ceea ce făcuse fusese să scoată lucrurile afară; nu avea ce să pună în loc pentru că dusesem totul în pod. Ştiam că sertarele comodei sunt goale, şi şifonierul, şi rafturile de cărţi. Nu mai era nicio oglindă şi un ceas stricat cu un lanţ rupt zăceau singure pe tăblia comodei. Constance înlăturase aşternuturile ude şi bănuiesc că uscase şi întorsese pe dos salteaua, pentru că patul era făcut din nou. Draperiile cele lungi lipseau, poate că erau la spălat. El stătuse întins în pat, pentru că era deranjat, iar pipa lui, încă fumegând, era pe măsuţa de lângă pat; m-am gândit că stătea aici întins când l-a chemat Constance la cină şi m-am întrebat dacă s-o fi uitat prin camera modificată, încercând să găsească un lucru familiar, sperând că poate unghiul de la uşa şifonierului sau lumina din tavan aveau să-i aducă înapoi totul. Mi-a părut rău de Constance că a trebuit să întoarcă salteaua de una singură; de obicei o ajutam eu, dar poate că venise şi se oferise el să facă asta în locul ei. Îi adusese chiar şi o farfurioară curată pentru pipă; în casa noastră nu existau scrumiere şi, când el tot încerca să

găsească locuri în care să-şi lase jos pipa, Constance îi adusese un set de farfurioare ciobite de pe raftul din cămară şi i le dăduse să-şi ţină pipa pe ele. Farfurioarele erau roz, cu frunze aurii pe margine; erau dintr-un set mai vechi decât mi-aş fi putut eu aminti.

— Cine le-a folosit? am întrebat-o pe Constance când le-a adus în bucătărie. Unde le sunt ceştile?

— Nu le-am văzut niciodată folosite, sunt de pe vremea când nu aveam treabă în bucătărie. Le-a adus vreo stră-străbunică drept zestre şi au fost folosite şi s-au spart şi au fost înlocuite şi au ajuns, în sfârşit, la păstrare pe raftul de sus din cămară; sunt doar aceste farfurioare şi trei farfurii mari.

— Locul lor e în cămară, am spus eu. Nu înşirate prin casă.

Constance i le dăduse lui Charles şi acum erau împrăştiate, în loc să-şi petreacă puţinul timp rămas ascunse cu decenţă pe un raft. Era una în salon şi una în sufragerie şi una, îmi imaginam, în birou. Nu erau fragile, pentru că aceasta care era acum în dormitor nu se crăpase chiar dacă pipa de pe ea era încă aprinsă. Ştiusem toată ziua că aveam să găsesc ceva aici; am măturat farfurioara şi pipa de pe masă în coşul de gunoi, iar ele au căzut uşor peste ziarele pe care le adusese el în casă.

Mă miram de ochii mei; unul dintre ei – stângul – vedea totul auriu, şi galben, şi portocaliu, iar celălalt vedea nuanţele de albastru, şi gri, şi verde; poate că un ochi era pentru lumina zilei, iar celălalt, pentru noapte. Dacă toţi oamenii din lume văd culori diferite cu ochi diferiţi, s-ar putea să mai fie multe culori noi de inventat. Ajunsesem la scări să cobor, când mi-am amintit că trebuia să mă întorc ca să mă spăl şi să mă pieptăn.

— De ce ţi-a luat atât de mult? mă întrebă el când m-am aşezat la masă. Ce-ai făcut acolo, sus?

— Îmi faci un tort cu glazură roz? am întrebat-o pe Constance. Cu frunzuliţe aurii pe margine? Eu şi Jonas o să dăm o petrecere.

— Poate mâine, îmi răspunse Constance.

— O să avem o discuţie lungă după cină, spuse Charles.

— *Solarium dulcamara,* i-am răspuns eu.

— Poftim? întrebă el.

— Lăsnicior, îi spuse Constance. Charles, te rog, mai aşteaptă.

— M-am săturat, îi spuse el.

— Constance!

— Da, unchiule Julian!

— Mi-am golit farfuria. Unchiul Julian găsi o bucăţică de chiftea pe

şerveţel şi o băgă în gură. Ce mai primesc?

— Poate încă puţin, unchiule Julian? E o plăcere să văd că ai poftă de mâncare.

— Mă simt considerabil mai bine în seara asta. Nu m-am simţit atât de vioi de zile întregi.

Eram încântată că unchiul Julian se simţea bine şi ştiam că e fericit că a fost atât de nepoliticos cu Charles. În timp ce Constance îi mai tăia o bucăţică de carne, unchiul Julian se uită la Charles cu o licărire malefică în ochii lui bătrâni şi am ştiut că avea de gând să spună ceva răutăcios.

— Tinere, începu el în sfârşit, dar Charles întoarse capul să se uite spre hol.

— Miroase a fum, spuse Charles.

Constance se opri şi ridică privirea, întorcându-se spre uşa de la bucătărie.

— Aragazul? întrebă ea şi se ridică repede să se ducă la bucătărie.

— Tinere…

— Cu siguranţă e fum. Charles ieşi să se uite pe hol. Şi aici miroase, spuse el. Mă întrebam cu cine vorbea: Constance era în bucătărie, unchiul Julian se gândea la ce avea să spună, iar eu încetasem să mai ascult. E fum, spuse Charles.

— Nu e aragazul.

Constance se opri în uşa de la bucătărie şi se uită la Charles.

Charles se întoarse şi se uită la mine.

— Dacă ai făcut ceva… începu el.

Am râs, pentru că era clar că lui Charles îi era frică să se ducă sus şi să se ia după fum; apoi Constance spuse:

— Charles, pipa ta… iar el se întoarse şi o luă la fugă pe scări. I-am tot zis, spuse Constance.

— Ar putea să ia foc? am întrebat-o eu, apoi Charles ţipă de sus, ţipă, m-am gândit eu, exact ca o gaiţă în pădure. Ăsta-i Charles, i-am spus politicos lui Constance, iar ea s-a grăbit să iasă pe hol şi să se uite în sus.

— Ce este? întrebă ea. Charles, ce s-a întâmplat?

— Foc, spuse Charles, năvălind în jos pe scări. Fugi, fugi, a luat foc toată nenorocita asta de casă, ţipă el în faţa lui Constance, şi tu n-ai telefon!

— Hârtiile mele, spuse unchiul Julian. Am să-mi strâng hârtiile şi am să le duc într-un loc sigur. Se împinse în marginea mesei ca să facă scaunul să se mişte. Constance!

— Fugi, spuse Charles, deja la uşa de la intrare, trăgând de zăvor, fugi, prostule!

— N-am prea fugit în ultimii câţiva ani, tinere. Nu văd motivul isteriei ăsteia, am timp să-mi adun hârtiile.

Charles deschisese între timp uşa de la intrare şi se întoarse din prag să o strige pe Constance.

— Nu încerca să cari seiful, îi spuse el, pune banii într-o geantă, mă întorc cât pot de repede cu ajutor. Nu te panica.

O luă la fugă şi îl auzirăm strigând „Foc! Foc! Foc!" în timp ce alerga spre sat.

— Doamne sfinte, spuse Constance, aproape amuzată.

Apoi luă scaunul unchiului Julian ca să-l ajute să ajungă în camera lui, iar eu am ieşit pe hol şi m-am uitat în sus. Charles lăsase uşa de la camera tatei larg deschisă şi am putut vedea mişcările focului dinăuntru. Focul arde în sus, m-am gândit, o să le ardă lucrurile din pod. Charles lăsase deschisă şi uşa de la intrare, şi o dâră de fum coborî scările şi pluti afară. Nu vedeam niciun motiv să mă mişc repede sau să alerg ţipând prin casă pentru că focul nu părea nici el să se grăbească. M-am întrebat dacă aş putea urca pe scări să închid uşa de la camera tatei şi să ţin focul acolo, să-l las să-i aparţină complet lui Charles, dar când am pornit în sus pe scări, am văzut o limbă de foc ieşind şi atingând covorul din hol şi un obiect greoi s-a prăbuşit cu zgomot în camera tatălui nostru. Nu mai era nimic din Charles acolo acum, până şi pipa fusese cu siguranţă arsă de flăcări.

— Unchiul Julian îşi strânge hârtiile, spuse Constance, ieşind în hol să stea lângă mine.

Avea pe braţ şalul unchiului Julian.

— Va trebui să mergem afară, i-am spus eu. Ştiam că e îngrozită, aşa că am continuat: Putem sta pe verandă, în spatele viţei, în întuneric.

— Abia am făcut curăţenie ieri, spuse ea. Nu are niciun drept să ardă.

Începu să tremure, ca şi cum ar fi fost furioasă, iar eu am luat-o de mână şi am trecut-o prin uşa de la intrare, şi tocmai când ne întorceam să ne mai uităm o dată, în alee au apărut lumini, cu dezgustătoarele sunete de sirene şi am rămas în prag, în lumină. Constance îşi lipi faţa de mine ca să se ascundă, apoi apăru Jim Donell, primul care sări din maşina de pompieri şi alergă pe scări.

— Daţi-vă la o parte, ne spuse şi trecu pe lângă noi, intrând în casă.

Am dus-o pe Constance de-a lungul verandei, în colţul în care viţa-de-vie

crescuse mai deasă, iar ea s-a înghesuit şi s-a lipit de viţă. O ţineam strâns de mână şi urmăream amândouă picioarele mari ale bărbaţilor care păşeau peste pragul nostru, trăgând după ei furtunuri, aducând mizerie, şi confuzie, şi pericol în casa noastră. Au apărut şi mai multe lumini în alee şi pe trepte, iar faţada casei noastre era albă şi palidă şi nu se simţea confortabil să fie atât de vizibilă; nu mai fusese luminată niciodată. Era prea mult zgomot ca să pot auzi tot, dar undeva, în tot acest zgomot, era vocea lui Charles, strigând iar şi iar, repetând de o mie de ori: „Scoateţi seiful din birou!"

Fumul se strecura afară prin uşa de la intrare, pătrunzând printre bărbaţii mari care se împingeau să intre.

— Constance, am şoptit, Constance, nu te uita la ei.

— Mă văd? şopti ea. Se uită cineva?

— Se uită cu toţii la foc. Nu vorbi.

M-am uitat cu atenţie printre viţe. Era un şir lung de maşini şi maşina de pompieri a satului, toate parcate cât se poate de aproape de casă, şi era tot satul acolo, privind. Am văzut feţe râzând şi feţe înfricoşate, apoi a strigat cineva, foarte aproape de noi:

— Dar femeile şi bătrânul? I-a văzut cineva?

— Au fost avertizaţi suficient, strigă Charles de undeva, sunt în regulă.

Unchiul Julian îşi putea manevra scaunul destul de bine ca să iasă pe uşa din spate, m-am gândit eu, dar focul nu părea să se apropie de bucătărie sau de camera lui; vedeam furtunurile şi auzeam oamenii strigând şi erau cu toţii pe scări şi în dormitoarele din faţă, de la etaj. Nu puteam să intru pe uşa din faţă şi, chiar dacă aş fi putut să o părăsesc pe Constance, nu aveam cum să ocolesc până la uşa din spate fără să cobor treptele în lumină, cu toţi uitându-se la mine.

— Era speriat unchiul Julian? am şoptit spre Constance.

— Cred că era nervos, mi-a răspuns ea. O clipă mai târziu, spuse: O să avem de frecat o grămadă ca să curăţăm holul ăla, şi oftă.

Eram mulţumită că se gândea la casă şi uitase de oamenii de afară.

— Jonas? am întrebat-o. Unde e?

Am văzut-o zâmbind un pic în întunericul din viţa-de-vie.

— Şi el era nervos, spuse ea. A ieşit pe uşa din spate când l-am dus pe unchiul Julian să-şi ia hârtiile.

Eram bine cu toţii. Unchiul Julian putea să uite liniştit de incendiu dacă devenea interesat de hârtiile lui, iar Jonas aproape sigur privea din umbra copacilor. După ce aveau să stingă incendiul lui Charles, aveam să o duc

înapoi pe Constance în casă şi puteam să ne apucăm din nou de curăţenie. Constance era mai tăcută, deşi pe alee veneau tot mai multe maşini şi tropăitul nesfârşit de picioare trecea înainte şi înapoi peste pragul uşii noastre. În afară de Jim Donell, care purta o cască de pompier care îl proclama „şef", era imposibil să identifici orice persoană, la fel cum era imposibil să ataşezi un nume oricăreia dintre figurile din faţa casei noastre, care se uitau în sus şi râdeau la foc.

Am încercat să gândesc clar. Casa ardea, era un incendiu în casa noastră, dar Jim Donell şi ceilalţi bărbaţi anonimi, cu căşti şi mantale de ploaie, erau straniu de capabili să distrugă focul care trecea prin oasele casei noastre. Era incendiul lui Charles. Când m-am concentrat asupra focului, l-am putut auzi, un zgomot fierbinte, cântat, la etaj, dar peste tot în jurul lui, sufocându-l, erau vocile bărbaţilor dinăuntru şi vocile oamenilor care priveau de afară şi sunetul îndepărtat al maşinilor de pe alee. Lângă mine, Constance stătea tăcută, uitându-se uneori la bărbaţii care intrau în casă, dar mai adesea acoperindu-şi ochii cu mâinile; era surescitată, dar nu era în pericol. Din când în când, auzeam o voce ridicându-se deasupra celorlalte; Jim Donell striga vreo indicaţie sau zbiera cineva din mulţime. „De ce n-o lăsaţi să ardă?" se auzi tare o voce de femeie, în hohote de râs, şi „Scoateţi seiful din biroul de jos"; acesta era Charles, în siguranţă în mijlocul mulţimii din faţă.

— De ce nu lăsaţi focul să ardă? strigă femeia insistent, iar unul dintre bărbaţii întunecaţi care intrau şi ieşeau pe uşa noastră de la intrare se întoarse, îi făcu un semn din mână şi rânji.

— Suntem pompieri, strigă el spre ea, trebuie să-l stingem.

— Lăsaţi-l să ardă, strigă femeia.

Era fum peste tot, gros şi urât. Uneori, când mă uitam, feţele oamenilor erau întunecate de fumul care ieşea pe uşa din faţă în valuri înfricoşătoare. La un moment dat, se auzi o bufnitură dinăuntru şi vocile vorbind tare şi panicate, iar feţele de afară apărură bucuroase din fum, cu gurile căscate.

— Luaţi seiful, striga Charles nebuneşte, doi sau trei dintre voi să scoată seiful din birou, se duce toată casa.

— Lăsaţi-o să ardă! striga femeia.

Mi-era foame şi voiam să mănânc şi mă întrebam cât o să lase focul să ardă înainte de a-l stinge şi de a pleca, aşa încât eu şi Constance să ne putem întoarce înăuntru. Unu sau doi băieţi din sat se lipiseră de verandă, periculos de aproape de locul unde stăteam noi, dar se uitau doar înăuntru, nu la verandă, şi încercau să se ridice pe vârfuri să vadă dincolo de pompieri şi

de furtunuri. Eram obosită şi voiam să se termine totul. Atunci am realizat că lumina scădea, că feţele de pe peluză erau mai puţin clare şi că zgomotul căpăta un ton nou: vocile dinăuntru erau mai sigure, mai puţin ascuţite, aproape mulţumite, iar vocile de afară erau mai scăzute şi dezamăgite.

— Se stinge, spuse cineva.

— E sub control, adăugă o altă voce.

— A distrus enorm, oricum. Se auziră râsete. Cu siguranţă că a făcut praf locul ăsta vechi.

— Trebuia să ardă cu ani în urmă.

— Cu ele înăuntru.

Se referă la noi, m-am gândit. La mine şi la Constance.

— Ia ziceţi, le-a văzut careva?

— N-am avut asemenea noroc. Le-au dat afară pompierii.

— Păcat!

Lumina dispăruse aproape complet. Oamenii de afară stăteau acum în penumbră, cu feţele subţiate şi întunecate, luminate doar de farurile de la maşini; am văzut urma unui zâmbet şi altcineva ridică o mână să o fluture spre cineva, iar vocile continuau, cu regret.

— E aproape stins.

— Un incendiu destul de serios.

Jim Donell ieşi pe uşa din faţă. Îl cunoştea toată lumea datorită staturii sale şi a căştii pe care scria „şef”.

— Ia zi, Jim, strigă cineva, de ce nu-l laşi să ardă?

Ridică ambele mâini ca să-i facă pe toţi să tacă.

— Am stins focul, oameni buni, spuse el.

Cu mare atenţie, ridică mâinile şi îşi scoase casca pe care scria „şef” şi, în timp ce toată lumea se uita la el, coborî încet treptele, se duse la maşina de pompieri şi îşi aşeză casca pe scaunul din faţă. Apoi se aplecă şi căută gânditor ceva. În sfârşit, în timp ce toată lumea se uita la el, ridică o piatră. În linişte deplină, se întoarse încet, apoi îşi ridică braţul şi aruncă piatra într-una din ferestrele înalte de la salonul mamei noastre. Se ridică un zid de hohote de râs, care crescu în spatele lui, apoi, mai întâi băieţii de pe trepte, urmaţi de ceilalţi bărbaţi şi, la sfârşit, femeile şi copiii mai mici se mişcară ca un val spre casa noastră.

— Constance, am spus eu, Constance, dar ea îşi acoperise ochii cu mâinile.

Cealaltă fereastră de la salon se sparse, de data aceasta din interior, şi am

văzut că fusese făcută praf de lampa care stătea mereu lângă scaunul lui Constance din salon.

Peste toate, cel mai oribil, era râsul. Am văzut una dintre figurinele de Dresda aruncată şi spărgându-se de balustrada verandei, iar cealaltă a căzut fără să se spargă şi s-a rostogolit în iarbă. Am auzit harpa lui Constance zburând cu un plânset muzical şi un sunet despre care am ştiut că era al unui scaun lovit de perete.

— Ascultaţi, spuse Charles de undeva, mă ajută şi pe mine câţiva băieţi cu seiful ăsta?

Apoi, printre hohotele de râs, cineva începu: *Merricat, spuse Constance, un ceai tu nu doreşti?* Era ritmat şi insistent. Sunt pe lună, m-am gândit eu, vă rog să mă lăsaţi să fiu pe lună. Apoi am auzit zgomot de veselă spartă şi în clipa aceea mi-am dat seama că stăteam lângă ferestrele mari de la sufragerie şi că ei erau foarte aproape.

— Constance, am spus, trebuie să fugim.

Clătină din cap că nu, acoperindu-şi ochii cu mâinile.

— O să ne găsească într-o clipă. Te rog, Constance, scumpa mea, fugi cu mine.

— Nu pot, spuse ea, şi chiar de lângă fereastra sufrageriei se auzi un strigăt: *Merricat, spuse Constance, nu vrei tu să te culci?* şi am tras-o pe Constance la o parte cu o secundă înainte să cadă geamul; cred că se aruncase cu un scaun în el, poate scaunul din sufragerie pe care stătea tatăl nostru şi pe care stătea Charles.

— Grăbeşte-te, am spus, incapabilă să mai vorbesc încet în toată zarva aceea, şi, trăgând-o pe Constance de mână, am luat-o la fugă spre trepte.

Când am ieşit la lumină, şi-a aruncat şalul unchiului Julian peste faţă să şi-o ascundă.

O fetiţă ieşi în fugă pe uşa de la intrare, cărând ceva, dar mama ei o ajunse, o prinse de poala rochiei şi o plesni peste mâini.

— Nu băga chestiile alea în gură, ţipă mama, iar fetiţa aruncă un pumn întreg de prăjiturele aromate făcute de Constance.

— *Merricat, spuse Constance, un ceai tu nu doreşti?*

— *Merricat, spuse Constance, nu vrei tu să te culci?*

— *O, nu, răspunse Merricat, o să mă otrăveşti.*

Trebuia să coborâm treptele şi să ajungem în pădure ca să fim în siguranţă; nu era departe, dar farurile maşinilor străluceau pe toată peluza. Mă întrebam dacă nu cumva Constance, alergând prin lumină, avea să

alunece şi să cadă, dar trebuia să ajungem în pădure şi nu exista altă cale. Am ezitat lângă trepte, neîndrăznind niciuna dintre noi să meargă mai departe, dar ferestrele erau sparte şi înăuntru ei aruncau cu farfuriile, şi paharele, şi argintăria noastră şi chiar cu oalele pe care Constance le folosea la gătit. M-am întrebat dacă îmi făcuseră praf deja scăunelul din colţul bucătăriei. Când am rămas o clipă nemişcate, o maşină a apărut pe alee şi încă una în urma ei; s-au oprit brusc în faţa casei, aruncând şi mai multă lumină asupra peluzei.

— Ce mama dracului se întâmplă aici? spuse Jim Clarke, coborând din prima maşină, şi Helen Clarke, pe partea cealaltă, rămase cu gura căscată. Strigând şi împingând, fără să ne vadă absolut deloc, Jim Clarke îşi croi drum până la uşă şi intră în casă. Ce mama dracului se întâmplă aici? continuă el să repete, iar afară, Helen Clarke nu ne văzu, ci doar se holbă încontinuu la casă. Tâmpiţi nebuni, strigă Jim Clarke dinăuntru, tâmpiţi nebuni şi beţivi!

Doctorul Levy coborî din a doua maşină şi se grăbi spre casă.

— A înnebunit toată lumea pe-aici? întreba Jim Clarke dinăuntru, şi se auzi un hohot de râs.

— *Un ceai tu nu doreşti?*

— Ar trebui dărâmată cărămidă cu cărămidă, spuse cineva dinăuntru.

Doctorul urcă treptele în fugă şi ne împinse la o parte fără să se uite la noi.

— Unde este Julian Blackwood? o întrebă pe o femeie din prag, iar ea îi răspunse:

— *În cimitir, doarme-ntre cruci.*

Era timpul. Am apucat-o pe Constance strâns de mână şi am început să coborâm cu grijă treptele. Nu voiam să alerg pentru că mă temeam că ea ar putea cădea, aşa că am coborât încet treptele; nu ne putea vedea nimeni în afară de Helen Clarke, iar ea se holba la casă. În urma noastră l-au auzit pe Jim Clarke strigând, încerca să-i facă pe oameni să iasă din casa noastră, şi înainte de a fi atins treapta de jos, vocile erau în spatele nostru.

— Iată-le, strigă cineva, şi cred că era Stella. Iată-le, iată-le, iată-le, şi eu am luat-o la fugă, dar Constance s-a împiedicat şi apoi ne-au înconjurat, împingându-se, şi râzând, şi încercând să vină mai aproape să ne vadă. Constance îşi ţinea şalul unchiului Julian pe faţă ca ei să nu se poată uita la ea, şi preţ de o clipă am rămas nemişcate, strânse una în alta de senzaţia pe care o simţeam cu toţi oamenii în jurul nostru.

— Duceţi-le înapoi în casă şi daţi-i foc din nou.

— Am aranjat frumos, fetelor, exact cum v-aţi dorit mereu.

— *Merricat, spuse Constance, un ceai tu nu doreşti?*

Pentru o clipă îngrozitoare, am crezut că aveau să se ia de mâini şi să danseze în jurul nostru, cântând. Am văzut-o pe Helen Clarke departe, lipită de maşina ei; plângea şi spunea ceva şi, chiar dacă nu o puteam auzi în toată gălăgia, am ştiut că spunea: „Vreau să mergem acasă, te rog, vreau să mergem acasă".

— *Merricat, spuse Constance, nu vrei tu să te culci?*

Încercau să nu ne atingă; ori de câte ori mă întorceam, se dădeau un pic în spate; pentru o clipă, printre doi umeri, l-am văzut pe Harler de la groapa de gunoi plimbându-se pe veranda casei noastre, ridicând lucruri de pe jos şi aşezându-le unele peste altele. M-am mişcat un pic, ţinând-o strâns pe Constance de mână şi, când s-au retras, am luat-o deodată la fugă, alergând spre copaci, dar soţia lui Jim Donell şi doamna Mueller au apărut în faţa noastră, râzând şi întinzând mâinile, şi ne-am oprit. M-am întors şi am tras-o un pic pe Constance şi iar am fugit, dar Stella şi băieţii Harris ne-au tăiat calea, râzând, şi băieţii Harris zbierând *În cimitir, doarme-ntre cruci,* şi ne-am oprit. Apoi m-am întors spre casă, alergând din nou şi trăgând-o pe Constance după mine, şi Elbert, băcanul, şi soţia lui cea lacomă erau acolo, ţinându-se de mâini să ne oprească, aproape dansând, şi ne-am oprit. Apoi m-am dus într-o parte şi Jim Donell a păşit în faţa noastră, şi ne-am oprit.

— *O, nu, răspunse Merricat, o să mă otrăveşti,* spuse Jim Donell politicos, şi apoi ne înconjurară din nou, dând roată şi rămânând cu grijă la distanţă. *Merricat, spuse Constance, nu vrei tu să te culci?* Peste toate se auzeau hohote de râs, aproape acoperind cântatul, şi strigătele, şi urletele băieţilor Harris.

— *Merricat, spuse Constance, un ceai tu nu doreşti?*

Constance se ţinea de mine cu o mână şi cu cealaltă ţinea şalul unchiului Julian în dreptul feţei. Am văzut o deschizătură în cercul din jurul nostru şi am luat-o din nou la fugă spre copaci, dar acolo erau toţi băieţii Harris, unul prăbuşit la pământ de râs, şi ne-am oprit. M-am întors din nou şi am alergat spre casă, dar a apărut Stella în faţa noastră, şi ne-am oprit. Constance se împleticea, şi m-am întrebat dacă aveam să cădem în faţa lor, să zăcem întinse acolo, unde ne puteau călca în picioare cu dansul lor, şi am rămas nemişcată. Nu aveam cum să o las pe Constance să cadă în faţa lor.

— Gata, spuse Jim Clarke de pe verandă. Nu vorbea tare, dar îl auziră cu

toţii. Ajunge, repetă el.

Se lăsă un scurt moment de tăcere politicoasă, apoi cineva spuse: *În cimitir, doarme-ntre cruci,* şi râsetele se porniră din nou.

— Ascultaţi-mă! spuse Jim Clarke, ridicând vocea. Ascultaţi-mă! Julian Blackwood a murit.

În sfârşit tăcură. O clipă mai târziu, Charles Blackwood întrebă din mulţimea din jurul nostru:

— Ea l-a omorât? Se îndepărtau de noi, mergând încet, cu paşi mărunţi, retrăgându-se, până când în jurul nostru se făcu un spaţiu larg, iar Constance avea în mod evident şalul unchiului Julian peste faţă. Ea l-a omorât? repetă Charles Blackwood.

— Nu, răspunse doctorul, din pragul uşii. Julian a murit aşa cum am ştiut mereu că o să moară; aştepta de multă vreme.

— Acum plecaţi în linişte, spuse Jim Clarke. Începu să-i ia pe oameni de după umeri, împingându-i un pic din spate spre maşinile lor şi spre alee. Plecaţi repede, le spunea el, în casa asta a avut loc un deces.

Era atâta linişte, în ciuda atâtor oameni care se mişcau pe iarbă şi se îndepărtau, că am auzit-o pe Helen Clarke spunând: „Bietul Julian!”

Am făcut un pas timid spre beznă, trăgând-o un pic pe Constance ca să mă urmeze.

— Inima, a spus doctorul de pe verandă, iar eu am mai făcut un pas.

Nu s-a întors nimeni să se uite la noi. Portierele maşinilor se trânteau uşor şi motoarele porneau. M-am uitat o dată în urmă. Un mic grup stătea în jurul doctorului pe trepte. Majoritatea luminilor se îndepărtau, coborând la vale pe alee. Când am simţit umbrele copacilor deasupra noastră, m-am mişcat iute; un singur pas şi eram înăuntru. Trăgând-o pe Constance după mine, m-am grăbit să ajung sub copaci, în întuneric; când am simţit că picioarele au părăsit gazonul peluzei şi au atins pământul moale, cu muşchi, al cărării spre pădure şi am ştiut că ne înconjuraseră copacii, m-am oprit şi am îmbrăţişat-o pe Constance.

— S-a terminat, i-am spus şi am strâns-o cu putere. E totul bine, i-am spus, e totul bine acum.

Ştiam drumul, prin întuneric sau lumină. M-am gândit o clipă cât de bine era că îmi consolidasem şi împrospătasem ascunzişul, aşa că avea să fie plăcut pentru Constance. Aveam să o acopăr cu frunze, ca pe copiii dintr-o poveste, şi să am grijă de ea şi să o încălzesc. Poate aveam să-i cânt sau să-i

spun poveşti; aveam să-i aduc fructe strălucitoare, şi mure, şi apă într-o ceaşcă făcută dintr-o frunză. Într-o zi, aveam să mergem pe lună. Am găsit intrarea în ascunzătoarea mea şi am condus-o pe Constance înăuntru şi am aşezat-o în colţul unde erau un morman proaspăt de frunze şi o pătură. Am împins-o uşurel până când s-a aşezat şi i-am dat la o parte şalul unchiului Julian de pe faţă şi am învelit-o cu el. S-a auzit un tors uşor din colţ şi am ştiut că Jonas mă aşteptase aici. Am aşezat crengi de-a latul intrării; chiar dacă veneau cu lumini, nu aveau să ne vadă. Nu era întuneric deplin; vedeam o umbră care era Constance şi când mi-am lăsat capul pe spate, am văzut două sau trei stele, strălucind în depărtare, dintre frunze şi crengi, până pe capul meu.

Una dintre figurinele de Dresda ale mamei noastre s-a spart, m-am gândit. I-am spus cu voce tare lui Constance:

— Am să le pun moarte în mâncare tuturor şi am să-i privesc murind.

Constance se foi şi frunzele foşniră.

— Aşa cum ai mai făcut o dată? mă întrebă ea.

Nu mai vorbiserăm despre asta nici măcar o dată în cei şase ani.

— Da, i-am răspuns o clipă mai târziu. Aşa cum am mai făcut o dată.

9

La un moment dat, în timpul nopţii, a venit o ambulanţă şi l-a luat pe unchiul Julian, iar eu m-am întrebat dacă nu le-a lipsit şalul lui, care era înfăşurat în jurul lui Constance, care dormea. Am văzut luminile ambulanţei cotind pe alee, cu luminiţa roşie deasupra, şi am auzit sunetele îndepărtate ale plecării unchiului Julian, vocile vorbind încet, pentru că erau în prezenţa unui mort, şi uşile deschizându-se şi închizându-se. Ne-au strigat de două, trei ori, probabil ca să ne întrebe dacă îl puteau lua pe unchiul Julian, dar vocile lor erau potolite şi nu a venit nimeni în pădure. Am stat lângă pârâu, dorindu-mi să fi fost mai drăguţă cu unchiul Julian. Unchiul Julian mă crezuse moartă şi acum era el însuşi mort; plecaţi-vă capetele în faţa iubitei noastre Mary Katherine, m-am gândit, sau veţi muri.

Apa curgea alene în întuneric şi m-am întrebat oare ce fel de casă aveam acum. Poate că focul distrusese tot şi aveam să ne întoarcem mâine şi să aflăm că ultimii şase ani fuseseră arşi şi că ei erau acolo, aşezaţi la masa din sufragerie, aşteptând-o pe Constance să le aducă cina. Poate că aveam să ajungem în casa Rochester, sau în sat, sau să locuim într-o casă plutitoare pe râu sau într-un turn din vârful unui deal; poate că focul ar putea fi convins să se întoarcă şi să abandoneze casa noastră şi să distrugă satul, în schimb; poate că toţi sătenii erau morţi acum. Poate că satul era, de fapt, o imensă tablă de joc, cu pătrăţele clar conturate, iar eu trecusem de pătrăţica pe care scria: „Foc: întoarce-te la Start” şi eram acum pe ultimele câteva pătrăţele, mai având o singură mişcare de făcut ca să ajung acasă.

Blana lui Jonas mirosea a fum. Astăzi era ziua de venit la ceai a lui Helen Clarke, dar nu avea să fie niciun ceai azi pentru că ar fi trebuit să facem curăţenie, chiar dacă nu era ziua obişnuită pentru curăţenie. Mi-aş fi dorit să fi făcut Constance nişte sendvişuri pe care să le luăm cu noi lângă pârâu, şi m-am întrebat dacă Helen Clarke ar încerca să vină la ceai chiar dacă nu era pregătită casa. Am hotărât că de acum înainte nu voi mai avea voie să înmânez ceştile de ceai.

Când a început să se lumineze, am auzit-o pe Constance deranjând frunzele şi am intrat în ascunziş ca să fiu lângă ea când avea să se trezească. Atunci când deschise ochii, se uită mai întâi la copacii de deasupra ei, apoi la mine, şi zâmbi.

— Suntem pe lună, în sfârşit, i-am spus eu, iar ea zâmbi.

— Am crezut că am visat totul, spuse ea.

— Chiar s-a întâmplat, am spus eu.

— Bietul unchi Julian!

— Au venit azi-noapte şi l-au luat, iar noi am rămas aici, pe lună.

— Mă bucur să fiu aici, îmi spuse ea. Îţi mulţumesc că m-ai adus.

Avea frunze în păr şi pământ pe faţă, iar Jonas, care venise după mine în ascunziş, se holba la ea surprins; nu o mai văzuse niciodată pe Constance murdară pe faţă. Tăcu o clipă, fără să mai zâmbească, uitându-se şi ea la Jonas şi dându-şi seama că era murdară, apoi spuse:

— Merricat, ce-o să facem?

— Mai întâi trebuie să facem curăţenie în casă, chiar dacă nu este ziua obişnuită.

— Casa, spuse ea. Of, Merricat!

— Nu am luat cina aseară, i-am zis eu.

— Of, *Merricat!* Se îndreptă şi se scutură repede de frunze şi de şalul unchiului Julian. Of, Merricat, sărmana iubită, spuse ea. Să ne grăbim, şi se ridică şovăielnică în picioare.

— Ai face bine să te speli întâi pe faţă.

Se duse la pârâu şi îşi înmuie batista şi se şterse pe faţă, în timp ce eu scuturam şalul unchiului Julian şi îl împăturеam, gândindu-mă cât de straniu şi pe dos era totul în dimineaţa asta: nu mai pusesem niciodată mâna pe şalul unchiului Julian. Nu mai atinsesem niciodată şalul unchiului Julian. Vedeam deja că regulile aveau să fie altele, dar era ciudat să împăturesc şalul unchiului Julian. Mai târziu, m-am gândit, aveam să mă întorc în ascunziş şi să fac curat şi să pun frunze proaspete.

— Merricat, ai să mori de foame.

— Va trebui să fim atente, i-am spus, luând-o de mână ca să o încetinesc. Trebuie să mergem foarte încet şi cu atenţie; unii dintre ei ar mai putea să fie pe aici, aşteptând.

Am pornit prima pe cărare, mergând în tăcere, cu Constance şi Jonas în urma mea. Constance nu putea păşi la fel de încet ca mine, dar făcea foarte puţin zgomot, iar Jonas, bineînţeles, nu făcea niciun zgomot. Am apucat pe cărarea care avea să ne scoată din pădure în spatele casei, lângă grădina de legume, iar când am ajuns la marginea pădurii, m-am oprit şi am oprit-o şi pe Constance, cât ne-am uitat cu atenţie să vedem dacă mai rămăseseră vreunii dintre ei acolo. O clipă nu am putut vedea decât grădina şi uşa de la bucătărie, arătând exact ca de obicei, apoi Constance a icnit şi a spus: „Of,

Merricat", cu un mic geamăt, iar eu am rămas încremenită, pentru că acoperişul casei noastre dispăruse. Mi-am amintit cum stătusem şi mă uitasem cu dragoste la casa noastră ieri, şi m-am gândit cât de înaltă fusese întotdeauna, ajungând sus, între copaci. Astăzi casa se termina deasupra uşii de la bucătărie, într-un coşmar de lemn negru contorsionat; am văzut o parte a unei ferestre încă ţinând geamul spart şi m-am gândit: aceea era fereastra mea; de la fereastra aceea priveam afară din camera mea. Nu era nimeni acolo, şi niciun sunet. Ne-am îndreptat foarte încet spre casă, încercând să-i înţelegem urâţenia, şi ruina, şi ruşinea. Am văzut că cenuşa plutise deasupra legumelor: avea să trebuiască să spălăm salata înainte de a o putea mânca, la fel şi roşiile. Focul nu ajunsese până aici, dar totul, iarba, şi merii, şi băncuţa de marmură din grădina lui Constance aveau un aspect afumat şi totul era murdar. Când ne-am apropiat mai mult de casă, am văzut mai clar că focul nu ajunsese la parter, ci trebuise să se mulţumească cu dormitoarele şi cu podul. Constance ezită în uşa de la bucătărie, dar o mai deschisese de o mie de ori înainte şi cu siguranţă avea să recunoască atingerea mâinii ei, aşa că ridică zăvorul. Casa parcă începu să tremure, cu toate că un curent în plus cu greu o mai putea înfiora acum. Constance fu nevoită să împingă uşa ca să se deschidă, dar nu căzu nicio grindă arsă şi nici nu se întâmplă să se prăbuşească, cum aproape că m-am aşteptat, ca o casă ce părea solidă, dar era, de fapt, făcută doar din cenuşă, care s-ar fi putut spulbera la o simplă atingere.

— Bucătăria mea! exclamă Constance. Bucătăria mea!

Se opri în prag, uitându-se. M-am gândit că poate nu ne găsiserăm corect drumul înapoi prin noapte, că poate îl rătăciserăm cumva şi ne întorseserăm printr-o gaură greşită în timp, sau pe uşa greşită, sau în povestea greşită. Constance îşi sprijini mâna de cadrul uşii, ca să se ţină pe picioare, apoi spuse din nou:

— Bucătăria mea, Merricat!

— Scăunelul meu este încă aici, am spus eu.

Obstacolul care făcuse ca uşa să se deschidă greu era masa, căzută pe o parte. Am îndreptat-o şi am intrat. Două dintre scaune fuseseră făcute bucăţi, iar podeaua bucătăriei arăta oribil, plină de vase şi pahare sparte, şi cutii cu mâncare sfărâmate, şi hârtii smulse de pe rafturi. Borcane cu gem, şi sirop, şi ketchup fuseseră zdrobite de pereţi. Chiuveta în care spăla Constance vasele era plină de cioburi, ca şi cum pahar după pahar fuseseră sparte acolo metodic, unul după altul. Sertarele cu tacâmuri şi vase de gătit fuseseră

scoase afară şi rupte de masă şi de pereţi, iar argintăria care fusese în casă vreme de multe generaţii de soţii Blackwood zăcea îndoită şi împrăştiată pe jos. Feţele de masă şi şervetele cu tivuri cusute de femeile Blackwood, şi spălate, şi călcate iar şi iar, reparate şi apreciate, fuseseră smulse din bufetul din sufragerie şi târâte prin toată bucătăria. Părea că toată avuţia şi comorile ascunse din casa noastră fuseseră găsite, şi rupte, şi murdărite; am văzut farfurii sparte care stăteau pe rafturile de sus din bufet, şi mica noastră zaharniţă cu trandafiri zăcea aproape la picioarele mele, fără toarte. Constance se aplecă şi ridică o linguriţă de argint.

— Acesta a fost modelul la nunta bunicii noastre, spuse ea şi o aşeză pe masă. Apoi spuse: Conservele! şi se întoarse spre uşa de la pivniţă; era închisă şi speram că poate n-au văzut-o sau, poate, că nu au avut timp să coboare scările.

Constance îşi croi drum cu atenţie pe podea şi deschise uşa de la pivniţă, privind în jos. M-am gândit la şirurile de borcane atât de frumos păstrate zăcând în mormane sparte şi lipicioase în pivniţă, dar Constance coborî o treaptă sau două şi zise:

— Nu, e în ordine, nimic de aici nu a fost atins. Închise la loc uşa dinspre pivniţă, se duse spre chiuvetă să se spele pe mâini şi se şterse cu un prosop pentru vase luat de pe jos. Mai întâi, micul-dejun pentru tine, spuse ea.

Jonas stătea în prag, în lumina soarelui, care tot creştea, uitându-se uluit la bucătărie; la un moment dat, ridică ochii spre mine şi m-am întrebat dacă el credea că eu şi Constance făcuserăm toată dezordinea asta. Am văzut o ceaşcă întreagă, am ridicat-o şi am aşezat-o pe masă, apoi m-am gândit să mă uit după mai multe lucruri care ar fi putut să scape. Mi-am amintit că una dintre figurinele de Dresda ale mamei se rostogolise în siguranţă în iarbă şi m-am întrebat dacă se ascunsese bine şi se păstrase; aveam să o caut mai târziu.

Nimic nu era în ordine, nimic nu era planificat; nu era ca în oricare altă zi. Deodată, Constance coborî în pivniţă şi se întoarse cu mâinile pline.

— Supă de legume, anunţă ea, aproape cântând, şi gem de căpşune, şi supă de pui, şi vită marinată. Aşeză borcanele pe masa din bucătărie şi se întoarse încet, uitându-se spre podea. Uite-o, spuse ea într-un târziu şi se duse într-un colţ să ridice de pe jos o tigăiţă. Apoi, cu un gând brusc, lăsă jos tigaia şi se duse în cămară. Merricat, strigă ea râzând, nu au găsit făina din butoi. Nici sarea. Nici cartofii.

Au găsit zahărul, m-am gândit eu. Podeaua era zgrunţuroasă, aproape vie

sub picioarele mele, şi m-am gândit că bineînţeles, bineînţeles că au căutat zahărul şi s-au distrat de minune; poate că aruncaseră unii în alţii cu pumni întregi de zahăr, ţipând: „Zahăr Blackwood, zahăr Blackwood, vrei să guşti?”

— Au ajuns la rafturile din cămară, continuă Constance. Cerealele, şi condimentele, şi mâncarea la conservă.

M-am plimbat încet prin toată bucătăria, uitându-mă la podea. M-am gândit că poate dărâmaseră lucrurile cum le veneau la mână, pentru că toate cutiile de conserve erau împrăştiate şi îndoite ca şi cum fuseseră aruncate în sus, iar cutiile cu cereale, şi ceai, şi biscuiţi fuseseră desfăcute şi călcate în picioare. Cutiile cu condimente erau toate la un loc, aruncate într-un colţ, nedesfăcute; mi s-a părut că mai simt încă mirosul vag al prăjiturelelor aromate ale lui Constance, apoi am văzut câteva dintre ele zdrobite pe podea.

Constance ieşi din cămară cărând o pâine.

— Uite ce n-au găsit, spuse ea, şi avem ouă, şi lapte, şi unt în răcitor.

De vreme ce nu găsiseră uşa de la pivniţă, nu găsiseră nici răcitorul dinăuntru şi m-am bucurat că nu descoperiseră ouăle ca să le amestece în mizeria de pe podea.

La un moment dat am găsit trei scaune nerupte şi le-am aşezat la locul lor, în jurul mesei. Jonas stătea în colţul meu, pe scăunelul meu, urmărindu-ne cu privirea. Am băut supă de pui dintr-o ceaşcă fără toartă, iar Constance a spălat un cuţit ca să întindă untul pe pâine. Cu toate că nu percepeam atunci, timpul şi modelul ordonat al zilelor noastre de altădată luaseră sfârşit; nu ştiu când am găsit cele trei scaune şi când am mâncat pâinea cu unt, dacă am găsit scaunele şi apoi am mâncat pâinea sau dacă am mâncat mai întâi sau chiar dacă nu cumva le-am făcut pe amândouă în acelaşi timp. Deodată, Constance se întoarse brusc şi lăsă jos cuţitul; porni spre uşa închisă a camerei unchiului Julian, apoi veni înapoi, zâmbind uşor.

— Mi s-a părut că-l aud mergând, spuse ea şi se aşează la loc.

Nu ieşiserăm încă din bucătărie. Încă nu ştiam cât ne mai rămăsese din casă sau ce am fi putut găsi dincolo de uşile închise, în sufragerie şi pe hol. Am stat liniştite în bucătărie, recunoscătoare pentru scaune, şi pentru supa de pui, şi pentru soarele care intra pe uşă, nepregătite încă să mergem mai departe.

— Ce vor face cu unchiul Julian? am întrebat.

— O să fie o slujbă de înmormântare, răspunse Constance cu tristeţe. Ţi

le aminteşti pe celelalte?

— Eram la orfelinat.

— Mie mi-au permis să merg la înmormântarea celorlalţi. Îmi aduc aminte.

O să organizeze slujba de înmormântare a unchiului Julian, şi vor merge soţii Clarke şi familia Carrington şi, cu siguranţă, micuţa doamnă Wright. Îşi vor spune unii altora ce rău le pare. Se vor uita după noi.

I-am simţit uitându-se după noi şi m-a trecut un fior.

— Îl vor îngropa lângă ceilalţi.

— Mi-ar plăcea să îngrop ceva pentru unchiul Julian, am spus eu.

Constance rămase tăcută, uitându-se la degetele ei lungi, nemişcate, întinse pe masă.

— Unchiul Julian s-a dus, ca toţi ceilalţi, spuse ea. Bună parte din casa noastră s-a dus, Merricat; noi suntem tot ce-a mai rămas.

— Jonas.

— Jonas. O să ne încuiem cu mai multă grijă ca oricând.

— Dar astăzi este ziua în care vine Helen Clarke la ceai.

— Nu, spuse ea. Nu mai vine. Nu aici.

Cât timp stăteam amândouă tăcute în bucătărie, puteam să amânăm să vedem restul casei. Cărţile de la bibliotecă erau la locul lor pe raft, neatinse, şi mi-am închipuit că nimeni nu dorise să atingă cărţi care aparţineau bibliotecii, era şi o amendă, până la urmă, pentru distrugerea proprietăţii bibliotecii.

Constance, care dansa tot timpul, părea acum că nu vrea să se mişte; stătea la masa din bucătărie, cu mâinile întinse în faţa ei, fără să se uite la distrugerea din jur şi aproape visând, ca şi cum nu credea că se trezise măcar în dimineaţa asta.

— Trebuie să facem curăţenie în casă, i-am spus stânjenită, iar ea mi-a zâmbit. Când am simţit că nu mai puteam să o aştept, i-am spus: Mă duc să mă uit, şi m-am ridicat şi m-am dus la uşa sufrageriei.

Când am deschis-o, a venit un miros şocant de umezeală, şi lemn ars, şi distrugere, iar podeaua era plină de sticlă de la geamurile ferestrelor celor înalte şi serviciul de ceai din argint fusese dărâmat de pe bufet şi strivit în forme groteşti, de nerecunoscut. Erau şi aici scaune rupte; mi-am amintit că luaseră scaunele şi aruncaseră cu ele în geamuri şi pereţi. Am trecut prin sufragerie şi m-am dus în holul din faţă. Uşa de la intrare era larg deschisă şi soarele dimineţii crea modele pe podea, atingând sticla spartă şi cârpele

rupte; o clipă mai târziu, am recunoscut cârpele ca fiind draperiile din salon, pe care mama noastră le făcuse odinioară, lungi de patru metri. Nu era nimeni afară, am stat în pragul uşii deschise şi am văzut că gazonul era plin de urme de cauciucuri de maşină şi de picioare care dansaseră şi că pe unde trecuseră furtunurile erau bălţi şi noroi. Veranda din faţă era plină de gunoaie şi mi-am amintit de mormanul de mobilă parţial ruptă pe care îl făcuse Harler, gunoierul, cu o seară în urmă. M-am întrebat dacă avea de gând să vină astăzi cu un camion şi să adune tot ce putea sau dacă făcuse mormanul pentru că adora mormanele de lucruri stricate şi nu se putea abţine să nu adune gunoi oriunde l-ar fi găsit. Am aşteptat în uşă, să mă asigur că nu se uita nimeni, apoi am coborât în fugă scările până la gazon şi am găsit figurina de Dresda a mamei noastre nespartă, acolo unde se ascunsese, lângă rădăcinile unui tufiş; m-am gândit să i-o duc lui Constance.

Ea stătea tăcută la masa din bucătărie, şi când i-am aşezat în faţă figurina de Dresda, s-a uitat o clipă la ea, apoi a luat-o în mână şi şi-a lipit-o de obraz.

— A fost numai vina mea, spuse ea. Cumva, a fost numai vina mea.

— Te iubesc, Constance, i-am spus eu.

— Şi eu te iubesc, Merricat.

— Şi ai să faci prăjiturica aceea pentru mine şi pentru Jonas? Glazură roz cu frunzuliţe aurii pe margine?

Clătină din cap şi, pentru o clipă, am crezut că nu avea de gând să-mi răspundă, dar apoi trase adânc aer în piept şi se ridică.

— Mai întâi, spuse ea, am să fac curăţenie în bucătăria asta.

— Ce-ai de gând să faci cu asta? am întrebat-o, atingând figurina de Dresda cu vârful degetului.

— Am să o pun la locul ei, îmi răspunse ea şi am urmat-o când a deschis uşa spre hol şi a pornit spre uşa de la salon. Holul era mai puţin murdar decât camerele pentru că fuseseră mai puţine de spart aici, dar erau fragmente cărate din bucătărie, şi am păşit peste lingurile şi vasele care fuseseră aruncate aici. Am fost şocată, intrând în salon, să văd portretul mamei noastre privind graţios în jos la noi, în timp ce salonul ei era distrus. Ornamentele ca de tort de nuntă erau înnegrite de fum şi cenuşă şi nu aveau să mai fie curate niciodată; mi-a displăcut chiar mai tare să văd salonul decât bucătăria sau sufrageria, pentru că îl ţinuserăm întotdeauna atât de curat, iar mama noastră iubea această cameră. M-am întrebat care dintre ei împinsese harpa lui Constance şi mi-am amintit că o auzisem ţipând când a căzut.

Brocartul trandafiriu de pe scaune era rupt şi murdar, pătat de urme de picioare ude care trântiseră scaunele şi călcaseră pe canapea. Şi aici erau sparte geamurile, şi cu draperiile smulse, eram vizibile uşor de afară.

— Cred că pot să trag storurile, am spus. Constance ezită în uşă, nedorind să intre în cameră. Am ieşit pe verandă prin fereastra spartă, gândindu-mă că nimeni nu o mai luase vreodată pe acolo, şi am descoperit că puteam trage cu uşurinţă storurile. Acestea erau la fel de înalte ca ferestrele; iniţial, intenţia fusese ca un bărbat cu o scară să le închidă la sfârşitul verii, când familia se muta la o casă din oraş, dar trecuseră atâţia ani de când nu mai fuseseră lăsate că ruginiseră cârligele şi nu a trebuit decât să scutur storurile grele ca să le smulg din peretele casei. Le-am lăsat în jos, dar nu am putut ajunge decât la cuiul de jos ca să le prind; mai erau două cuie mult deasupra capului meu; poate că într-o noapte puteam să ies cu o scară, dar cuiul de jos trebuia să poată să le ţină deocamdată. După ce am tras storurile de la ambele ferestre înalte de la salon, am traversat veranda şi am intrat, în mod formal, pe uşa de la intrare şi înapoi în salon, unde Constance stătea acum în întuneric, lipsită de lumina soarelui. Constance s-a dus la poliţă şi a aşezat figurina de Dresda la locul ei, sub portretul mamei noastre şi, doar pentru o clipă, imensa cameră plină de umbre şi-a revenit, aşa cum trebuia să fie, după care s-a dezintegrat definitiv.

Trebuia să mergem cu atenţie, din cauza lucrurilor sparte de pe podea. Seiful tatei zăcea chiar în uşa salonului şi am râs, şi chiar şi Constance a surâs, pentru că nu fusese deschis şi, în mod clar, nu putuse fi cărat mai departe de aici.

— Prostie, spuse Constance şi atinse seiful cu degetul de la picior.

Mama fusese întotdeauna încântată când oamenii îi admirau salonul, dar acum nu mai putea veni nimeni lângă ferestre ca să se uite înăuntru şi nimeni nu avea să îl mai vadă vreodată. Constance şi cu mine am închis uşa salonului în urma noastră şi nu am mai deschis-o niciodată după aceea. Constance a aşteptat în uşa de la intrare cât am ieşit din nou pe verandă şi am tras storurile de la ferestrele înalte ale sufrageriei, apoi am intrat în casă şi am închis şi încuiat uşa de la intrare şi am fost în siguranţă. Holul era întunecos, cu linii înguste de lumină a soarelui care intrau prin două panouri înguste cu geam, aflate de o parte şi de alta a uşii; noi ne puteam uita afară prin geam, dar nimeni nu putea vedea înăuntru, nici dacă îşi lipeau ochii de geam, pentru că în hol era întuneric. Deasupra noastră, scările erau negre şi duceau spre negreală, spre camerele arse din care, incredibil, se vedeau

bucăţele mici de cer. Până acum, acoperişul ne ascunsese mereu de cer, dar nu credeam că puteam fi în vreun fel vulnerabile faţă de ceva venit de sus, şi mi-am închis mintea la gândul tăcutelor creaturi înaripate care coborau din copaci ca să stea cocoţate pe grinzile arse şi rupte ale casei noastre, uitându-se la noi. M-am gândit că ar fi înţelept să baricadăm scara punând ceva – poate un scaun rupt – de-a latul ei. O saltea, udă şi murdară, zăcea aruncată pe la jumătatea scărilor; aici stătuseră cu furtunurile şi se luptaseră cu focul. Am stat lângă scară, uitându-mă în sus, întrebându-mă unde o fi dispărut casa noastră, pereţii, şi podelele, şi paturile, şi cutiile cu lucruri din pod; ceasul tatălui nostru arsese, ca şi setul de toaletă din baga al mamei. Am simţit o pală de aer pe obraz; venea dinspre cerul pe care îl puteam vedea, dar mirosea a fum şi ruină. Casa noastră era un castel, cu turle, deschis către cer.

— Hai înapoi în bucătărie, îmi spuse Constance, nu pot să stau aici.

Ca nişte copii adunând scoici sau ca două doamne în vârstă scotocind printre frunzele uscate după monede un penny, ne-am târât picioarele pe podeaua bucătăriei, dând la o parte gunoaie sfărâmate ca să găsim lucruri încă întregi şi utile. După ce am traversat bucătăria şi în cruciş şi în curmeziş, am adunat o grămăjoară de lucruri practice pe masă şi a fost de ajuns pentru noi două. Erau două ceşti cu toarte şi câteva fără, vreo şase farfurii şi trei castroane. Reuşiserăm să salvăm toate cutiile de conserve nedistruse, iar cutiile cu condimente stăteau din nou frumos pe raftul lor. Am găsit majoritatea tacâmurilor şi am îndreptat cât am putut din ele şi le-am pus la loc în sertarele lor. Din moment ce fiecare mireasă Blackwood venise cu argintăria, şi porţelanurile, şi pânzeturile ei în casă, avuseserăm dintotdeauna zeci de cuţitaşe pentru unt, şi polonice de supă, şi platouri pentru tort; argintăria de cea mai bună calitate a mamei noastre fusese într-o cutie care o proteja de pete în bufetul din sufragerie, dar o găsiseră şi o împrăştiaseră pe jos.

Una dintre ceştile rămase întregi era verde, cu un galben pal la interior, şi Constance îmi spuse că putea fi a mea.

— Nu am văzut pe nimeni să o folosească vreodată, spuse ea. Probabil că vreo bunică sau vreo stră-stră-stră-mătuşă a adus setul acasă, ca zestrea ei de porţelanuri. Pe vremuri existau şi farfurii asortate.

Ceaşca pe care a ales-o Constance era albă cu flori portocalii, iar una dintre farfurii era la fel.

— Îmi amintesc când foloseam aceste vase, spuse Constance; erau

porţelanurile de zi cu zi când eram eu foarte mică. Cele bune pe care le foloseam pe atunci erau albe cu margini aurite. Apoi mama a cumpărat porţelanuri bune noi şi cele albe cu auriu au început să fie folosite zi de zi, iar cele cu flori au ajuns pe raftul din cămară, alături de alte seturi incomplete. În ultimii ani, am folosit mereu porţelanurile de zi cu zi ale mamei, exceptând zilele în care venea Helen Clarke la ceai. Vom lua masa ca nişte doamne, adăugă ea, folosind ceşti cu toarte.

După ce am strâns tot ce voiam şi puteam să folosim, Constance a luat măturoiul cel mare şi a adunat toate resturile în sufragerie.

— Acum nu va mai trebui să ne uităm la ele, a spus ea.

A măturat tot holul ca să putem merge din bucătărie la uşa de la intrare fără a trece prin sufragerie, apoi am închis toate uşile spre această cameră şi nu le-am mai deschis niciodată. M-am gândit la figurina de Dresda stând mică şi curajoasă sub portretul mamei din salonul întunecat şi mi-am amintit că nu aveam să o mai ştergem niciodată de praf. Înainte să scoată cârpa ruptă care fusese odată draperia din salon, am rugat-o pe Constance să-mi taie o bucăţică din sfoara cu care le trăgeam pe vremuri, iar ea mi-a tăiat o bucată cu un canaf auriu la capăt; m-am întrebat dacă ar fi lucrul potrivit pe care să-l îngrop pentru unchiul Julian.

După ce am terminat şi Constance a curăţat podeaua bucătăriei; de la intrarea în casă până la uşa bucătăriei totul era curat şi măturat. Atât de multe lucruri dispăruseră din bucătărie că părea goală, dar Constance a aşezat ceştile, farfuriile şi castroanele noastre pe un raft şi a găsit o farfurioară din care să-i dea lapte lui Jonas, şi eram oarecum în siguranţă. Uşa de la intrare era încuiată, cea de la bucătărie era încuiată şi cu zăvorul tras, iar noi stăteam la masa din bucătărie bând lapte din cele două ceşti ale noastre şi Jonas din farfurioara lui, când s-a auzit un ciocănit la uşa de la intrare. Constance a luat-o la fugă spre pivniţă, iar eu m-am oprit doar cât să mă asigur că uşa de la bucătărie era zăvorâtă, apoi am urmat-o. Am stat în întuneric pe scările dinspre pivniţă şi am ascultat. Departe, la uşa de la intrare, ciocănitul continua şi o voce striga:

— Constance! Mary Katherine!

— E Helen Clarke, şopti Constance.

— Crezi că a venit la ceai?

— Nu. Nu mai vine.

Aşa cum ştiam amândouă că va face, a dat ocol casei, strigându-ne. Când a bătut la uşa de la bucătărie, ne-am ţinut răsuflarea, fără să ne mişcăm

niciuna din noi, pentru că partea de sus a uşii de la bucătărie avea geam şi ştiam că poate vedea înăuntru, dar eram în siguranţă pe treptele spre pivniţă, iar ea nu putea deschide uşa.

— Constance! Mary Katherine! Sunteţi *acolo?* Zgâlţâi clanţa uşii aşa cum fac oamenii când vor ca o uşă să se deschidă şi cred că o pot lua pe nepregătite şi se pot strecura înăuntru înainte ca încuietoarea să-i oprească. Jim, spuse ea, *ştiu* că sunt înăuntru. Văd că se găteşte ceva pe aragaz. Trebuie să deschideţi uşa, spuse ea, ridicând vocea. Constance, vino şi vorbeşte cu mine, vreau să te văd. Jim, continuă ea, sunt înăuntru şi ne aud, ştiu sigur.

— Sunt sigur că te aud, spuse Jim. Probabil că te aud şi cei din sat.

— Dar sunt sigură că i-au înţeles greşit pe oameni aseară; cu siguranţă Constance s-a supărat şi *trebuie* să-i spun că nimeni nu a dorit să le facă niciun rău. Constance, ascultă-mă, te rog. Vrem ca tu şi Mary Katherine să veniţi la noi până când vom putea hotărî ce să facem cu voi. E totul în regulă, pe cuvântul meu, o să uităm totul.

— Crezi că va încerca să intre în casă? i-am şoptit eu lui Constance, iar ea a clătinat din cap că nu, fără să scoată o vorbă.

— Jim, crezi că ai putea sparge uşa?

— Cu siguranţă, nu. Lasă-le în pace, Helen, o să iasă când sunt pregătite.

— Dar Constance ia *atât de în serios* lucrurile astea. Sunt sigură că e îngrozită acum.

— Lasă-le în pace.

— Nu pot fi lăsate în pace, este cel mai îngrozitor lucru pentru ele. Vreau să le scot de aici şi să le duc la mine, unde pot avea grijă de ele.

— Nu par să vrea să vină, spuse Jim Clarke.

— Constance! Constance! Ştiu că eşti acolo, vino şi deschide uşa.

Mă gândeam că am putea pune o cârpă sau o bucată de carton peste fereastra uşii de la bucătărie; pur şi simplu nu se putea ca Helen Clarke să se uite tot timpul şi să vadă oalele cu mâncare de pe aragaz. Puteam să batem draperiile în cuie peste ferestrele de la bucătărie şi, poate dacă ferestrele erau acoperite complet, puteam să stăm în tăcere la masă când venea Helen Clarke să bată de afară şi nu mai trebuia să stăm ascunse pe scările spre pivniţă.

— Hai să mergem, spuse Jim Clarke. N-au de gând să-ţi răspundă.

— Dar vreau să le luăm la noi acasă.

— Am făcut tot ce am putut. O să venim altă dată, când vor avea mai mult

chef să te vadă.

— Constance! Constance, *te rog,* răspunde-mi!

Constance oftă şi bătu enervată cu degetele, aproape fără zgomot, în balustrada scării.

— Mi-aş dori să se grăbească, îmi spuse la ureche. Îmi dă supa în foc.

Helen Clarke continuă să strige, în timp ce se întorcea la maşină, zbierând „Constance! Constance!" ca şi cum puteam fi undeva în pădure, eventual într-un copac sau sub frunzele de salată, sau pregătindu-ne să-i sărim în faţă de după un tufiş. Când am auzit maşina pornind, în depărtare, am ieşit din pivniţă şi Constance a oprit focul la supă, iar eu am traversat holul spre uşa de la intrare să mă asigur că plecaseră şi că uşa era bine închisă. Le-am văzut maşina cotind pe alee şi mi s-a părut că o mai aud încă pe Helen Clarke strigând: „Constance! Constance!"

— Chiar voia ceai, i-am spus lui Constance când m-am întors în bucătărie.

— Nu avem decât două ceşti cu toarte, spuse Constance. N-o să mai ia niciodată ceaiul aici.

— E bine că a murit unchiul Julian, altfel unul dintre noi ar fi trebuit să folosească o ceaşcă spartă. Ai de gând să faci curăţenie în camera unchiului Julian?

— Merricat. Constance se întoarse de la aragaz să se uite la mine. Ce-o să facem?

— Am făcut curăţenie în casă. Avem mâncare. Ne-am ascuns de Helen Clarke. Ce să facem?

— Unde o să dormim? Cum o să ştim cât este ceasul? Cu ce o să ne îmbrăcăm?

— De ce trebuie să ştim cât e ceasul?

— Mâncarea nu ne va ajunge la nesfârşit, nici măcar conservele.

— Putem să dormim în ascunzişul meu de lângă pârâu.

— Nu. E bun ca ascunzătoare, dar trebuie să avem un pat adevărat.

— Am văzut o saltea pe scară. S-ar putea să fie de la patul meu. Putem să o tragem jos, să o curăţăm şi să o uscăm la soare. E arsă într-un colţ.

— Bine, spuse Constance.

Ne-am dus amândouă pe scară şi am apucat salteaua cu dificultate; era neplăcut de udă şi de murdară. Am târât-o, trăgând amândouă, prin hol, odată cu fărâme de lemn şi sticlă, şi am tras-o, pe podeaua curată a lui Constance, până la uşa de la bucătărie. Înainte de a descuia uşa, m-am uitat cu grijă

afară, şi chiar după ce s-a deschis uşa, am ieşit prima să mă uit în toate direcţiile, dar eram în siguranţă. Am dus salteaua afară, pe gazon, şi am aşezat-o la soare lângă băncuţa din marmură a mamei noastre.

— Aici stătea unchiul Julian, am spus eu.

— Ar fi o zi frumoasă azi pentru ca unchiul Julian să stea la soare.

— Sper că îi era cald când a murit. Poate că şi-a amintit soarele o clipă.

— Şalul lui era la mine; sper că nu şi l-a dorit. Merricat, am să plantez ceva aici, unde stătea el de obicei.

— Eu am de gând să îngrop ceva pentru el. Ce ai să plantezi?

— O floare. Constance se aplecă şi atinse uşor iarba. Vreo floare galbenă.

— O să arate caraghios, chiar în mijlocul peluzei.

— Noi o să ştim de ce e acolo şi nimeni altcineva nu o va vedea vreodată.

— Şi eu am să îngrop ceva galben, să-i ţină de cald unchiului Julian.

— Mai întâi, totuşi, leneşa mea Merricat, ai să iei o oală cu apă şi ai să cureţi salteaua. Iar eu am să spăl din nou pe jos în bucătărie.

Aveam să fim foarte fericite, m-am gândit eu. Erau o mulţime de lucruri de făcut şi un nou tipar al zilelor de pus la punct, dar m-am gândit că aveam să fim foarte fericite. Constance era palidă şi încă întristată de ceea ce-i făcuseră bucătăriei sale, dar frecase fiecare raft şi curăţase masa de mai multe ori şi spălase ferestrele şi podeaua. Vasele noastre stăteau viteze pe raft, iar conservele şi cutiile nesparte cu mâncare pe care le salvaserăm alcătuiau un şir substanţial în cămară.

— Aş putea să-l dresez pe Jonas să aducă iepuri pentru tocană, i-am spus eu, iar ea a râs şi Jonas s-a uitat la ea fără expresie.

— Motanul ăla e atât de obişnuit să trăiască numai cu smântână, şi prăjiturele cu rom, şi ouă prăjite în unt că mă îndoiesc că ar fi în stare să prindă o lăcustă.

— Nu cred că mi-ar plăcea o tocană de lăcuste.

— În orice caz, *acum* am să fac o plăcintă cu ceapă.

Cât a curăţat Constance bucătăria, eu am găsit o bucată grea de carton pe care am rupt-o cu grijă şi am obţinut câteva bucăţi mari cu care să acopăr geamul de la uşa bucătăriei. Ciocanul şi cuiele erau în şopronul pentru unelte, unde le lăsase Charles Blackwood după ce încercase să repare treapta ruptă, şi am bătut cartoane în cuie de-a latul uşii de la bucătărie până când geamul a fost acoperit complet şi nu mai putea vedea nimeni înăuntru. Am bătut cartoane în cuie şi peste cele două ferestre, iar bucătăria era acum întunecoasă, dar sigură.

— Ar fi mai sigur să lăsăm geamurile de la bucătărie să se murdărească, i-am spus lui Constance, dar ea a fost şocată şi mi-a răspuns:

— N-aş putea trăi într-o casă cu geamuri murdare.

Când am terminat, bucătăria era foarte curată, dar nu putea străluci, pentru că era foarte puţină lumină, şi ştiam că asta nu o mulţumea pe Constance. Îi plăceau lumina soarelui şi strălucirea şi să gătească într-o bucătărie încântător luminată.

— Putem ţine uşa deschisă, i-am spus, dacă suntem atente tot timpul. O să auzim dacă se opreşte vreo maşină în faţa casei. Când am să pot, am continuat, o să mă gândesc la o modalitate să ridic baricade pe laturile casei ca nimeni să nu mai poată să vină aici, în spate.

— Sunt sigură că Helen Clarke va încerca din nou.

— În orice caz, acum nu mai poate să se uite înăuntru.

Amiaza se apropia de sfârşit; chiar cu uşa deschisă, lumina soarelui nu mai ajungea decât pe o mică parte a podelei, iar Jonas veni la Constance, lângă aragaz, cerându-şi cina. Bucătăria era caldă, şi confortabilă, şi familiară, şi curată. Ar fi drăguţ să avem un şemineu aici, m-am gândit eu, am putea să stăm lângă foc, apoi mi-am zis: nu, am avut deja un foc.

— Mă duc să mă asigur că uşa de la intrare e încuiată, am spus.

Uşa de la intrare era încuiată şi nu era nimeni afară. Când m-am întors în bucătărie, Constance îmi spuse:

— Mâine am să fac curăţenie în camera unchiului Julian. A mai rămas atât de puţin din casă încât ar trebui să fie foarte curat peste tot.

— Ai să dormi acolo? În patul unchiului Julian?

— Nu, Merricat. Vreau să dormi tu acolo. E singurul pat pe care îl avem.

— Eu nu am voie în camera unchiului Julian.

Ea tăcu o clipă, uitându-se ciudat la mine, apoi întrebă:

— Chiar şi dacă unchiul Julian a murit, Merricat?

— În plus, am găsit salteaua şi am curăţat-o, şi e de la patul meu. O vreau pe podea, în colţul meu.

— Prostuţă Merricat! În orice caz, mă tem că în seara asta nu avem decât podeaua pentru amândouă. Salteaua nu se va usca până mâine, iar patul unchiului Julian nu e curat.

— Pot să aduc crengi din ascunzişul meu, şi frunze.

— Pe podeaua mea curată?

— Am să aduc pătura, totuşi, şi şalul unchiului Julian.

— Vrei să ieşi? Acum? Atâta drum?

— Nu e nimeni afară, am spus. E aproape întuneric şi pot să merg cu mare grijă. Dacă vine cineva, închide uşa şi încuie-o; dacă văd că uşa e închisă, am să aştept lângă pârâu până când pot veni în siguranţă acasă. Şi am să-l iau pe Jonas pentru protecţie.

Am alergat tot drumul până la pârâu, dar Jonas era mai rapid şi mă aştepta când am ajuns la ascunzişul meu. Mi-a făcut bine să alerg şi a fost bine să mă întorc acasă şi să văd uşa de la bucătărie deschisă şi lumina caldă dinăuntru. După ce Jonas şi cu mine am intrat, am închis uşa şi am zăvorât-o şi am fost gata pentru noapte.

— Este o cină bună, spuse Constance, încălzită şi fericită de la gătit. Vino şi stai jos, Merricat. Cu uşa închisă, trebuise să aprindă lumina din tavan, iar vasele noastre de pe masă erau aranjate frumos. Mâine am să încerc să lustruiesc argintăria, spuse ea, şi trebuie să aducem în casă lucruri din grădină.

— Salata e plină de cenuşă.

— Tot mâine, continuă Constance, uitându-se la dreptunghiurile negre din carton care acopereau geamurile, o să încerc să mă gândesc la un soi de draperii ca să-ţi ascundă cartoanele.

— Mâine, am să baricadez părţile laterale ale casei. Mâine, Jonas o să ne prindă un iepure. Mâine, am să ghicesc cât e ceasul pentru tine.

Departe, în faţa casei, se opri o maşină, iar noi tăcurăm, uitându-ne una la alta; acum, mă gândeam eu, acum vom şti cât de în siguranţă suntem, şi m-am ridicat să mă asigur că uşa de la bucătărie era zăvorâtă; nu puteam vedea afară din cauza cartoanelor şi eram sigură că nici ei nu pot vedea înăuntru. Ciocănitul a început la uşa din faţă, dar nu era timp să mă asigur că era încuiată. Au ciocănit doar o clipă, ca şi cum erau siguri că nu suntem în partea din faţă a casei, apoi i-am auzit împiedicându-se prin beznă în timp ce încercau să-şi găsească drumul prin lateralul casei, spre partea din spate. Am auzit vocea lui Jim Clarke şi încă una, de care mi-am amintit că era a doctorului Levy.

— Nu văd nimic, spuse Jim Clarke. E negru ca-n iad pe aici.

— E o fâşie de lumină la una dintre ferestre.

La care, m-am întrebat eu, care fereastră mai lăsa să se vadă o fâşie de lumină?

— Sunt înăuntru, e clar, spuse Jim Clarke. Nu aveau unde să fie altundeva.

— Vreau doar să ştiu dacă sunt rănite sau dacă le e rău; nu-mi place să mă gândesc că stau închise acolo şi au nevoie de ajutor.

— Eu trebuie să le iau cu mine acasă, spuse Jim Clarke.

Veniră la uşa din spate; vocile lor erau chiar afară, iar Constance întinse mâna spre mine peste masă; dacă părea că vor fi putea să se uite înăuntru, puteam să fugim împreună în pivniţă.

— Au pus şipci peste tot nenorocitul ăsta de loc, spuse Jim Clarke, iar eu am gândit: bun, o, da, ce bine! Uitasem că sunt şipci adevărate în şopronul cu unelte; nu m-am gândit decât la carton, care e mult prea slab.

— Domnişoară Blackwood! strigă doctorul, şi unul dintre ei bătu în uşă. Domnişoară Blackwood! Sunt doctorul Levy.

— Şi Jim Clarke. Soţul lui Helen. Helen e foarte îngrijorată din cauza voastră.

— Sunteţi rănite? Vă e rău? Aveţi nevoie de ajutor?

— Helen vrea să veniţi la noi, vă aşteaptă.

— Ascultaţi, spuse doctorul, şi m-am gândit că avea faţa aproape lipită de geam, aproape atingându-l. Vorbi încet, cu o voce prietenoasă: Ascultaţi, n-o să vă facă nimeni niciun rău. Suntem prietenii voştri. Am venit până aici ca să vă ajutăm şi să ne asigurăm că sunteţi bine şi nu vrem să vă deranjăm. De fapt, vă promitem că nu o să vă mai deranjăm deloc, niciodată, doar să ne spuneţi odată că sunteţi bine şi în siguranţă. Un singur cuvânt.

— Nu puteţi lăsa oamenii să-şi facă o grămadă de griji în privinţa voastră, spuse Jim Clarke.

— Un singur cuvânt, spuse doctorul. Nu trebuie decât să spuneţi că sunteţi bine.

Aşteptară; îi simţeam lipindu-şi feţele de geam, dorindu-şi să vadă înăuntru. Constance mă privi de pe partea cealaltă a mesei şi zâmbi uşor. I-am zâmbit şi eu; protecţiile noastre erau bune şi nu puteau vedea înăuntru.

— Ascultaţi, spuse doctorul, ridicând un pic vocea, ascultaţi, mâine e înmormântarea lui Julian. Ne-am gândit că aţi vrea să ştiţi.

— Sunt deja o mulţime de flori, spuse Jim Clarke. Aţi fi chiar mulţumite să vedeţi toate florile. Am trimis şi noi, şi familia Wright, şi familia Carrington. Cred că v-aţi simţi altfel în privinţa prietenilor voştri dacă aţi vedea toate florile pe care i le-am trimis lui Julian.

M-am întrebat de ce ne-am simţi altfel dacă am vedea cine i-a trimis flori unchiului Julian. Cu siguranţă că unchiul Julian îngropat în flori, plin de flori, nu semăna cu unchiul Julian pe care îl văzuserăm noi zi de zi. Poate că grămezile de flori îl încălzeau pe unchiul Julian cel mort; am încercat să mă gândesc la unchiul Julian mort şi nu mi l-am putut aminti decât adormit. M-

am gândit la familiile Clarke, Carrington şi Wright revărsând braţe întregi de flori peste bietul şi bătrânul unchi Julian, neajutorat de mort.

— Nu câştigaţi nimic dacă vă alungaţi prietenii, să ştiţi. Helen mi-a spus să vă spun…

— Ascultaţi. Îi simţeam împingându-se în uşă. Nu o să vă deranjeze nimeni. Doar spuneţi-ne dacă sunteţi bine.

— N-o să tot venim, să ştiţi. Există o limită până la care prietenii pot suporta.

Jonas căscă. Constance se întoarse, încet, cu băgare de seamă, spre locul ei de la masă şi luă un biscuit cu unt, din care muşcă în tăcere. Voiam să râd şi mi-am acoperit gura cu mâinile; Constance mâncând un biscuit în tăcere era amuzantă, ca o păpuşă care se prefăcea că mănâncă.

— *La dracu'!* spuse Jim Clarke. Bătu în uşă. *La dracu'!*

— Pentru ultima oară, spuse doctorul, ştim că sunteţi înăuntru, pentru ultima oară, vreţi să…

— O, hai să mergem, spuse Jim Clarke. Nu merită să zbierăm atât.

— Ascultaţi, spuse doctorul, iar mie mi s-a părut că avea gura lipită de uşă, într-una din zile *veţi avea nevoie* de ajutor. Vă va fi rău sau vă veţi răni. *Veţi avea nevoie* de ajutor. *Atunci* vă veţi grăbi să…

— Lasă-le în pace, spuse Jim Clarke. Haide!

Le-am auzit paşii ocolind casa şi m-am întrebat dacă ne păcăleau, prefăcându-se că se îndepărtează şi rămânând lângă uşă. M-am gândit la Constance mâncând în tăcere un biscuit înăuntru şi la Jim Clarke ascultând în tăcere de afară şi mi-a trecut un mic fior rece pe şira spinării; poate că nu avea să mai existe zgomot pe lume de acum. Apoi, maşina a pornit în faţa casei şi am auzit-o îndepărtându-se pe alee, iar Constance şi-a lăsat furculiţa pe farfurie cu un mic pocnet, iar eu am reuşit să respir din nou şi am întrebat:

— Unde crezi că îl ţin pe unchiul Julian?

— În acelaşi loc, îmi răspunse Constance pe un ton absent, în oraş. Merricat, spuse ea, ridicând brusc privirea.

— Da, Constance?

— Vreau să-ţi spun că îmi pare rău. Am fost rea aseară.

Am rămas rece şi nemişcată, uitându-mă la ea şi amintindu-mi.

— Am fost foarte rea, spuse ea. N-ar fi trebuit să-ţi amintesc de ce au murit cu toţii.

— Atunci, nu-mi aminti acum.

N-am putut să îmi fac mâna să se mişte ca să o apuce pe a ei.

— Am vrut ca tu să uiţi de asta. N-am vrut să vorbesc niciodată de asta, niciodată, şi îmi pare rău că am făcut-o.

— Eu l-am pus în zahăr.

— Ştiu. Am ştiut şi atunci.

— Tu nu foloseai niciodată zahăr.

— Nu.

— Aşa că l-am pus în zahăr.

Constance oftă.

— Merricat, spuse ea, n-o să mai vorbim niciodată despre asta. Niciodată.

Eram îngrozită, dar ea îmi zâmbi cu bunătate şi totul fu în ordine.

— Te iubesc, Constance, am spus eu.

— Şi eu te iubesc, Merricat a mea.

Jonas dormea pe podea, iar eu m-am gândit că nu ar trebui să fie atât de dificil nici pentru mine. Constance ar fi trebuit să aibă frunze şi muşchi moale sub pătură, dar nu puteam murdări din nou podeaua din bucătărie. Mi-am aşezat pătura în colţ, lângă scăunelul meu, pentru că era locul pe care îl cunoşteam cel mai bine, iar Jonas s-a urcat pe scăunel şi s-a aşezat acolo, uitându-se în jos la mine. Constance s-a întins pe podea lângă aragaz; era întuneric, dar îi vedeam paloarea feţei din partea cealaltă a bucătăriei.

— Stai comod? am întrebat-o eu, iar ea a râs.

— Am petrecut o grămadă de timp în bucătăria asta, spuse ea, dar n-am încercat niciodată să mă întind pe podea. Am avut atâta grijă de ea că trebuie să mă facă să mă simt binevenită, mă gândesc.

— Mâine o să aducem salată.

10

Încet, tiparul zilelor noastre crescu şi luă forma unei vieţi fericite. Dimineaţa, când mă trezeam, mergeam imediat pe hol să mă asigur că uşa de la intrare era încuiată. Eram cel mai active dimineaţa devreme pentru că nu era nimeni niciodată în jur. Nu ne dăduserăm seama că, odată deschise porţile şi cărarea pentru uzul public, aveau să vină copiii; într-o dimineaţă, stăteam lângă uşa de la intrare, uitându-mă afară printr-un ochi îngust de geam şi am văzut copii jucându-se pe peluza noastră. Poate că îi trimiseseră părinţii să exploreze drumul şi să vadă dacă era practicabil, sau poate că pur şi simplu copiii nu pot rezista să nu se joace peste tot; păreau un pic speriaţi să se joace în faţa casei noastre şi vorbeau cu voci scăzute. M-am gândit că poate doar se prefăceau că se joacă, pentru că erau copii şi se presupunea că trebuie să se joace, dar poate că erau de fapt trimişi să ne caute, inabil deghizaţi în copii. Nu erau foarte convingători, am decis eu, uitându-mă la ei; se mişcau fără graţie şi nu aruncau nici măcar o privire, din câte am putut observa, spre casa noastră. M-am întrebat când aveau să se strecoare pe verandă şi să-şi lipească feţişoarele de storuri, încercând să vadă printre crăpături. Constance a venit în spatele meu şi a privit peste umărul meu.

— Sunt copiii străinilor, i-am spus eu. Nu au feţe.

— Dar au ochi.

— Prefă-te că sunt păsări. Nu ne pot vedea. Nu ştiu încă, nu vor să creadă, dar nu ne vor mai vedea niciodată.

— Bănuiesc că acum, dacă au venit o dată, vor mai veni.

— Vor veni toţi străinii, dar nu pot vedea înăuntru. Şi acum, pot, te rog, să primesc micul-dejun?

Bucătăria era mereu întunecoasă dimineaţa, până când trăgeam zăvorul de la uşă şi o deschideam ca să intre lumina soarelui. Apoi Jonas a venit să se aşeze pe treaptă şi să se spele, iar Constance cânta în timp ce ne pregătea micul-dejun. După masă, am stat cu Jonas pe treaptă în timp ce Constance a curăţat bucătăria.

Baricadarea părţilor laterale ale casei a fost mai simplă decât mă aşteptam: am reuşit într-o singură noapte, cu Constance ţinându-mi o lanternă. De fiecare parte a casei era un loc în care copacii şi tufele creşteau aproape de casă, adăpostind partea din spate şi îngustând cărarea, singura cale de acces de jur-împrejur. Am adus bucată cu bucată din mormanul de

gunoi pe care îl făcuse domnul Harler la noi pe verandă şi am îngrămădit scânduri rupte şi mobilă de-a latul porţiunii celei mai înguste. Evident că nu ţinea pe nimeni la distanţă, copiii puteau să escaladeze cu uşurinţă, dar, dacă încerca cineva să treacă pe acolo, avea să fie destul zgomot şi aveau să cadă destule scânduri cât să ne dea timp suficient să închidem şi să zăvorâm uşa de la bucătărie. Găsisem nişte scânduri prin jurul şopronului cu unelte şi le bătusem rudimentar în cuie peste geamul uşii de la bucătărie, dar nu-mi plăcea ideea de a le aşeza pe laturile casei ca baricadă, unde le-ar fi putut vedea oricine şi şi-ar fi dat seama cât de neîndemânatic le construisem. Poate, mi-am spus, aş putea să-mi fac mâna reparând treapta ruptă.

— Acum de ce râzi? mă întrebă Constance.

— Mă gândesc că suntem pe lună, dar nu e chiar aşa cum credeam eu că o să fie.

— E un loc foarte fericit, totuşi. Constance aducea micul-dejun la masă: omletă, şi biscuiţi calzi, şi gem de mure pe care îl făcuse ea în vreo vară aurită. Trebuie să aducem în casă cât mai multă mâncare cu putinţă, spuse ea. Nu-mi place să mă gândesc că ne aşteaptă grădina să venim să culegem ce creşte. Şi m-aş simţi mult mai bine dacă am avea mai multă mâncare depozitată în siguranţă în casă.

— Am să mă duc pe calul meu înaripat şi am să-ţi aduc scorţişoară şi cimbru, smaralde şi cuişoare, ţesături de aur şi verze.

— Şi rubarbă.

Puteam lăsa uşa de la bucătărie deschisă când mergeam în grădina de legume pentru că puteam să vedem clar dacă se apropia cineva de baricadele mele şi să alergăm înapoi în casă, dacă era nevoie. Am cărat coşul şi am adus salată, încă gri din cauza cenuşii, şi ridichi, şi roşii, şi castraveţi, şi, mai târziu, fructe de pădure şi pepeni. De obicei, mâncam fructele şi legumele încă umede de la pământ şi aer, dar nu-mi plăcea să mănânc ceva încă murdar de cenuşă de la casa noastră arsă. Cea mai mare parte a mizeriei şi funinginii fusese luată de vânt şi aerul din grădină era curat şi proaspăt, dar fumul intrase în pământ şi credeam că o să fie acolo pentru totdeauna.

Imediat ce am fost în siguranţă, Constance a deschis camera unchiului Julian şi a făcut curăţenie. A scos cearşafurile de pe patul unchiului Julian, şi păturile, şi le-a spălat în chiuveta de la bucătărie şi le-a întins afară să se usuce la soare.

— Ce-ai de gând să faci cu hârtiile unchiului Julian? am întrebat-o eu, iar

ea şi-a lăsat mâinile pe marginea chiuvetei, ezitând.

— Cred că am să le las pe toate în cutie, răspunse în sfârşit. Cred că am să duc cutia în pivniţă.

— La păstrare?

— La păstrare. I-ar plăcea să creadă că hârtiile lui sunt tratate cu respect. Şi n-aş vrea ca unchiul Julian să suspecteze că nu i s-au păstrat hârtiile.

— Mai bine m-aş duce să verific dacă uşa de la intrare e închisă.

Copiii erau adesea afară, pe peluza noastră, jucând jocurile lor potolite, fără să se uite spre casă, mişcându-se stângaci în scurte alergări pline de energie şi pocnindu-se unul pe altul fără motiv. Ori de câte ori verificam dacă uşa de la intrare era încuiată, mă uitam şi să văd dacă erau copiii acolo. Foarte adesea, vedeam acum oameni plimbându-se pe cărarea noastră, folosind-o ca să ajungă dintr-un loc în altul şi păşind pe unde odinioară nu călcau decât picioarele mele; mă gândeam că folosesc cărarea fără tragere de inimă, ca şi cum fiecare dintre ei trebuia să meargă pe ea cel puţin o dată ca să arate că se poate, dar cred că doar câţiva, cei mai îndârjiţi şi sfidători, au venit mai mult de o dată.

Visam în lunga după-amiază în timp ce Constance făcea curăţenie în camera unchiului Julian; stăteam pe pragul uşii cu Jonas adormit lângă mine, şi priveam spre grădina liniştită şi sigură.

— Ia uite, Merricat, spuse Constance venind spre mine cu un braţ de haine, uite, unchiul Julian avea două costume, şi un pardesiu, şi o pălărie.

— Păi mergea pe picioarele lui pe vremuri, doar ne-a spus chiar el.

— Mi-l amintesc vag, cu ani în urmă, plecând într-o zi să-şi cumpere un costum, şi bănuiesc că e unul dintre astea două; nu sunt prea purtate.

— Cu ce era îmbrăcat în ultima zi împreună cu ei? Ce cravată a avut la cină? Cu siguranţă i-ar plăcea să ne amintim.

Mă privi o clipă, fără să zâmbească.

— Cu greu putea fi unul dintre astea; când m-am dus să-l iau de la spital, mai târziu, era în pijamale şi cu un halat.

— Poate că ar trebui să aibă acum unul dintre aceste costume.

— Probabil că a fost îngropat într-un costum vechi de-ale lui Jim Clarke. Constance porni spre pivniţă, apoi se opri. Merricat!

— Da, Constance.

— Îţi dai seama că lucrurile astea ale unchiului Julian sunt singurele haine care au rămas în casa noastră? Toate hainele mele au ars, şi ale tale la fel.

— Şi tot ce era al lor, în pod.

— Nu am decât rochia asta roz de pe mine.

M-am uitat în jos.

— Şi eu sunt în maro.

— Şi a ta trebuie spălată şi cusută; cum poţi să-ţi rupi hainele în halul ăsta, Merricat?

— Am să împletesc un costum din frunze. Imediat. Cu ghinde în loc de nasturi.

— Merricat, fii serioasă. O să trebuiască să ne îmbrăcăm cu hainele unchiului Julian.

— Eu nu am voie să mă ating de lucrurile unchiului Julian. Voi avea o căptuşeală din muşchi, pentru zilele reci de iarnă, şi o pălărie făcută din pene de pasăre.

— Asta poate să meargă foarte bine pe lună, domnişoară Nerozie. Pe lună poţi să porţi un costum din blană, ca Jonas, din partea mea. Dar aici, în casa noastră, ai să te îmbraci cu una dintre cămăşile vechi ale unchiului Julian, şi poate şi cu pantalonii lui.

— Sau cu halatul de baie şi pijamalele unchiului Julian, bănuiesc. Nu, nu am voie să mă ating de lucrurile unchiului Julian; am să mă îmbrac în frunze.

— Dar ai voie. Îţi spun eu că ai voie.

— Nu.

Oftă.

— Bine, spuse ea, probabil că ai să mă vezi pe mine îmbrăcată cu ele.

Apoi se opri, râse, se uită la mine şi râse din nou.

— Constance?

Aşeză hainele unchiului Julian pe spătarul unui scaun şi, continuând să râdă, se duse în cămară şi deschise un sertar. Mi-am adus aminte ce căuta şi am început şi eu să râd. Apoi veni înapoi şi aşeză lângă mine un braţ întreg de feţe de masă.

— Acestea îţi vor veni foarte bine, elegantă Merricat. Uite, cum ai să te simţi în asta, cu marginea cu flori galbene? Sau aceste frumoase carouri roşu cu alb? Damascul, mă tem, e prea rigid ca să fie confortabil, şi, în plus, e cârpit.

M-am ridicat şi am ţinut în dreptul meu faţa de masă cu pătrăţele roşii şi albe.

— Poţi să faci o tăietură pentru cap, am spus.

Eram mulţumită.

— Nu am cu ce să cos. Va trebui pur şi simplu să ţi-o legi în talie sau să o

laşi să atârne ca pe o togă.

— Am să folosesc damascul ca mantie; cine mai poartă o mantie din damasc?

— Merricat, of, Merricat! Constance lăsă să cadă faţa de masă pe care o avea în mână şi mă luă în braţe. Ce i-am făcut iubitei mele Merricat? spuse ea. Fără casă. Fără mâncare. Şi îmbrăcată într-o faţă de masă; ce-am făcut?

— Constance, am spus eu, te iubesc, Constance.

— Îmbrăcată într-o faţă de masă, ca o păpuşă din cârpe.

— Constance! O să fim foarte fericite, Constance.

— Of, Merricat, spuse ea, ţinându-mă în braţe.

— Ascultă-mă, Constance. O să fim foarte fericite.

M-am îmbrăcat imediat, nedorind să-i mai dau lui Constance timp de gândire. Am ales carourile roşu cu alb, iar când Constance a făcut o tăietură pentru cap şi am luat şnurul auriu cu canaf pe care îl tăiase Constance pentru mine de la draperiile din salon şi l-am legat în jurul taliei ca o cingătoare, arătam, credeam eu, foarte bine. Constance a fost tristă la început, s-a îndepărtat cu tristeţe când m-a văzut, spălând cu furie la chiuvetă rochia mea maro, dar mie îmi plăcea veşmântul meu şi dansam în el şi, nu după mult timp, a început din nou să zâmbească şi apoi chiar să râdă.

— Robinson Crusoe s-a îmbrăcat în piei de animale, i-am spus eu. Nu avea haine vesele cu cordon din aur.

— Trebuie să spun că nu ai mai arătat niciodată atât de strălucitoare.

— Tu ai să porţi pieile unchiului Julian; eu prefer faţa de masă.

— Cred că aceasta cu care eşti îmbrăcată acum era folosită pentru mic-dejunurile de vară, pe peluză, cu mulţi ani în urmă. Nu s-ar folosi niciodată carouri roşu cu alb în sufragerie, desigur.

— În unele zile voi fi un mic-dejun de vară pe peluză, în alte zile voi fi o cină formală la lumina lumânărilor, iar în alte zile voi fi…

— O Merricat foarte murdară. Ai o rochie elegantă, dar eşti murdară pe faţă. Am pierdut aproape tot, tânără domnişoară, dar mai avem măcar apă curată şi un pieptăn.

Am avut noroc cu un lucru din camera unchiului Julian: am convins-o pe Constance să scoată scaunul cu rotile şi să-l împingă prin grădină, ca să-mi întăresc baricada. Mi s-a părut ciudat să o văd pe Constance împingând scaunul gol şi, pentru o clipă, am încercat să-l văd din nou pe unchiul Julian, cu mâinile în poală, dar tot ceea ce mai rămăsese din prezenţa unchiului

Julian erau urmele roase de pe scaun şi o batistă îndesată sub pernă. Oricum, scaunul avea să fie foarte puternic în baricada mea, uitându-se mereu fix la nepoftiţi cu o ameninţare goală a unchiului Julian mort. Eram tulburată la gândul că unchiul Julian putea să dispară cu totul, cu hârtiile lui într-o cutie şi scaunul pe baricadă şi periuţa de dinţi aruncată la gunoi şi chiar cu mirosul unchiului Julian alungat din camera lui, dar, când pământul a fost moale, Constance a plantat o tufă de trandafiri galbeni în locul unchiului Julian de pe peluză, iar într-o noapte m-am dus la pârâu şi am îngropat stiloul din aur cu iniţialele unchiului Julian lângă apă, aşa că pârâul avea să-i rostească numele o eternitate. Jonas a început să se ducă în camera unchiului Julian, unde nu mai fusese niciodată, dar eu nu am intrat.

Helen Clarke a mai venit de două ori la uşa noastră, bătând, şi strigând, şi implorându-ne să răspundem, dar noi am rămas tăcute, iar când a descoperit că nu mai putea ocoli casa din cauza baricadei mele, ne-a spus din uşa de la intrare că nu avea să se mai întoarcă şi nu s-a mai întors. Într-o seară, poate chiar în seara zilei în care Constance a plantat tufa de trandafiri a unchiului Julian, am auzit un ciocănit uşor la uşa de la intrare când eram la masă şi luam cina. Era un ciocănit prea uşor pentru Helen Clarke, iar eu m-am ridicat de la masă şi m-am dus repede pe hol, să mă asigur că uşa era încuiată, iar Constance m-a urmat, curioasă. Ne-am lipit în tăcere de uşă şi am ascultat.

— Domnişoară Blackwood! spuse cineva de afară, cu voce scăzută. M-am întrebat dacă bănuia că eram atât de aproape de el. Domnişoară Constance! Domnişoară Mary Katherine! M-am gândit că îşi mişca dintr-o parte în alta capul să se asigure că nu e văzut. Ascultaţi, spuse el, v-am adus un pui. Bătu uşor în uşă. Sper că mă auziţi. V-am adus un pui. Nevastă-mea l-a pregătit, l-a prăjit bine, şi mai sunt şi nişte prăjiturele şi o plăcintă. Sper că mă auziţi.

Am văzut că ochii lui Constance erau măriţi de uimire. M-am holbat la ea şi ea la mine.

— Chiar sper că m-auziţi, domnişoară Blackwood. V-am rupt un scaun şi îmi pare rău. Bătu din nou în uşă, foarte uşor. Ei, spuse el. Am să las coşul aici, pe trepte. Sper că m-aţi auzit. La revedere.

Am ascultat paşii potoliţi îndepărtându-se şi, după o clipă, Constance a spus:

— Ce facem? Să deschidem uşa?

— Mai târziu, i-am răspuns eu. Am să ies după ce se întunecă de tot.

— Mă întreb ce fel de plăcintă o fi. Crezi că e la fel de bună ca plăcintele mele?

Am terminat cina şi am aşteptat până când am fost sigură că nimeni nu avea cum să vadă uşa deschizându-se, apoi ne-am dus pe hol, am descuiat uşa şi ne-am uitat afară. Coşul era pe trepte, acoperit cu un şervet. L-am adus în casă şi am încuiat uşa, iar Constance l-a luat şi l-a dus în bucătărie.

— Mure, îmi spuse când am ajuns şi eu. E destul de bună şi e caldă încă.

A scos puiul, învelit într-un şervet, şi micul pacheţel cu prăjituri, atingându-le încet, cu dragoste.

— Totul e cald încă, spuse. Cred că le-a copt imediat după cină, ca să le aducă el rapid aici. Mă întreb dacă a făcut două plăcinte, una pentru casă. A împachetat totul cât era cald şi i-a spus lui să ni le aducă. Prăjiturelele nu sunt destul de crocante.

— Am să iau coşul şi am să-l las pe verandă, ca el să ştie că l-am găsit.

— Nu, nu. Constance mă apucă de braţ. Nu înainte de a spăla şervetele; ce-o să creadă despre mine?

Uneori aduceau şuncă de casă, sau fructe, sau conservele lor, care nu erau niciodată la fel de bune ca acelea pe care le făcea Constance. De cele mai multe ori, aduceau pui prăjit, uneori un tort sau o plăcintă, adesea prăjituri, din când în când câte o salată de cartofi sau de varză. O dată au adus o oală cu tocană de vită, pe care Constance a refăcut-o conform regulilor ei pentru tocana de vită, iar uneori erau oale cu iahnie de fasole sau macaroane.

— Fac cu noi cea mai mare pomană din viaţa lor, spuse Constance o dată, uitându-se la o pâine de casă pe care tocmai o adusesem înăuntru.

Lucrurile acestea erau lăsate întotdeauna pe pragul uşii de la intrare, mereu în tăcere, seara. Ne gândeam că bărbaţii veneau acasă de la serviciu şi soţiile aveau coşurile pregătite ca ei să le aducă încoace; probabil că veneau pe întuneric ca să nu fie recunoscuţi, ca şi cum fiecare dintre ei voia să se ascundă de ceilalţi şi a ne aduce nouă mâncare era ceva ruşinos de făcut în public. Multe femei găteau, spunea Constance.

— Uite una, îmi explică ea o dată, gustând din iahnie, care foloseşte ketchup şi foloseşte prea mult; iar ultima a pus prea multă melasă.

O dată sau de două ori am găsit şi bileţele în coş: „Asta e pentru farfuriile voastre” sau „Vă cerem scuze pentru draperii” sau „Îmi pare rău de harpa ta”. Întotdeauna puneam coşurile la loc unde le găsiserăm şi nu deschideam niciodată uşa de la intrare până când nu se întuneca de tot şi nu eram sigure că nu mai e nimeni prin apropiere. Întotdeauna verificam cu multă grijă după

aceea să mă asigur că uşa era bine încuiată.

Am descoperit că nu mai aveam voie să merg la pârâu; unchiul Julian era acolo şi era mult prea departe pentru Constance. Nu m-am mai îndepărtat niciodată mai mult de marginea pădurii, iar Constance nu mergea decât până la grădina de legume. Nu mai aveam voie să îngrop nimic, nici să mă ating de pietre. În fiecare dimineaţă mă uitam la scândurile bătute peste ferestrele de la bucătărie şi, dacă găseam mici crăpături, băteam alte scânduri. În fiecare dimineaţă verificam imediat dacă uşa de la intrare era încuiată şi în fiecare dimineaţă Constance spăla prin bucătărie. Petreceam destul de mult timp la uşa de la intrare, în special după-amiaza, când veneau cei mai mulţi; stăteam de o parte şi de alta a uşii de la intrare, uitându-ne afară prin panourile înguste de geam pe care le acoperisem aproape în întregime cu carton, aşa că nu aveam decât câte un mic vizor şi nimeni n-ar fi putut vedea înăuntru. Ne uitam la copiii care se jucau şi la oamenii care treceau şi le auzeam vocile, şi toţi erau străini, cu ochii lor holbaţi larg şi cu gurile lor afurisite deschise. Într-o zi, veni un grup pe biciclete; erau două femei, un bărbat şi doi copii. Îşi lăsară bicicletele pe alee şi se întinseră pe peluza noastră, smulgând iarba şi vorbind în timp ce se odihneau. Aceea a fost ziua în care am aflat că peste acoperişul ars al casei noastre creştea viţă-de-vie, pentru că una dintre femei se uită dintr-o parte la casă şi spuse că viţa aproape că acoperise urmele incendiului. Rareori se întorceau cu totul să se uite direct la casă; doar priveau cu coada ochiului sau peste umăr, sau printre degetele cu care îşi acopereau ochii.

— Am auzit că era o casă veche încântătoare, spuse femeia aşezată pe iarbă. Am auzit că era chiar un reper al locului pe vremuri.

— Acum arată ca un mormânt, spuse cealaltă femeie.

— Ssst, spuse prima femeie, făcând din cap un gest spre casă. Am auzit, spuse tare, că aveau o scară minunată. Sculptată în Italia, se zice.

— Nu te pot auzi, spuse cealaltă femeie, amuzată. Şi, oricum, pe cine interesează dacă aud?

— Nu ştie nimeni sigur dacă e cineva înăuntru sau nu. Localnicii spun nişte poveşti gogonate.

— Şşşt. Tommy, strigă ea către unul dintre copii, nu te duce lângă trepte.

— De ce? întrebă copilul, retrăgându-se.

— Pentru că acolo locuiesc nişte doamne şi nu le place.

— De ce? repetă copilul, oprindu-se la baza scărilor şi aruncând repede o privire în spate spre uşa noastră.

— Doamnelor nu le plac băieţeii, spuse a doua femeie; era dintre cei răi; îi vedeam gura dintr-o parte şi era o gură de şarpe.

— Ce mi-ar face?

— Te-ar ţine şi te-ar sili să mănânci dulciuri pline de otravă; am auzit că zeci de băieţei obraznici au venit prea aproape de casă şi n-au mai fost văzuţi niciodată. Îi prind pe băieţei şi…

— Şşşt. *Serios,* Ethel.

— Fetiţele le plac?

Celălalt copil se mută mai aproape.

— Urăsc şi băieţeii *şi* fetiţele. Diferenţa e că pe fetiţe le *mănâncă.*

— Ethel, încetează. Îngrozeşti copiii. Nu e adevărat, dragii mei, doar vă sperie.

— Nu ies decât noaptea, spuse femeia cea rea, uitându-se malefic la copii, şi atunci când e întuneric, pleacă să vâneze copilaşi.

— Oricum ar fi, spuse bărbatul deodată, nu vreau să văd copiii prea aproape de casa aia.

Charles Blackwood nu s-a întors decât o dată. A venit cu maşina, împreună cu un alt bărbat, într-o după-amiază târzie, după ce urmărisem mult timp pe lângă cartoane. Toţi străinii plecaseră şi Constance tocmai începuse să se foiască şi spunea: „E timpul să pun cartofii la fiert”, când maşina a cotit pe alee, iar ea s-a aşezat la loc să se uite. Charles şi celălalt bărbat au coborât din maşină în faţa casei şi au pornit direct spre trepte, uitându-se în sus, cu toate că nu ne puteau vedea înăuntru. Mi-am amintit de prima dată când a venit Charles şi a stat şi s-a uitat la casă cam în acelaşi fel, dar de data aceasta nu avea să mai intre. Am întins mâna şi am atins încuietoarea uşii de la intrare să mă asigur că era închisă, iar de partea cealaltă a uşii, Constance s-a întors şi a dat din cap spre mine; ştia şi ea că Charles nu avea să mai intre niciodată.

— Vezi? spuse Charles afară, de la baza scărilor. Asta e casa, exact cum am spus. Nu mai arată la fel de rău acum, că a crescut atât de mult viţa-de-vie. Dar acoperişul a ars cu totul şi locul a fost întors pe dos înăuntru.

— Doamnele sunt înăuntru?

— Sigur. Charles râse, iar eu mi-am amintit râsul şi faţa lui mare, albă şi holbată şi, de dincolo de uşă, mi-am dorit să moară. Sunt înăuntru, fără îndoială. Şi au şi o întreagă avere acolo.

— *Ştii* tu sigur?

— Au bani care nici măcar n-au fost vreodată număraţi. Îi au îngropaţi peste tot şi au şi un seif plin şi Dumnezeu ştie pe unde i-au mai ascuns. Nu ies niciodată, stau ascunse înăuntru cu toţi banii ăia.

— Ascultă, spuse celălalt bărbat, ele te cunosc, nu-i aşa?

— Bineînţeles. Sunt vărul lor. Am venit în vizită o dată.

— Crezi că ai vreo şansă să o convingi pe vreuna dintre ele să vorbească cu tine? Poate să vină la fereastră sau ceva, ca să pot să-i fac o poză?

Charles se gândi. Se uită la casă şi la celălalt bărbat şi se gândi.

— Dacă o vinzi, la o revistă sau pe undeva, primesc şi eu jumătate?

— Sigur, pe cuvântul meu.

— Am să încerc, spuse Charles. Tu du-te în spatele maşinii, să nu te vadă. Cu siguranţă n-au să iasă dacă văd un străin.

Celălalt bărbat se întoarse la maşină, luă un aparat de fotografiat şi se aşeză în partea cealaltă a maşinii, unde noi nu îl mai puteam vedea.

— Gata, strigă el, iar Charles începu să urce treptele spre uşa noastră.

— Connie! strigă el. Hei, Connie! Sunt Charles. M-am întors.

M-am uitat la Constance şi m-am gândit că nu-l mai văzuse pe Charles în adevărata lui lumină până atunci.

— Connie!

Acum ştia şi ea că Charles era un diavol şi o stafie, unul dintre străini.

— Hai să uităm tot ce s-a întâmplat, spuse Charles. Veni mai aproape de uşă şi vorbi frumos, pe un ton uşor rugător. Hai să fim din nou prieteni.

Îi vedeam picioarele. Bătea cu unul din ele încontinuu în podeaua verandei.

— Nu ştiu ce ai cu mine, spuse el, am tot aşteptat să mă anunţi când pot să mă întorc. Dacă te-am supărat cu ceva, îmi pare foarte rău.

Îmi doream ca Charles să poată vedea înăuntru, să ne vadă stând pe podea de fiecare parte a uşii, ascultându-l şi uitându-ne la picioarele lui, în vreme ce el se adresa rugător uşii, la un metru şi jumătate deasupra capetelor noastre.

— Deschide uşa, spuse el foarte încet. Connie, ai să-mi deschizi uşa mie, vărului tău Charles?

Constance se uită în sus, cam unde trebuia să se afle faţa lui, şi zâmbi fără plăcere. M-am gândit că era un zâmbet pe care îl păstrase pentru Charles, în cazul în care el se întorcea vreodată.

— Am fost să văd mormântul bătrânului Julian în dimineaţa asta, spuse Charles. M-am întors să vizitez mormântul bătrânului Julian şi să te mai văd

o dată. Aşteptă o clipă, apoi spuse o voce întretăiată: Am pus câteva flori, ştii tu, pe mormântul moşului, era un bătrân grozav şi a fost mereu amabil cu mine.

Dincolo de picioarele lui Charles, l-am văzut pe celălalt bărbat ieşind de după maşină cu aparatul de fotografiat în mână.

— Uite ce e, îi spuse, îţi pierzi vremea. Şi eu nu am toată ziua la dispoziţie.

— Nu înţelegi? Charles se îndepărtase de uşă, dar vocea lui încă era întretăiată. *Trebuie* să o mai văd o dată. Eu am provocat totul.

— Ce?

— De ce crezi că două fete bătrâne s-au încuiat aşa într-o casă? Dumnezeu ştie, spuse Charles, că nu am vrut să se întâmple aşa.

Am crezut că Constance avea să vorbească atunci, sau măcar să râdă în hohote, şi am întins mâna spre ea, atingându-i braţul, avertizând-o să tacă, dar ea nu a întors capul spre mine.

— Dacă aş putea *vorbi* cu ea, spuse Charles. Oricum, poţi să fotografiezi casa, cu mine stând aici. Sau ciocănind la uşă; aş putea să bat isteric la uşă.

— Poţi să te întinzi pe prag şi să mori de inimă frântă din partea mea, spuse celălalt bărbat. Se duse la maşină şi îşi lăsă înăuntru aparatul de fotografiat. Pierdere de vreme.

— Şi toţi banii ăia. Connie, strigă Charles tare, pentru numele lui Dumnezeu, ai de gând să deschizi uşa asta?

— Ştii ce? spuse celălalt bărbat din maşină. Pun pariu că n-ai să mai vezi vreodată dolarii ăia din argint.

— Connie, spuse Charles, nu ştii ce-mi faci; n-am meritat niciodată să fiu tratat aşa. *Te rog,* Connie.

— Vrei să te întorci pe jos în oraş? îl întrebă celălalt bărbat şi închise portiera.

Charles se îndepărtă de uşă, apoi se întoarse.

— Bine, Connie, spuse el. Asta este. Dacă mă laşi să plec acum, n-ai să mă mai vezi niciodată. Vorbesc serios, Connie.

— Plec, spuse celălalt bărbat din maşină.

— Vorbesc serios, Connie, pe cuvântul meu. Charles începu să coboare scările, uitându-se peste umăr. Mă mai uit pentru ultima oară, spuse el. Plec. Un cuvânt poate să mă oprească.

Nu ştiam dacă va pleca la timp. Sincer nu ştiam dacă va fi în stare Constance să se stăpânească până când el cobora scările şi urca în maşină.

— Adio, Connie, spuse el de la baza scărilor, apoi se îndepărtă şi porni încet spre maşină.

Pentru o clipă păru că avea de gând să se şteargă la ochi sau să-şi sufle nasul, dar celălalt bărbat îi spuse: „Grăbeşte-te”, iar Charles se mai uită o dată înapoi, ridică mâna cu tristeţe şi se urcă în maşină.

Apoi Constance a râs, şi la fel şi eu, şi pentru o clipă l-am văzut pe Charles în maşină întorcând repede capul, ca şi cum ne auzise râzând, dar maşina pornise şi mergea pe alee, iar noi ne-am ţinut una de alta în întuneric şi am râs, cu lacrimile curgându-ne pe feţe şi ecouri ale hohotelor noastre de râs urcând spre cer pe scara în ruină.

— Sunt atât de fericită! spuse Constance într-un târziu, trăgându-şi sufletul. Merricat, sunt atât de fericită!

— Ţi-am spus că o să-ţi placă pe lună.

Familia Carrington a oprit maşina în faţa casei noastre într-o duminică, după slujbă, şi au stat liniştiţi în ea, uitându-se la casă, ca şi cum ar fi crezut că vom ieşi dacă era ceva ce ar fi putut să facă pentru noi. Uneori mă gândeam la salon şi la sufragerie, închise pentru totdeauna, cu lucrurile minunate ale mamei sparte şi împrăştiate peste tot şi cu praful aşternându-se uşor şi acoperindu-le; aveam noi repere în casă, exact cum aveam şi noi tipare ale zilelor noastre. Treceam în fiecare zi pe lângă fragmentul încovoiat şi rupt care era tot ceea ce mai rămăsese din frumoasa noastră scară şi am ajuns să-l ştim la fel de îndeaproape cum ştiuserăm odinioară scările. Scândurile aşezate de-a latul ferestrelor de la bucătărie erau ale noastre, făceau parte din casa noastră şi le iubeam. Eram foarte fericite, deşi Constance era mereu terorizată ca nu cumva să se spargă una dintre cele două ceşti pe care le aveam şi ca una dintre noi să fie nevoită să folosească o ceaşcă fără toartă. Aveam locurile noastre bine cunoscute şi familiare: scaunele de la masă, paturile şi locurile noastre de lângă uşa de la intrare. Constance spăla faţa de masă alb cu roşu şi cămăşile unchiului Julian pe care le purta ea, iar cât erau la uscat, eu mă îmbrăcam cu o faţă de masă cu o margine galbenă, care arăta foarte bine cu cureaua mea din aur. Pantofii vechi şi maro ai mamei noastre erau aşezaţi cu grijă în colţul meu din bucătărie, din moment ce în zilele calde de vară umblam ca Jonas, în picioarele goale. Lui Constance nu-i plăcea să culeagă prea multe flori, dar era mereu pe masa din bucătărie un vas cu trandafiri sau margarete, cu toate că, bineînţeles, nu rupea niciodată vreun trandafir din tufa unchiului Julian.

Uneori mă gândeam la cele şase bile din marmură ale mele, dar acum nu mai aveam voie să merg pe pajişte, şi m-am gândit că poate cele şase bile din marmură fuseseră îngropate ca să protejeze o casă care nu mai exista şi nu aveau nicio legătură cu casa în care locuiam acum şi în care eram foarte fericite. Noile mele protecţii magice erau încuietoarea uşii de la intrare, şi scândurile de la geamuri, şi baricadele de pe laturile casei. Uneori, seara, vedeam mişcare prin întuneric şi auzeam şoapte.

— Nu, s-ar putea să se uite doamnele.

— Crezi că pot vedea în întuneric?

— Am auzit că văd tot ce se întâmplă.

Apoi se puteau auzi râsete, plutind prin întunericul cel cald.

— În curând o să-i spună Aleea Îndrăgostiţilor, zise Constance.

— După Charles, fără îndoială.

— Cel mai mărunt lucru pe care putea să-l facă Charles, spuse Constance, cântărindu-şi serios cuvintele, era să se împuşte în cap pe alee.

Am aflat ascultând că tot ceea ce puteau vedea toţi acei străini de afară, atunci când se uitau măcar, era o structură masivă în ruine, acoperită cu viţă-de-vie, abia semănând cu o casă. Era la jumătatea distanţei dintre sat şi autostradă, punctul din mijlocul drumului, şi nimeni nu ne-a văzut vreodată ochii privind afară de dincolo de viţa-de-vie.

— Nu poţi să te urci pe treptele alea, se avertizau copiii unii pe alţii, o să te prindă doamnele dacă te duci acolo.

Odată, un băiat, provocat de ceilalţi, se opri la baza scării, cu faţa spre casă, cuprins de fiori, aproape plângând şi aproape fugind, apoi strigă tremurat: *Merricat, spuse Constance, un ceai tu nu doreşti?* şi o luă la goană, urmat de ceilalţi, în noaptea aceea am găsit pe prag un coş cu ouă proaspete şi un bileţel pe care scria: „N-a vrut, vă rog”.

— Bietul copil, spuse Constance, aşezând ouăle într-un castron ca să le bage în răcitor. Probabil că stă ascuns sub pat în clipa asta.

— Poate şi-a luat o chelfăneală bună ca să înveţe să se poarte.

— O să mâncăm omletă la micul-dejun.

— Mă întreb dacă *aş putea* mânca un copil dacă aş avea ocazia.

— Mă îndoiesc că l-aş putea găti, spuse Constance.

— Bieţii străini, am spus eu. Au atâtea lucruri de care să se teamă.

— Ei bine, spuse Constance. Eu mă tem de păianjeni.

— Jonas şi cu mine vom avea grijă să nu se apropie niciodată vreun păianjen de tine. O, Constance, am spus eu, suntem atât de fericite!

sile
sile
VIRTUAL-PROJECT

Merricat Blackwood trăiește pe domeniul familiei împreună cu sora ei, Constance, și cu unchiul Julian. Cu câțiva ani în urmă, locuiau acolo șapte membri ai familiei Blackwood – până când, într-o seară fatidică, o doză letală de arsenic a ajuns cumva în zahăr. Achitată în procesul de crimă, Constance se întoarce acasă, unde Merricat o protejează de curiozitatea și ostilitatea sătenilor. Își petrec zilele într-o izolare idilică până când apare vărul lor, Charles. Merricat este singura care vede pericolul și trebuie să acționeze urgent ca s-o salveze pe Constance și viața lor liniștită de intențiile lui malefice.

Purtând cititorul printr-un labirint întunecat al nevrozelor, *Am trăit întotdeauna la castel* este un roman savuros și tulburător despre o familie perversă, izolată și probabil ucigașă care se restrânge până în pragul extincției, încăpățânându-se totuși să-și păstreze independența și modul de viață.

„Lumea lui Shirley Jackson este ciudată și de neuitat...
Este o artistă adevărată."
A.M. HOMES

„Dacă nu ați citit *Am trăit întotdeauna la castel*...
ați ratat ceva minunat."
NEIL GAIMAN

„O capodoperă a suspansului gotic."
JOYCE CAROL OATES

virtual project

voxa
audiobooks

Tradiție din 1989
www.litera.ro
ISBN 978-630-319-322-9
9 786303 193229

{1} Preparat care constă într-un amestec de brânză şi alte ingrediente pus pe pâine prăjită şi încălzit.